

A Plész virtuózai

**Piliscsabai futballisták
az 1920–1950-es években**

A Plész virtuózai

Piliscsabai futballisták az 1920–1950-es években

*

A tudósítások forrása:
Szentendre–Pilishegyvidék, 1941
főszerkesztő: Kanyaró Géza

Összeállította
PLATSCHEK SÁNDOR

Technikai szerkesztő
FRECH' MIKLÓS

Borítótervező
KÖHALMI OTTILIA

Magánkiadás

Piliscsaba, 2013

© Platschek Sándor

Ehelyütt is szeretnék őszinte és meleg köszönetet mondani mindazoknak, akik emlékeik felidézésével, korabeli fényképek, dokumentumok átengedésével, tanácsokkal vagy más módon működtek közre a kötet elkészítésében.

P. S.

Az egykori játékosok aláírásai »

Fentről lefelé:

Molenda Károly, Bélik Mihály, Ay Károly, Gáspár Ferenc,
Weszelovszky Pál, Lizicska József, Priegl Sándor, Maszár
István, Bíbok Imre, Schönek János, Gáspár István,
Bélik Márton, Valcsák Károly, Brassói Antal, Kretz István,
Spielmann József, Bartal Gábor

Baloldalt:

Szabó György, Fekete János, Gáspár Juszu (Jóska)
Golob Frerenc, Nagy Ernő, Hetényi László

Jobboldalt:

Hamar István, Priegl Ferenc,
Jászberényi József, Jászberényi Péter

göbel Ferenc 1800's Land Máté's 1800's

Andreas Herz

Beitrag

By King

Am Spiegel

Lichtenfeld

Prinz Sinder

Ungarisch Text

Bibel Tonne

Schönheit János

Gáspár István

Belik Mária

Valencia Károly

Masóti Oskó

Leber Lás.

Spillmann János

Berta Gábor

Felső László János

Flammar Sébastien
Günther Peter

(Fotika)

HAJRÁ CSABA!

Az 1950-es évek elején még a Plészen játszották a focimeccseket. Hat-hétévesen az egyik vasárnap délután egyedül indultam el a meccsre. A Fő úton, a König-vendéglővel majdnem szemben, a Varga-ház hátsó traktusában rendezték be ez idő tájt az ideiglenes öltözőt. (A házban lakott a falu egyik leghelyesebb lánya, Varga Évike.) Amint az épület elé értem, éppen jöttek ki a kapun a játékosok, és a labdát pattogtatva vonultak a 3-400 m-re lévő pályára. Fehér nadrágot és kék-fehér csíkozású dresszt viseltek. Besoroltam mögéjük, közben az úton egyre többen csatlakoztak hozzánk, és mire kiértünk a Plészre, egészen szép hosszú sorra fejlődött a menet.

Egy-két esztendővel később barátaimmal az erdőgazdaság depója, fatelepe körül csavarogtunk. Délután lehetett. Építették az új pályát. Az északi részen, Dickan borbély háza felől közel három métert faragtak le a talajból (de így is lejtős maradt a játéktér). Három fiatalember hordta-egyengette a földet. Egy darabig nézegettük, hogyan dolgoznak, majd hirtelen ötlettől indítatva, merészen beálltam az egyik jól megrakott taliga mögé, és meg akartam emelni. – Nehéz az még neked, öcsi – szolt az egyik munkás –, inkább lapátolj, ha mindenáron segíteni akarsz! – Kaptunk szerszámot, s társaimmal együtt szorgalmasan lapátoltuk a homokot a taligába. Így aztán elmondhatom, résztvettem a pályaépítésben.

A játékosok közül elsősorban azokra emlékszem, akik ezen a pályán játszottak. – Gádorosi Jóska látványos, technikás játékra törekedett, remekül sarkazott, de nem mindig jött be neki, és néha emiatt keletkezett veszélyes helyzet a kapunk előtt. Szerettem Gáspár Dani

bravúros védéseit, Fekete Jancsi szilajságát, a mackós mozgású Tóth Feri labdakezelését, a mindig nett, snájdig Balogh Jóska lendületes elfutásait (és humorát). Bartal Gabinál lelkesebb játékost nem ismerem. Gollob Feri olykor pózolt a kapuban, mint a kapusok többsége, de általában jól védett. Ay Karcsi nem csak a pályán, a civil életben is folyamatosan mókázott. Egyszer busszal érkező barátja lábai alá vörös szőnyeget gurított ki a buszmegállóban, és persze különleges csokrot is összeállított a fogadására: bogáncsból és csalánból... – A pálya szélén én is nagyon beleéltem magam a játékba, sűrűn lendült önkéntelenül a lábam; ezt néha csak abból érezkeltem, hogy a földön előttem ülő, nálamnál is kisebb kisfiú sírásra görbülő szájjal, szemrehányó tekintettel nézett vissza rám.

Egyetlen kiadós verekedésre vagy verésre emlékszem, a Pilis-csabai Szegkovácsok gárdája játszott barátságos meccset a község csapatával, valamilyen ünnepség keretében. A szomjazók részére sört is mértek a pálya mellett lévő kútnál. Csak az inzultus végét láttam. Boros Sanyit, aki a szegkovácsoknál védett, verték meg a szünetben, betört a feje, erősen vérzett, néhány szurkoló kísérté – inkább támogatta – át Kunszenti doktor rendelőjébe. Helyette a második félidőben Siska József állt be a kapuba. Az esetet követően évtizedekig nem mértek sört a csabai pályán. – Máskülönben a csabai focisták mérkőzések után a hangulatos állomási vendéglőben mulattak és nótáztak Weszelovszkyék zenéje mellett. Ma is fülemben cseng Szabó Pityu kedvenc nótája: „Kislány, Füreden van egy vadszőlős kis ház...”

Janibáról (Jani bá'; Barna János sekrestyés) sokat lehetne beszélni. Az 1950-es években a focisták zömmel Janibá „ministránsai” voltak, a vasárnapi szentmiséken rendszeresen ministráltak, és gyakran ők játszották a főbb szerepeket az általa rendezett színdarabokban. Janibá festette a plakátokat a csabai focimérkőzésekre. Kedvelt figurája volt a középcsatár Gádorosi Jóska; az egyik plakátján Jóska a gól-

lövő cipőjét reparálja, új stoplikat kalapál a csukájába...

Én V–VI. osztályos kisdíák koromban ismerkedtem meg vele, ebben az időben kezdtem ministrálni a templomban. Janibá a ministránsoknak éveken keresztül minden nyáron kéthetes sátortáborozást szervezett Balatonszabadi–Sóstón, 1959-ben jutalmul engem is elvitt. A társaságban velem egyívású csak Molnár Jóska volt, a többiek öt-hat évvel idősebbek. A nagyfiúk délután gyakran bementek a városba, és megtörtént, hogy csak hajnalban keveredtek haza, ilyenkor én álltam az éjszakai őrseget valamelyikük helyett. A tábor egy bokros-fás magas partoldal tetején helyezkedett el, közepén földbe ásott platnis tűzhellyel. Én jártam biciklivel Siófokra élelmszerért, Janibá főzött. Egy alkalommal krumplistésztát készített ebédre, de nekem nem ízlett, nem ettem meg. Ezt ő láthatólag zokon vette, és a tányér tésztát – a kompánia harsány hahotázásának közepette – a fejemre borította. Ezzel együtt felejthetetlenül szép napokat töltöttem Janibával és a ministráns-focista-színjátészó fiúkkal a Balatonon.

Utolsó színdarabját, a Bástyasétány 77.-et 1960 tavaszán rendezte Piliscsabán. Minden próbát végignéztem, az összes betétdalt megtanultam és kívülről fújtam, A vén budai hársfák-tól a Bástyasétány 77., újra szép lesz, szebb mint rég-ig. Az előadásokra jópárunkat „beszervezett”. A nézőtér leghátsó sorában foglaltunk helyet, és azt a feladatot kaptuk, hogy a felvonások végén rögtön, hangosan ovációzva tapsoljunk. A produkció azonban nélkülünk is zajos, nagy sikert aratott.

Most pedig ideje visszamenni a depóra, az '50-es évek közepére.

Hajrá Csaba!!! Hajrá Csaba!!! – zúg a biztatás a csabai focipályán. Szükség is van a szurkolásra, mivel 1:1-re áll a mérkőzés a második félidő közepe táján. Fönt, az északi kapu mögött gyereksereg, lehetnek úgy tizenöten-húszan, közöttük én is. Előttünk a karmester, Simon Pista bácsi. Kezével dirigálja a ritmust. Hajrá Csaba!!! Hajrá

Csaba!!! Minden csabai támadásnál megszólal a hangorkán.

Az ellenfél kapusa, hiszen az ő kapuja mögött vagyunk, időnként idegesen pillant hátra, nem is bírja sokáig cérnával. Bírói segédlettel elparancsolnak bennünket a kapu mögül. Nem megyünk messzire. A szögletzászló és a kapu közötti középső részt foglaljuk el, persze a korláton kívül. Az átrendeződés alatt Pista bácsi a zsebéből elővarázsol egy nagy stanicli cukrot. Szétosztja közöttünk. Jó savanyú cukorka, használ a kiszáradt gyerektorkoknak. Miután rendeztük sorainkat, Pista bácsi intésére ismét felharsan a biztatás. Hajrá Csaba!!! Hajrá Csaba!!! – Sajnos eredménytelen ez a támadásunk is. A kapus kirúgáshoz állítja le az 5-ösön a labdát. Ezúttal vezényszó sem kell a kórusnak: Hóóóó-rukk! A hátvéd azonban lóvá tesz minket, átlép a labdán, csak a második kísérletre végzi el a bekk-kirúgást. Nem baj. Új rigmust fűjünk, az ellenfelet gyalázzuk: Ég a ... mint a rongy, füstöl, mint a trágyadomb! Otromba és ízléstelen, de most még nem jut el a tudatunkig.

Megint a Csaba támad. – *Hendsz!* – hördülnek fel egy emberként a nézők. Valaki az ellenfél csapatából kézzel ért a labdához. A bíró élesen fütyül, a közönség kórusban kiabálja Gáspár Feri becenevét: Szunyaaaa!!! Persze teljesül a publikum követelése. Fokozódik az izgalom. Már nem sok lehet hátra a mérkőzésből. Lökdőződés a kapu előtt, nagy nehezen feláll a sorfal, mindenki résen van. A 16-os sarkától jár a szabadrúgás.

Szunya leteszi a labdát. Hátrál néhány lépést. Spiccel, kissé oldalt, maga mögött, jobb lábbal szertartásosan megütögeti a talajt. Várja a sípszót. Koncentrál. Lassan, szinte ráérősen, elegáns mozdulatokkal nekifut. Előbb néma, visszafojtott csend, aztán hatalmas ováció. A labda a bal felső ficaknál bevágódik a kapuba. A játékosok Szunyához rohannak. Ölegetik. A gyerekcsapat ugrándozik örömeiben.

Neubrandt János

Előzetes

Jegyzőkönyv

Felvitelt Pilissabai 1933. évi május
13-án a pilissabai állami iskola tanter-
mében tartott alakuló közgyűlésről.

Jelen vannak:

Szinyi János, Medvefő tete, néni Kápolnásy József,
Sárhintő János, id. Mészáros György, Könyv György, Tóth
József, Bontás János, Huber Károly, Teiber
László, Kovács László, Tóth József, Huszár László,
Báthory János, Kassai Pál, Kassai János,
Könyv József, Gáspár György, Huber József,
Gáspár János, Árkai József, Edecs József, Kápolnásy
néni, Szebeni György, Huber Adolf, Weiss János,
Walter Antal, Mészáros György, Mészáros János,
Gáspár Antal.

4. Medvefő tete Kápolnásy József,
id. Mészáros János, néni Kápolnásy
József.

5. Medvefő tete Kápolnásy József,
id. Mészáros János, néni Kápolnásy
József.

A jelenlévők tagok egyhangú
szavazással megválasztottak.

Pest Megyei Levéltár
10.414
127994

41826

Pélit István megvalósított szűk
 elfoglaltja helyét és az alapszűk
 szűk hivatalát megvalósított
 kurditja és taposát és jövőkai
 együttműködésére és kéri a meg-
 valósítását köztársasági tanács-
 gataiat. Először elítélte a
 javasolt tisztakar megvalósítását
 és felolvasa és megmagyarázza
 az egyesület alapozatát.

Az egyesület a javaslatot egyhan-
 galag elfogadja és a tisztakar
 megvalósítását felhívja, vala-
 mint az alapozatát és tud-
 masul vezi.

Az elnök javasolja hogy a
 megvalósított egyesület neve

"Pécsenai Sport Klub" le-
 gyen és a kéri taposát díj
 50 fillérben alapításul meg.

A megvalósított "Sport Klub" az
 egyesület elnevezését és a taposát
 díjnak 50 fillérben való meg-
 alapítását elfogadja.

Indoklásul jelöltek és elfogadtatják
 Pécsenai 1933. évi május hó 13-án

Huszár
 elnök.

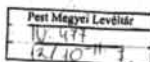
Huszár
 elnök.

Huszár
 elnök.

A megválasztott, "Hívesek" Sportklub
 időslegyes tisztikara és választmányi tagok
 névsora és polgári állása:

Elnökök:	Schiffler Lipót községi főjegyző,
	Lattyák Lajos csapós plébános,
Égyesületi elnökök:	Dr. Kalaykovich János közs. orvos,
Alnökök:	Medvedt Ede isk. igazgató,
" "	Baudt Miklós ny. szentes,
" "	Molnár Károly közs. biz.
" "	Kolcsi Péter malomtulajdonos,
" "	Imre Elek hányattató.
Eljárás elnöke:	Szűcs János, házgyári tisztó,
Égyesületi titkár:	Miskay Lajos ny. mács. őrkész,
" " földműv.	Miskay Károly ny. bankkártyakész,
" " titkár:	Kovács Károly egy. kálvátó,
" " pénztáros:	id. Schöck Márk's rendigő,
" " ellenőrk:	Peter Andre. mad. vadász,
" " " "	Precher Antal " " "
" " szentes:	id. Schöck Márk's rendigő,
" " orvos:	Dr. Kalaykovich János közs. orvos,
" " hányag:	Bartos József tanító,
" " ügyvez:	Dr. Kovács János fog. adó ellenő,

30821

Felaxstunaiuui tagok:

	Thomas Henrik	iparos
id.	Moser Sándor	" "
	Eideupour feruus	" "
	Pibók Imre	" "
ritér	Szebeni György	készleto;
	Fohor Richard	gyógymuész
	Lugosi feruus	posta attint
	Bachmann Károly	morgauzó,
	Tóth István	adóügyi jegyző,
	Rudich Miklós	isoda tész,
	Kasukovich Sándor	ny. muv. alk,
	Schöuck Gábor	oncidéglő,
	Schuster Antal	" "
	König György	" "

PILISCSABAI SPORT CLUB

ALAPSZABÁLYAI.

I.Cím és székhely.

1.§.

Az egyesület címe: Piliscsabai Sport Club.

Székhelye: Piliscsaba/Pest Pilis Solt Kiskun Vármegye/

Hivatalos nyelve: Magyar.

II.Cél.

2.§.

Az egyesület célja a testgyakorlás minden ágának művelése, gyakorlása és terjesztése; a hazafias és vallás erkölcsös érzés, a nemzeti kulturális munkálkodás, a bajtársi összetartás és a társadalmi érintkezés ápolása.

III.Pecsét és szín.

3.§.

Az egyesület pecsétje, jelvénye ezzel a körülírással:

"Piliscsabai Sport Club, 1933".

4.§.

Az egyesület színe: Kék-Pehér.

IV.Tagok.

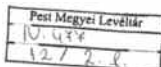
5.§.

Az egyesület tagjai: a./Az egyesület tagja csak magyar állampolgár lehet, külföldit csak a belügyminiszter ut engedélyével lehet felvenni.

b./ Disztagok, kiket úgy a könsélet, mint a sporttéren kivívott érdemeikért a közgyűlés ilyeneknek megválaszt.Tagdíjat nem fizetnek.

c./ Tiszteletbeli tagok, akiket a sport terén általában,vagy az egyesülettel szemben kiváló érdemeket szereztek.Megválasztásuk csakis a rendes közgyűlésen történhetik. Tagdíjat nem fizetnek.

d./ Örökös tagok, kik késspénzben,vagy óvadékképes értkpapirban egyszer és mindenkorra 50.-P.fizetnek az egyesület pénztárába.Ado-

A Piliscsabai Sport Club alapszabályának első oldala, 1933.

Huber Adolf (1909–1933)
Füsti Pállal együtt az első, nem hivatalos, nagypályás piliscsabai
futballcsapat alapítója

A két levente: Huber Adolf és Füsti Pál. Középen Schuller Róza,
jobbán Kretz Erzsébet, balján testvére, Schuller Teréz

Grósz Ferenc

Vida István

Huber János

Dévényi Antal

Kassay János

Petrő István

Szőnyi Ferenc

Colnár Tamás

Horák Antal

Klein Sándor

A Plész alsó része és a falu madártávlatból az 1930-as években.
Balra a Kálvária alsó stációi

Sarkadi Gáspár

Molenda Károly

Brassói Ferenc

Hetényi László

Prihisztál József

Keresztes József

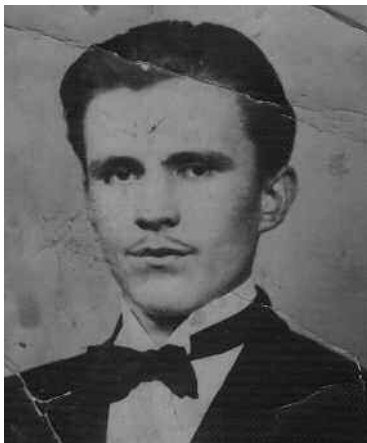
Sarkadi János

Bélik Mihály

Gábor János

Romhányi László

Erdősi József

Kováts László

Kőnig György

Platschek Sándor

Futballmeccs a Plészen az 1930-as évek végén

A PSC csapata a Plészen 1935 körül, csapatrészenként és poszttonként. Balról ülnek: Hetényi László, (?), Moser János; guggolnak: Prihisztál József, (?), (?); állnak: (?), Petrő István, (?), Horák Antal, Schuller Ferenc és Miskey Lajos intéző

A PSC csapata 1936-ban. Balról állnak: Eidenpenc József, Horák Antal, Prihisztál József, Miskey Lajos intéző, (?), Gáspár János, Vida István, Schuller József; ülnek: Huber János, Hetényi László, Grósz Ferenc, Gulácsi János, Colnár Tamás; középen civilben: Neumayer Márton és Schuller Ferenc

A PSC 1939 nyarán. Balról ülnek: Brassói Ferenc, Sarkadi Gáspár, Plank József; guggolnak: Stribik György, Knerczér József, (?); állnak: Romhányi László, Sarkadi János, Eidenpenc József, Colnár Tamás és Szebeni Lőrinc

A PSC csapata Tinnyén, 1940 kora őszén. Középen a fehér mezés játékvezető, és két oldalán a civilruhás partbírók. Tőlük jobbra a piliscsabai együttes, élén Eidenpenc József csapatkapitánnyal

A PSC jövőő bajnokcsapata 1940 őszén vagy 1941 kora tavaszán, Augaszta-telepen.
Jobbról balra: Molenda, Brassói, Bélik, Romhányi, Kováts, Eidenpenc, Sarkadi János,
Szebeni, König, Gábor, Prihisztál és id. Sarkadi Gáspár intőző

A PSC futballistái a katolikus legényegylet zászlószentelésén, 1941-ben. A kép bal szélén áll Béli Mihály, a jobb szélén Sarkadi János. Alulról a második sorban balról a harmadik Simon Ferenc, a legényegylet világi elnöke, a negyedik Molenda Károly tartalékkapus. A zászlót tartja ifj. Sarkadi Gáspár, tőle jobbra a második König György

A katolikus legényegylet vagy a PSC bankettja a Schönek-vendéglőben
1940 körül. Balról az első Gábor Piki, a harmadik Horák Antal

A PSC 1940/41. évi bajnoksapata a Plészen, pár hónappal később, új intőzővel. Balról állnak: Schweifer Antal intőző, Knerczér, Kováts, Hetényi, König, Prihisztál, Sarkadi János; guggolnak: Eidenpenc, Brassói, Sarkadi Gáspár, Bélik és Romhányi

A Plészen, 1941 őszén: PSC – Nyergesújfalu 2:1. Balról ülnek: Brassói, Sarkadi Gáspár, Szebeni; guggolnak: Kóhalmi János, Prihisztal, Bélik; állnak: Gábor, Sarkadi János, Eidenpenc, Romhányi és Kováts

A PSC csapata 1942(?) nyarán. Jobbról: Colnár, Sarkadi János, (?), Szebeni, (?), (?), Eidenpenc, Brassói, Gábor, Platschek; a kapus lemaradt a képről

id. Sarkadi Gáspár, a PSC
bajnokcsapatának intézője

Simon Ferenc, a katolikus
legényegylet világi elnöke

Schweifer Antal, a csapat intézője
1941–1953 között

Hársvölgyi Ferenc, a katolikus
legényegylet pénztárosa

Lizicska József, a Szocdem-csapat vezetője

A Szocdem-csapat 1935-ben. Balról ülnek: Hetényi László, Grósz Ferenc, Huber János;
guggolnak: Valcsák Károly, (?), (?); állnak: Péregovits János, (?), Vida István,
Platschek Sándor, Colnár Tamás

A Szocdem-csapat az 1930-as évek közepén a Plészen. Balról állnak: Grósz János, Fiala Károly, Knerczér József, Szagyilek Mihály, Hetényi László, Grósz Ferdinánd, Schuller Ferenc, Szagyilek Péter; elől: Neumayer Márton, Osztheimer Pál, Bélik Ferenc

Szocdem-fiatalok Schönek József Csévi utcai (ma Bajcsy-Zs. u.) vendéglőjében az 1930-as évek közepén. Balról Fiala Antal, Moser János és Kassay János

Kassay János, a PSC és a Szocdem-csapat csatára „katonai őrizetben”
a Plészen, mérkőzés előtt

A Szocdem-csapat az 1930-as évek közepén. Jobbról az első Szagyilek
Mihály, a második Kassay János, a csapat élén Bartos József tanító

Kapu előtti jelenet a Plészen, az 1930-as évek végén

Gábor Piki és Engler Katalin esküvője 1939-ben

Gábor Piki (balról a második) szabadságos bajtársai és egy civilruhás fiatal-
ember társaságában, talán a Gollob Kávéház teraszán 1942-ben

Kováts László és menyasszonya, a pilisszántói Rucska Margit, kevéssel az esküvőjük előtt, 1943-ban

Kováts László mint középiskolás diák 1930 körül, és mint a debreceni református tanítóképző hallgatója 1935 körül

Kőnig György (jobbról az első) barátaival a Kőnig-vendéglő teraszán
1940 körül. A katona kezei között a kis Gollob Ferike

Kőnig György édesanyjával, Kati húgával és János öccsével
1937 körül

Франция.

СОЮЗ ОБЩЕСТВ КРАСНОГО КРЕСТА И КРАСНОГО ПОЛУМЕСЯЦА
СССР

Почтовая карточка военнопленного
Carte postale du prisonnier de guerre

Бесплатно
Franc de port

Кому * (Destinataire) Romhányi László

Куда (Adresse) Piliscentra Fő ut 26.
(станция, город, ул. ил. № дома, округ, село, деревня)

Отправитель (Expéditeur) 3/11 Romhányi László
Фамилия и имя военнопленного
Nom du prisonnier de guerre СССР. Москва.

Почтовый адрес военнопленного
Adresse du prisonnier de guerre Красный Крест 7/2 02/2.

Зам. 29.

Romhányi Lászlónak a szovjet hadifogságból hazaküldött sorai és rajza 1946 karácsonyára

Romhányi Lászlónak a szovjet hadifogságban készített önarcképe
1947-ben, 25. születésnapjára

Leicester Körögi Elégírású.

[illegible]

Tekintettel arra, hogy munkaköröm ez is,
mely eljön joghatom el, javadalmam nincs.

Haralidom után, normal bekapcsolódottam
a közege sport életén, s majdan minden
a kényszerű is politikai életén is.

Kövessék megérlelését és kedvezményes el-
lírálását vároza

Tighelellus

Thomomys talpæ

alt. fort. - Oraz hdg.

Romhányi László segélyt kérő levele 1948 őszén,
miután hazaérkezett a hadifogságból.

Romhányi László 1960, illetve 1955 körül

Lizicska Csöpi (fehér mezben, jobboldalt) a kivetődő kapus mellett közelről gólt lő a „felső” kapuba, az új csabai pályán, 1954-ben

A Madisz-csapat néhány játékosa. A felső képen balról Stohl János,
Szigetvári Ferenc, Midling Sándor, elől Bélik József.
Az alsó képeken balról Paxián János, jobbról Stohl József

A Piliscsabáról 1946-ban Németországba kitelepített “sváb” fiatalok
futbalcsapata 1950 körül, számos ígéretes tehetséggel.
A kapus mindkét képen ugyanaz: Kreiss Béla

LABDARUGAS:

Gyöngyösön játszották le október 21-én Pest megye–Heves megye válogatott csapatai az elmúlt heti mérkőzés visszavágóját. A mérkőzés 3:3 arányban eldöntetlenül végződött. Az eredmény igazságos, mert az első félidőben a hevesmegyeiek, a második félidőben a pestmegyeiek voltak jobbak.

A NEPRUZTARSASAGI KUPA mérkőzései az utolsó fordulóhoz érkeztek el. Először járásonkon belül játszották le az előző Kupa-mérkőzéseket, majd a járási győztesek a megyei bajnokságban résztvevő csapatokkal kerültek össze. A járási csapatok derekasan megállták helyüket és csak nagy küzdelem után veszítették el mérkőzéseiket.

A MEGYEI BAJNOKSÁGBA JUTÁSERT
az osztályozó mérkőzések azépesémi közönség előtt nagy lelkesedéssel folytak.

As Északi osztályozó csoport állása:

1. Piliscsabai Honv.	4	3	—	12:4	6
2. Csömör	5	3	—	2:4	6
3. Törökbálint	3	2	1	5:1	5
4. Hévígyörk	5	2	1	2:5	5
5. Nógrádverőce	5	1	1	3:4	3
6. Felsőgöd	4	—	1	3:4	1

PESTMEGYEI NÉPUJSÁG

A Magyar Dolgozók Pártja
Pestmegyei Bizottsága hetilapja

Pestmegyei Népujság, 1951. október 25. A Piliscsabai Honvéd csapata a megyei bajnokságba jutásért játszott osztályozón az első helyen áll

A MEGYEI BAJNOKSÁG

Pest megye

Északi csoport. Végeredmény

1. Pestmegyei Dózsa	26	20	4	2	105:25	44
2. Váci Lokomotív	26	20	2	4	77:20	42
3. Pilisi Bányász	26	17	3	6	58:25	37
4. Szentendrei H.	26	15	5	6	104:38	35
5. Pomázi VL	26	16	2	8	56:42	34
6. Erdi Vasas	26	14	1	11	71:61	29
7. Piliscsabai H.	26	12	2	12	69:52	26
8. Kistarcsai VL	26	12	1	13	53:52	25
9. Budakalászi VL	26	7	7	12	47:81	21
10. Felsőgödi SK	26	10	1	15	39:79	21
11. Péceli Postás	26	8	2	16	45:64	18
12. Dunakeszi K.	26	8	2	16	40:71	18
13. Főti SK	26	4	3	19	52:86	11
14. Csömöri SK	26	1	1	24	24:143	8

Népsport, 1952. október 19. A Piliscsabai Honvéd csapata az 1952. évi megyei bajnokság északi csoportjában a hetedik helyen végzett

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG MINISZTERTANÁCSA MELLETT MŰKÖDŐ
ORSZÁGOS TESTNEVELÉSI ÉS SPORTBIZOTTSÁG LAPJA

HÉTFŐ, 1953 FEBRUÁR 23

✱

ARA 1 FORINT

IX. ÉV JLYAM. 39. SZÁM

A labdarúgó Magyar Népköztársasági Kupáért

Bp. Honvéd–Pilisbábi Honvéd 12:0 (6:0)

FILED DATE:	1960	NOV.	VENTNOS:
-------------	------	------	----------

En. Howard	Gracie	Robert L.
Went, Nevada	—	Barry
Budai	St. Louis, Mo.	U. Puckett
Culture		

Pillecseba: Gell — Gurtig, Endrész,
Szára — Szolovszk, Nagy — Sz
bednai, Irtun, Bódi, Póthorád, Szabó

A homokos falak pálya nem nagyon islett a bajnokcsapat játékosainak, akik szemmel láthatólag kímélték is magukat. Ennek ellenére a Bp. Honvéd 16 főtartat

ténis. Az első találkozó a pillanatbanak
 idején történtek meg: Bár Budai
 I (1) és Kőrös (2) győzelme a Bp. Hon-
 védek mar az első nyáryadórban három-
 szoros előzetes győzelem ellenére is sok
 ügyes támadást vezetett, de az azonban
 eredménytelenek maradtak. Az utolsó
 nyáryadórban a Bp. Honvédek ismét at-
 tette a játék frangizmát és Puska,
 Csibor és Budai II révén kisebb három-
 golt szereztek.

A második feladat a pályasíbai csapatteljesen kifizelték és a Bp. Honvéd - elsőorban kitűnően mozgó jobbkéz.

A mérkőzés góllövői: Budai II (3),
Kocsis (2), Farkas (2), Budai I és
Csikós.

A Bp. Horvád védelmének még mindig
dolga, még így a hitván Lőrincz
dunazád jótéka, a földmész, abbi
szék arult el már jó formán, a
társának főleg a jobbnak jelszava
dett. Szűdai II. ezáltal kapara is
szőlő az igen eredményes. Monyit
Pusztai inkább az előzetes
tette a szűt, A lokei-philosophia

Népszport, 1953. február 23. (A tudósítás néhány centiméterrel balra elcsúsztatva.)

Kijelölték a megyei labdarúgóválogatott keretét

Modr Ede a megyei válogatott labdarúgócsapat edzőjének javaslatára a Pestmegyei TSB kijelölte azokat a játékosokat, akik november 7-én Békéscsabán és november 8-án Szarvason képviselik megyénk színét. A keret tagjai a következők: Szabó (Cs. Autó), Pflum (Szigetútfalu), Rab (Budakalász), Nagyvarosi (Nagyvaros), Doma (Pomáz), Tutsek (Gyömrő), Berck (Szentendrei Honvéd), Székely (Cs. Autó), Mező (Ecsér), Szamedli, Csánádi (Sz. Honvéd), Glóckl (Cs. Autó), Horváth (Gyömrő), Kruk (Sz. Honvéd), Kvasznyik (Pomáz).

Saiga Lajos
MTSB főelőadó

A megyei labdarúgó bajnokság állása

Északi csoport.

1. Gődöllői Dózsa	29	25	1	3	151:35	51
2. Szentendrei Honvéd	29	21	4	4	121:34	46
3. Pilisi Bányász	30	19	3	8	84:42	41
4. Pomázi LV	29	17	5	7	95:47	39
5. Váci Lokomotív	28	15	7	6	69:52	37
6. Baki KSK	30	14	5	11	74:77	33
7. Budakalászi VL	30	14	5	11	56:62	33
8. Dunakeszi Vasas	29	11	6	12	52:63	28
9. Dunakeszi Kinizsi	30	10	8	12	53:71	28
10. Szigetútfalu KSK	29	10	5	14	57:65	25
11. Veresegyházi Petőfi	30	11	3	16	54:62	25
12. Kistarcsai VL	30	9	6	15	67:78	24
13. Piliscsabai Honvéd	28	7	3	18	44:103	17
14. Felsőgödi VM	30	6	5	19	39:92	17
15. Erdi KSK	28	4	4	20	30:82	12
16. Váci VL II.	29	4	4	21	44:116	12

Déli csoport.

1. Cs. Autó Vasas	29	21	8	2	91:34	48
2. Pilisi Kinizsi	30	19	6	3	89:53	46
3. Monori VM	30	16	4	10	73:57	36
4. Gyömrői Szpartakusz	29	13	9	7	70:41	35
5. Albertirői Lokomotív	27	16	1	10	66:54	33
6. Nagykovácsi Kinizsi	30	13	6	11	72:58	32
7. Ceglédi Építők	30	13	6	11	87:83	32
8. Miskolci KSK	30	9	11	10	57:56	29
9. Pécsi Postás	28	12	4	12	61:51	28
10. Ceglédi Lokomotív II.	30	12	4	14	59:66	28
11. Ecséri KSK	29	10	7	12	54:59	27
12. Vecsési Lokomotív	30	11	3	16	59:71	26
13. Abonyi Petőfi	29	10	2	17	57:61	22
14. Törökbálinti Vasas	29	7	4	18	57:87	19
15. Gődöllői Haladás	27	7	2	18	43:87	16
16. Ocsai KSK	30	5	3	22	45:118	13

A területi labdarúgó bajnokság mind a négy csoportjának állását a következő táblázatban láthatjuk.

Pestmegyei Népújság, 1953. november 7. A Piliscsabai Honvéd az 1953. évi megyei bajnokság északi csoportjában a 13. helyen végzett

1949. május 22-én, a Plészen: PSC – Annavölgy 5:2. Balról ülnek: Sarkadi János, Sarkadi Gáspár, Dunai Tamás; guggolnak: König György, Tóth Ferenc, Mester Sándor; állnak: Némethy Béla, Paxián János, Sárvári őrmester, Erdősi József és Preiszler Pál

A fénykép hátán: Piliscsaba – Bp. Előre 7:1. 1954-ben játszották. Balról állnak: Mélán István intéző, Balogh József, Lizicska József, Gádorosi József, Tóth Ferenc, (?), Nagy Ernő, Hammerschlag Ferenc edző; guggolnak: Mester Sándor, Gáspár István, Szabó István, Sarkadi Gáspár és Tiba Lajos

1954. július, Borosjenő – Piliscsaba 2:4. Balról állnak: Malárik Pál, Lizicska József, Maszár István, Nagy Ernő, Tóth Ferenc, Spielmann József; elől: Gáspár István, Dunai Tamás, Szabó István, Sarkadi Gáspár és Dunai István

Pályaszéli idill; a középpontban Gádorosi Marika

1954. július, Piliscsaba – [Piliscsabai] Honvéd 6:3. Balról állnak: Balogh József, Malárik Pál, Tóth Ferenc, Nagy Ernő, (?)Spielmann József; guggolnak: Paxián János, Gáspár István, Sarkadi Gáspár; ülnek: Bélik Imre, Dunai Tamás, Szabó István és Dunai István

Meccs előtt. Balról Sarkadi Gáspár, Maszár István, Gádorosi József, elől Gáspár István

Maszár István

Maszár Pista (sötét nadrágban) két védő között kapura lő

Középen Nagy Ernő, jobbján Lizicska Csöpi, balján Bíbok Imre

A tartalékcsoport avagy a kettő (igazából ifi korúak) 1954 júliusában. Balról állnak: Balogh József, Priegl Ferenc, Gollob Ferenc, Priegl Sándor, Jászberényi József, Gáspár Ferenc; ülnek: Radványi Sándor, Bélik Imre, Maszár Ferenc, Bélik Márton és Molenda Gábor

A „megerősített” kettő 1954-ben. Balról állnak: Balogh József, Lizicska József, Gáspár Ferenc, Nagy József, Bélik Márton, Spielman József, Radványi Sándor, Priegl Sándor; ülnek: Molenda Gábor, Szabó István és Földi Pál

A kettő 1954-ben. Balról állnak: Mélán István intéző, Kladek Karcsi, Balogh Jóska, Gáspár Feri, Bíbok Imre, Radványi Sanyi, Hauck Ottó, Bélik Imre, Ferenczi Feri, Földi Pali és Hammerschlag Ferenc edző; ülnek: Nagy Jóska, Szabó Pityu, Gollob Feri, Molenda Gabi

A „Luxemburg grófja” Piliscsabán

Utcaikon, tereken s az állomáson már hetekkel ezelőtt színes plakátok hívták fel az embereket figyelmét a február 19-i bemutatóra. Ha valakinek figyelmét véletlenül el is kerültek ezek a hívogató figyelemfelkeltő jelek, de ha szombat este a kultúrothoz előtt vitt el az útja, a rádióból jól ismert muzsika hallatán bizonyára megállapította a teremből kiáradó dallamokról: — Ez a „Luxemburg grófja”...

Hogyan vállalkozhatott ilyen nagy feladatra Lehár Ferenc sok szereplő, jó énekest, kiválóan felszerelt színpadot és rengeteg kelléket igénylő operettjének bemutatására Piliscsaba kultúrcsoportja? Ezek a fiatal lányok és fiúk ismét bebizonyították — a „Légy jó mindhalálig” előadása óta immár másodszer —, hogy mindent lehet, csak akarni kell. — Első és legfontosabb a lelkesedés — mondották s így utólag bizony megállapíthatjuk: ebben nem volt hiány, hiszen a műkedvelő színészek legtöbbje Pestre jár munkába, vagy iskolába s mindennap éjfélig próbálni, hideg teremben, fogvacogva — nem könnyű dolog. De ha ma megkérdem az egyiküket, bizonyára így felelne: nem volt hiába! Mert ha gyantólan járókelőnk a zene hangjai nyomán bement a terembe, végignézte és végighallgatta az előadást, ő is tapasztalhatta a forró sikert. A falusi közönség folyton folyvást megújraza az énekszámokat, táncokat, kéréses férfitenyereket őtöttek össze szüntelenül.

És most nézzük meg, kik azok, akik ezt a nagy örömet, valószínűleg hónapokra, sőt évekre emlékeztető szép estét szereztek a közönségnek? Az összképet felboncolni csak nehezen tudjuk. Hiszen ha voltak is egyenletlenségek az előadásnak, ha néha zavarólag hatott is egy-egy döccenős részlet, kevésbé szárnyaló ária, a követező percek máris elfelejtették velünk ezeket. Mégis, kit dicsérjünk meg? Talán Nagy Mariát, Madam Flóri alakítóját kulturált, finom hangjelét? Vagy a kedves, bájos primadonnát, Zajzon Zsuzsát? S a férfiak közül Sarkadi Gáspár tomboló sikert kiváltó Sir Basilját? Gáspár Istvánt a bíró szerepében és Radányi Sándor, Lázicska József, Gólló Ferenc lord-trióját? Bátran meglehetjük ezt. Mégis úgy érezzük, hogy az egész együttett, a címszereplőtől az epizódfigurákig, táncosoktól és Karnevál herceg jókedvű bohócát szinte osztatlanul illet a dicséret. Külön kell említeni Simon Gábor zenekarának szép, izléses játékát. Legfőképpen azonban Berna János, a rendező az, akinek a legtöbbet köszönhetjük, hiszen a kezdeményezéstől a megvalósításig ő tartotta össze és ő vezette ilyen szép sikerhez a csabai színjátszókat.

Bücsöszölünk mi kívánhatunk nekik? Nem formásággént mondjuk, de őszinte buzditással: még több új bemutatót, még több ilyen nagyszerű szereplést!

K. N.

Néhány szó az „Első szó”-ról

Bájos babaarc néz ránk a filmről. Néha elmosolyodik, játékaival babrál, az udvaron játszadozik, s a kerítésen át érdeklődés nélkül szemléli a téren sivatkozó gyermekesereget. Hozzá nem jut el a világ zaja, ő nem kiált bele a gyermekek vidám zivajába. Mandy — az igazi neve is ez: Mandy Müller — süketnéma. Nem fejlődtek ki a hallóidegei, ezért beszélni sem tanult meg.

Sok keserűséget okoz szüleinek és súlyos családi vihar előidézője lesz, anélkül, hogy ő tudna róla. Az anya intézetbe viszi az apa tiltakozása ellenére. A tanárok fáradságos munkája nyomán végre figyel, de egy ideig hitelt ad azoknak a pletykáknak, amelyeket rosszindulatúan terjesztenek Mandy rokonzenes tanáráról és az anyjáról. Végül tisztázódik a helyzet és a néző azzal a megnyugtató érzéssel kel fel a nézőtérrel, hogy a kislány visz, szakerül az intézetbe és megtanul beszélni.

A történet alkalmas arra, hogy rokonhúrokat pendítsen meg a nézőkben. A szülői szeretet, a gyermek feltétele mindenkinben visszhangra talál. Fokozza ezt az érzésünket,

Rákosi Mátyás tanulmányi verseny rendeznek a középiskolákban

A középiskolák életében hagyományossá vált Rákosi Mátyás tanulmányi versenyt az oktatásügyi miniszter az 1954 — 55. tanévben is meghirdette.

A verseny tantárgyai: magyar irodalom, matematika, történelem, földrajz, orosz, fizika, pedagógia, gazdasági számtan, könyvvitel, statisztika és számvitel. A versenyen a középiskolák III—IV. osztályos tanulói vehetnek részt. A pedagógiai versenyen a tanítóképző III. és IV. osztályos, valamint az övónokképző III. osztályos növendékei indulhatnak.

Pestmegyei Népiújság, 1955. február 26.
A piliscsabai színjátszók dicsérete

Janibá (Barna János) és két színjátékosa; balról Szilágyi László, jobbról Fürst József (futballkapus) a Csárdáskirálynő c. operettben

Budai járási labdarúgó-bajnokság állása

I. osztály:

1. Solymári KSK	6	4	1	1	27:9	9
2. Erdi Lajbók	6	4	1	1	16:9	9
3. Péceli Vasas	5	4	—	1	13:7	8
4. Törbágyi VAI	6	2	3	1	10:10	7
5. Erdligeti KSK	5	3	1	1	11:15	7
6. Erdi VM	6	3	—	3	22:9	6
7. Bial KSK	5	3	—	2	17:7	6
8. Tárnoki KSK	6	2	2	2	17:11	6
9. Pilisrabszabai KSK	6	3	—	3	17:16	6
10. Törökbálinti Traktor	4	2	1	1	10:9	5
11. Pátyi Traktor	6	2	—	1	6:12	4
12. Sökeői Bányász	6	1	1	4	8:13	3
13. Budai Vasas	5	1	—	4	5:21	2
14. Erdi Traktor	6	—	—	6	5:32	—

II. osztály:

1. Budakeszi KSK	5	4	1	—	24:7	9
2. Nagykovácsi KSK	5	3	2	—	13:9	8
3. Püski Bányász II.	1	3	1	—	2:5	7
4. Timyeli KSK	5	3	1	1	11:5	7
5. Piliszentivai KSK	6	3	1	2	22:15	7
6. Pusztazámori KSK	1	2	2	—	12:5	6
7. Pilsbornleiten KSK	5	2	—	3	15:12	4
8. Budajenői KSK	1	2	—	2	9:13	4
9. Piliszentivai KSK	3	1	—	2	3:6	2
10. Eszámóközi KSK	4	1	—	3	9:14	2
11. Toki KSK	5	1	—	4	4:25	2
12. Telki KSK	4	—	—	4	3:22	—

Tartalék bajnokság:

1. Pilisrabszabai KSK	5	5	—	—	21:0	11
2. Bial KSK	5	3	2	—	14:0	8
3. Topolyai VM	6	3	2	1	11:15	6
4. Budai Vasas	5	3	1	1	2:9	7
5. Erdi Lajbók	6	2	3	1	15:9	5
6. Tárnoki KSK	5	2	1	2	1:3	5
7. Sökeői Bányász	6	2	1	3	16:10	5
8. Törökbálinti Trakt.	1	2	1	1	11:6	5
9. Erdi VM	5	2	1	2	10:11	5
10. Solymári KSK	4	1	—	2	8:9	4
11. Péceli Vasas	4	2	—	2	12:13	4
12. Pátyi Traktor	6	—	—	4	5:17	2
13. Erdligeti KSK	5	—	—	5	5:25	—
14. Erdi Traktor	1	—	—	4	3:27	—

Váci járási labdarúgó-bajnokság tabellája

1. Főh. Törökves	5	4	1	—	21:3	9
2. Váci Főre Szikra	5	3	1	1	11:0	7
3. Váci Petőfi II.	4	3	1	1	17:5	7
4. Nőlkövesre	5	3	2	2	11:0	6
5. Váci Honvéd	5	2	2	1	8:6	6
6. Alsóörsi Petőfi	5	2	1	2	7:0	5
7. Főh. KSK	1	2	—	2	7:12	4
8. Erdővári KSK	5	2	—	3	12:17	4
9. Váci Törökves II.	5	1	1	3	5:21	3
10. Szőlősi	4	1	—	3	7:11	3
11. Váci Dízs	3	1	—	2	1:0	2
12. Váci Lajbók	4	—	—	4	4:10	—

Pestmegyei Népláság, 1955. április 16. Pilisrabszabai elsőcsapata hat mérkőzés után a 9., a kettő öt mérkőzés után 100%-os teljesítménnyel, 21:7-es gólaránnyal az 1. helyen áll a saját kategóriájában

A kettő 1955-ben. Balról állnak: Mélán István intéző, Balogh Jóska, Hauck Ottó, Gáspár Feri, Ferenczi Feri, Radványi Sanyi és Hammerschlag Ferenc edző; ülnek: Földi Pali, Molenda Gabi, Gollob Feri, Priegl Sanyi, mögötte Bélik Marci; guggol Bíbok Imre

Lazán, egy balatoni kiránduláson, 1955 júliusában

Az elsőcsapat 1956 nyarán. Balról állnak: Némethy Béla edző, Mester Sándor, Nagy Ernő, Paxián János, Maszár István, Lizicska József, Gáspár Ferenc, Sarkadi János intéző; a középső sorban: Gádorosi József és Fekete János; elől: Bak László, Gollob Ferenc és Molenda Gábor

Endresz György fodrásmester, az egyik leglelkesebb csabai szurkoló

Egy elegáns intéző:
Sarkadi János

Támad a Csaba az új pályán, 1954 körül. Sötét szerelésben valószínűleg Paxián János. Háttérben a játékosöltöző

Játékosok és vezetők; az elsőcsapat 1957-es nyári balatoni edzőtáborozása négy képen. (A felvételeket Gáspár Ferenc készítette.)

A vezetőség néhány tagja 1957-ben. Balról Füstí József, Sarkadi János, Barics András, Hammerschlag Ferenc, Peregovits János; elől Lizicska László

Gáspár Feri szabadrúgása nyomán hálóban a labda

Piliscsabai válasz egy névtelen levélre

A piliscsabai községi tanács a közelmúltban névtelen levelet kapott, melyben annak írója bírálta a községi sportkör vezetőségének munkáját.

Erre a levélre szeretnék néhány szóval válaszolni:

A levélíró többek között azt teszi szóvá, hogy pilisligeti dolgozó társával együtt úgy látja: a sportkör lezüllyött. Annak vezetőségében karrieristák működnek, akik többnyire saját személyük dicsőítésére törekednek, s nem az ifjúság nevelésére.

Késztelen, hogy múlt évben bizonyos mértékig lazult a fegyelem. Sokak eltávovása miatt új játékosokat kellett toborozni. A csapat létszáma éppenhogy megvolt. Összel, mikor a labdarúgó együttes a megyei II. osztályba került, a kezdeti nehézségek, sorozatos vereségek elkedvetlenítették a játékosokat. Ez különböző fegyelemsértéseket eredményezett. A vezetőség részére csak egy fegyelmező eszköz állt: a játékos kihasználása. Ehhez azonban éppen a játékoshiány miatt csak kényszeres esetben nyúlt. Inkább a lelkeré beszélt egy-egy játékosnak.

Egyébként sem volt komolyabb

baj az év folyamán, amit az is bizonyít, hogy mindössze néhány (3) játékos jutott a kiállítás sorsára, aránytalanul kevesebb, mint az előző években.

Ugy gondolom, hogy a levél íróját nem annyira a sportoló ifjúság féltése vezette, hanem a jelenlegi vezetőséggel szembeni féltékenysége. A sportvezetőség tagjai társadalmi munkások, akik a sport- és az ifjúság szeretetétől rítve áldozzák fel szabadidejüket. A vezetőségnek mindenki tagja lehet, aki a sportért dolgozni akar, de nem úgy, hogy a másikat kitűrje, hanem közösen együttes erővel, mert így szebb, így eredményesebb.

A falu sportszerető népe, a játékosok megbíznak a vezetőségben. A tavaszi forduló majd eldönti, hogy milyen munkát végezünk. Mindenesetre mi játékosok megfogadtuk, hogy rácáfolunk a névtelen levélíróra és tavasszal sem a játékkal, sem a fegyelemmel nem lesz baj. Ennyivel tartozunk a vezetőségünknek és közönségünknek is.

Gáspár Ferenc,
a piliscsabai sportkör
labdarúgója

***Dolgozó parasztok* FIGYELEM!**

A Ceglédi Földművelésügyi Osztály az 1956-57. gazdasági évben termelt cukorrépa után járó melasz-járandóság kiosztását megkezdte. Az érdekeltek jelentkez-

Pest Megyei Hírlap, 1958. március 22.
Néhány sor a futballcsapat körüli feszültségekről

A megyei II. osztályú labdarúgó-bajnokság állása

PETŐFI-CSOPORT

1. Torbágy	18	15	1	2	40:21	31
2. Erdi Traktor	18	14	1	3	39:20	29
3. Ecsér	18	13	2	3	58:22	28
4. Bja	18	11	4	3	44:24	26
5. Erdi Építők	18	11	1	6	31:24	23
6. Ocsa	18	9	4	5	32:21	22
7. Tárnok	18	9	3	6	32:30	21
8. Budaörs	18	8	2	8	41:36	18
9. Ujhartyán	18	6	4	8	28:35	16
10. Dabas	18	7	1	10	26:48	15
11. Örkény	18	5	4	9	27:27	14
12. Páty	18	5	3	10	31:49	13
13. Alsónémedi	18	5	3	10	23:47	13
14. Inárcs	18	5	—	13	28:43	10
15. Bugyi	18	3	1	14	22:60	7
16. Ujlengyel	18	1	—	17	14:49	2

ZRINYI-CSOPORT

1. Kartal	18	15	—	3	55:19	30
2. Váci Forte	18	11	4	3	48:22	26
3. Sz.-endrei Ép.	18	12	1	5	55:35	25
4. Szob	18	10	2	6	40:25	22
5. Fót VSE	18	10	2	6	41:26	22
6. Veresegyház	18	9	4	5	33:24	22
7. Dunabogdány	18	10	1	7	50:30	21
8. Nagymaros	18	9	2	7	47:36	20
9. Alsógöd	18	9	1	8	25:35	19
10. Váci Petőfi II	18	7	3	8	34:42	17
11. Pilisvörösvár	18	7	2	9	33:28	16
12. Nógrádverőce	18	5	5	8	33:41	15
13. Piliscsaba	18	4	5	9	27:52	13
14. Visegrád	17	3	—	14	27:52	6
15. Zebegény	18	2	2	14	13:52	6
16. Tahi	17	2	—	15	11:53	4

Pest Megyei Hírlap, 1958. március 31. Piliscsaba 18 forduló után
a 13. helyen áll a megyei II. osztályú bajnokságban

1958. április, Dunabogdány – Piliscsaba 5:0. Balról állnak: Fekete János, Baják Tamás, Richter Tibor, Nagy Lajos vez. tag, Spielmann József, Bíbok Imre, Farda István, Gáspár Ferenc;
ülnek: Gádorosi József, Gáspár Dani és Szőke Tibor

Az ificsapat 1958-ban. Balról állnak: Schönek János, Jászberényi Péter, Midling Károly, Szabó Sándor, Katona Zoltán, Valcsák Károly, Bélik Imre, Hetényi István, Földi Pál; elől Szabó János és Hetényi László

Az ifjúsági csapat Pátyon, 1958 kora őszén

Ay Karcsi röpül ...

Az ifjúsági csapat 1958-ban vagy 1959-ben. Balról állnak: Gyarmati József, Vári Emil, Kretz István, Jakab Zoltán, Midling Károly, Valcsák Károly, Hammerschlag Ferenc edző; guggolnak: Schönek János, Kovács János, Szabó János, Tiborcszegi Oszkár és Weszelovszky Pál

Az 1957/58. évi megyei labdarúgó-bajnokság végeredménye

I. OSZTÁLY

1. Kistarcsa	30	19	6	5	68:51	44
2. Albertiraa	30	20	1	9	83:51	41
3. Monor	30	18	2	10	65:41	38
4. Gyömrő	30	15	9	5	66:68	33
5. D. Kirizai	30	14	7	9	67:52	33
6. Ceglédi Ép.	30	13	8	9	46:58	34
7. Újös	30	14	9	11	56:56	33
8. Sz.-miskolc	30	14	4	12	43:39	32
9. Szigetújfalu	30	13	8	10	51:46	32
10. Vecsés	30	14	9	13	57:49	31
11. Tököl	30	11	6	13	44:44	28
12. Fót	30	11	4	15	52:70	28
13. D. Magyarország	30	10	4	16	40:58	24
14. Vác	30	9	4	17	29:43	22
15. Maglód	30	4	8	18	28:65	16
16. Felsőörs	30	3	3	24	18:79	9

D. = Dunakeszi.

II. OSZTÁLY ZRINYI-CSOPORT

1. Karc	30	23	1	6	90:39	47
2. Váci-Forte	30	20	4	6	86:54	44
3. Szentendre	30	19	2	9	99:48	40
4. Fővá. VSE	30	17	4	9	64:44	38
5. Veresegyház	30	16	3	9	55:42	37
6. D.-bogyány	30	16	4	10	74:49	36
7. Alsóörs	30	16	2	12	59:46	34
8. N.-verőce	30	13	8	9	39:55	34
9. Nagymaros	30	13	2	13	66:54	32
10. Szob	30	14	3	13	55:72	31
11. Vác II.	30	11	3	16	59:70	25
12. Váscsaba	30	10	3	17	68:74	23
13. Piliscsaba	30	7	6	17	32:81	20
14. Tahó	30	5	2	23	29:97	19
15. Zebegény	30	3	3	24	23:119	9
16. Pilisvörösvár	törölve					

SPARTAKIÁD-DÖNTŐ SZIGETHALMON

Négy csapat részvételével rendezték meg a ráckevei járás őszi-téli spartakiádjának férfi kézilabda-döntőjét. Az elsőseget Szigetszentmiklós szerezte meg, ők képviselik majd a járást a vasárnapi megyei döntőn.

LABDARÚGÓ EREDMÉNYEK

Budai járás, Piliscsaba—Pillst Bányász II 0:0. Torbágy—Tárnok 3:0. Pilisvörösvár—Üröm 9:0. Erdi Traktor—Páty 4:1. Pilisszentiván—Erdi Építők 2:2. Törökbálinti Honvéd—Bia 4:3. Söskút—Solymár 2:0.

1. Torbágy	9	7	1	1	33:10	13
2. Bia	9	7	—	2	25:10	14
3. Erdi Ép.	9	5	2	2	17:13	12
4. Söskút	9	3	1	3	10:10	11
5. Erdi Traktor	7	4	2	1	18:9	10
6. Pilisvörösvár	8	4	1	3	26:13	9
7. Piliscsaba	9	4	1	4	16:11	9
8. Tárnok	8	4	1	3	8:13	9
9. Törökbálint	9	3	2	4	22:26	8
10. P. Bányász II	8	3	1	4	9:10	7
11. Páty	8	3	—	5	14:13	6
12. P.-szentiván	9	1	2	6	10:31	4
13. Solymár	9	1	2	6	7:19	4
14. Üröm	9	1	—	8	9:36	3

Gödöllői járás: Mogyoród—Pécel II 1:0. Kistarcsa II—Gödöllői Vasas II 5:2. Isaszeg—Vácszentlászló 4:4. Zsámbok—Gödöllői ASC II 7:2. Csömör—Kerepes 2:1.

Pest Megyei Hírlap, 1958. július 17.
A megyei II. osztályú bajnokság
Zrínyi-csoportjában Piliscsaba
a 13. helyen végzett

Pest Megyei Hírlap,
1958. október 31. Kilenc forduló
után Piliscsaba 7. a budai járási
bajnokságban

PILISCSABAI HELYZETKÉP

Amikor Piliscsabán a sportkört elnök iránt érdeklődtünk, hamar útbalgazítottak. Könyven megtaláltuk a tanácsházán Valcsák Károlyt, a helyi tanács vb-titkárát, a piliscsabai KSK elnökét.

Csökken a nézőszám

— Sajnos, gyenge lábon áll a sportkör — kezdte. — Csak 200–300-an gyűlnek össze egy-egy hazai találkozóan, jóllehet azelőtt 1000–1200 forint bevétel is adódott. Pedig csupán a beépődijakkól, a tanács támogatásból tartja fenn magát az egyesület. Több vállalat is van a faluban. Ezek azonban sportalaprjukat nem itt fizetik be, mert a központjuk máshol, például Pilisvörösváron székel... Meg fogjuk vizsgálni, hogy helyes-e ez az eljárásuk.

A sportkörben labdarúgó szakosztály működik, felnőtt és ifjúsápatuk szerepel a budai já-

rásban. Gondot jelent, hogy nincs megfelelő edző.

Vándoredző kellene

— Vándoredző kellene — folytatja a sportkört elnök —, hisz jó a játékosanyag. Lízicska innen kerül a Dorogi Bányász ifjúsági együttesébe. A labdarúgók erővel bírják a mérkőzéseket, de ugyanakkor elemi dolgokkal nincsenek tisztában. Csakolni kellene technikájukat.

Gáspár Ferenc, Gáspár József, Szőke Tibor, Bibók Imre, Baják Tamás az együttes legjobbjai. Ők a közvetlen védelem tagjai. Megtudtuk azt is, hogy sokat segít a sávjet helyiség. Teherautót bocsát rendelkezésre, ezen szállítják idegenbeli mérkőzésre a csapatot. Sokat jelent ez a segítség az anyagilag elég gyenge lábon álló sportkörnek.

Nemcsak a labdarúgás képviseli a sportot a községben. A

helybeliek részt vettek a nyári spartakiádon, most pedig az asztalitenisznek hódolnak. A járási kerékpáros postaverse-nyen is szép számban indultak a piliscsabaiak.

Sportolnak a szakiskolások

Bekapcsolódott a beszélgetésbe Harsányi Lajos, a Piliscsabai Mezőgazdasági Gépészeti Szakiskola igazgatója is.

— Érettségizett hallgatók kétféle képzését végezzük az iskolán és a diákok közül többen játszanak a helyi csapatban — beszélje. — Erős József és Papp István viszont Dorogra jár sportolni, Pálfi István és Pusztai György pedig Eztergomba. Ők ketten vitorlázó repülő. Pusztai 1956-ban fegyveresen harcolt az ellenforradalmárok ellen, a ezért kitüntetését kapott. Az iskolának röplabda-csapata is van, őt szovjet együttesekkel szoktak játszani.

A KSK vezetőségének több terve van a helyi sportélet megerősítésére. Korszerűsíteni, zuhanyozóval ellátni az öltözőt, rendbehozni a labdarúgópályát. Szeretnének a labdarúgáson kívül más szakosztályt is megalkotni. Persze ehhez megfelelő anyagi alap is szükséges. S ami még fontosabb, az erők összefogása, a KISZ égisze alatt működő sportkör támogatása.

R. L.

Két üllői vélemény a Monor—Üllő mérkőzésről

Juhász János, az Üllői sportkör élénke telefonon közölte: nem ért egyet Pász Vince nyilatkozatával, amelyben a szövetségi elnök, a Monor—Üllő mérkőzésről kapocs-lyban íspunktnak adott.

Látpunkban azt írta, hogy a találkozó 90. percében az egyik üllői játékos hatalmas erővel a közönség köze régá a labdát, amely szertemére nem okozott sérülést. A sportmesterek ezt látán, az

rest, az öltöző felé eső kapu felé lökés-lyvel dobálta és porral szor-ly a közönség.

★

Az emeltet kapcsolatban az Üllői Varga János levelet küldött szer-lykötőgünkbe. Szerinte nem a monori közönség túlzottos má-ly vonult le az Üllői Varsa.

„Az történt, ugyanis, hogy a 88. percében Sáli István üllői jobbnát-

Pest Megyei Hírlap, 1958. november 28.
Beszélgetés id. Valcsák Károlyval, a piliscsabai sportklub elnökével.
(A vándoredző bizonyosan elírás. Gáspár Dani helyett tévesen Gáspár József neve szerepel.)

Veszélyben a csabai kapu 1959 kora tavaszán. Balról Petruska Zoltán, Bíbok Imre és a kapus, Boros Sanyi

Érden az Építők ellen 1959 tavaszán. Balról állnak: Hammerschlag Ferenc edző, Balogh József, Radványi Tibor, Gádorosi József, Szőke Tibor, Gáspár Ferenc; elől: Bíbok Imre, Petruska Zoltán, Gáspár Dani és Baják Tamás

VASÁRNAP:

ASZTALITENISZ. NB I. női: Budai Egészségügy—Ceglédi Vasutas (Május 1. 11. 23. sz., 9.30).

ATLÉTIKA. A MEDOSZ SE 1959. évi országos mezeli futó-bajnoksága (Gödöllő, Palotakert, 10).

BÍRKÓZÁS. Vidéki ifjúsági szabadtudású-bajnokság (Ceglédi V. 9).

KÉZILABDA. Nagypályás férfi NB I. Tatabánya—Dunakeszi Magyarok (Tatabánya, 17. Bácska).

Kispályás Budapest-bajnokság. Férfi I. osztály: Váci Kötött—Budai Pamut (Vác, Sallai utca, 10.30). Váci Spartacus—Baloghannisz (Vác, Gépipari Technikum, 16.15). Postás—Csömöri KSK (Sportcsarnoki pálya, 17). Férfi II. osztály: Ceglédi

LABDARÚGÁS. Megyei ifjúsági válogatottak tornája. Pest—Nógrád (Fő, 16.30. Műk). **Előmérkőzés:** Főti SE. Dunakeszi Kinizsi vegyes—Váci járási válogatott (15).

Barátságos mérkőzések: Aszód-i járási válogatott—BVSC (Aszód, 16). Szentendrei járás északi válogatott—déli válogatott (Dunabogdány, 16.30). Az ifjmérkőzés 14.30-kor kezdődik. Váci Petőfi—Bp. Spartacus (Vác, 21). Bja—Szigethalmi Város (Bia, 16.30). Tököl—Bp. Aluminium (Tököl, 16.30).

ÖKÖLVIVÁS. NB. II. Szentendrei Honvéd—Nagykovácsi Kinizsi (Szentendre, 17.30. Bányai).

TERMÉSZETI JÁRÁS. A megyei III. osztályú bajnokság első fordulója.

JÁRÁSI LABDARÚGÓ eredmények

BUDAI JÁRÁS:

1. Torbágy	19 14	3	2	61:19	31
2. Bja	19 13	2	4	50:16	28
3. Erdi Traktor	19 11	6	2	38:13	28
4. Erdi Építők	18 12	3	3	42:25	27
5. Tárnok	19 11	3	3	23:23	25
6. T.-bátoni H.	19 9	3	7	31:43	21
7. Pilisvörösvár	19 10	1	8	42:26	21
8. Pilisi B. II	19 7	3	9	19:33	17
9. Sósút	19 8	1	10	18:27	17
10. Pátv	19 6	2	11	23:32	14
11. Piliscsaba	18 6	1	11	24:31	13
12. P.-iván	19 4	3	12	16:38	11
13. Solymár	19 3	3	13	17:42	9
14. Ürm	19 1	—	18	10:46	2

* A viaszalóott.

Nagykátai járás: Kóka—Tápló-szentmárton 3:2. Pánd—Tápló-sz. 2:2. Tápló-sz.—Farnos 3:1. Tápló-sz.—Nagykátai 2:1. Tóalmás—Szenmártonkátai 3:0 (barátságos).

RÁCKEVEI JÁRÁS:

1. K.-lacháza	15 11	4	—	59:16	36
2. Cs. Autó II	15 8	5	2	37:19	21
3. Ráckeve	15 10	1	4	23:16	21
4. Szigethalom	15 9	2	4	41:13	20
5. Halásztelek	15 9	1	5	33:28	19
6. Taksony	15 7	1	7	39:27	15
7. Dunavarsány	15 6	3	6	14:23	15
8. Sz.-máron	15 6	1	8	20:23	9
9. Peteg	15 3	3	9	25:41	9
10. Dömsöd	15 3	1	11	12:46	5
11. Makád	15 2	1	12	12:38	3
12. Aporka	15 3	3	9	20:47	1

Az ifjúsági csapat meg nem jelenése miatt Szigetszentmártontól 4, Dömsödtől 2, Makádtól 2, Aporkától 8 büntetőpont levonva.

Pest Megyei Hírlap, 1959. április 18. Az 1958/59. évi budai járási bajnokságban 18 mérkőzés után Piliscsaba a 11. helyen áll. A sportszövetség a csapatot ezt követően törölte a bajnokságból

1960. szeptember, Üröm – Piliscsaba 2:3. A szakosztály megszűnése előtti utolsó ismert csapatkép. Balról állnak: Kakó Sándor, Gáspár Dani, Bartal Gábor, Tiborcszegi Kálmán, Weszelovszky Pál, Hammerschlag Ferenc edző; a középső sorban: Valcsák Károly, Vári Emil, Tiborcszegi Oszkár; elől: Jakab Zoltán, Ay Károly és Veér Balázs

Két régi focista, a két Gádorosi testvér: Jóska és Pötyi (Mátyás)
az 1980-as évek közepén

Nagy Ernő (USA), Gollob Ferenc (Németország), Bíbok Imre
(Magyarország) 2000-ben, Piliscsában

Keresztes József idősen, illetve ifjan

Szőnyi Ferenc, az első piliscsabai középcsatár unokahúgával,
Kassayné Eidenpenc Katalinnal 1995 körül

ELŐSZÓ

2012 elején a Szentendre–Pilishegyvidék című újság 1941. évi száma-
it olvasgattam elmerülve a Széchényi Könyvtárban; a piliscsabai
és a vörösvári zsidók történetéhez gyűjtöttem anyagot.

Egyszer csak egy pársoros híren akadt meg a szemem, ez állt
benne: „A Piliscsabai SC jelenleg a Dunamenti Liga Levente és Ifjú-
sági Egyesülete kebelében játszik bajnoki mérkőzéseket. A csapat
egyedül képviseli járásunkat a fenti ligában, mégpedig teljes sikerrel.”
A szomszédos oldalon pedig a Piliscsabai SC – Augusztai SC mérkő-
zésről készült összefoglalóra bukkantam. Érdeklődésemet mindez
rögtön felcsigázta. Továbblapoztam, s hamarosan összegezhettem:
júliustól novemberig a piliscsabai futballisták hat bajnoki és öt barát-
ságos találkozájáról közölt a lap hosszabb-rövidebb, helyenként
kifejezetten érdekes, élvezetes tudósítást. Az egyikben a pontos össze-
állítást is ismertették. Párját ritkító, szenzációs jelenetet írt le a tudó-
sító ugyanerről, a bajnokságot eldöntő rendkívül izgalmas és
változatos mérkőzésről, amelyen az ellenfél szabályosan megadta
magát: ugyanis négy játékosa, 4:3-as csabai vezeténél, a befejezés
előtt tíz perccel „Éljen Csaba!” felkiáltással levonult a pályáról.

Ezek a dokumentumok nagyrészt nyilván ismeretlenek a csabai
focirajongók előtt, úgyhogy rövid úton eldöntöttem: a legszüksége-
sebb magyarázatok kíséretében, egy füzetnyi kötetben valamennyi
tudósítást közreadom. (Közben a „füzet” 160 oldalra duzzadt.) Íme:

Tehát 1941 júliusában járunk. Amikor az első beszámoló július 9-
én megjelenik az újságban – két hónap híján –, már két éve zajlik a

második világháború. Kevéssel korábban, június 27-én Magyarország hadba lépett a Szovjetunióval, s az első magyar katonai egységek még azon a napon pusztító fegyveres támadást indítottak Ukrajna területén. Szűk egy évvel később útra kelt a 2. magyar hadsereg – benne piliscsabai férfiak százai, futballisták és fegyvertelen zsidó munkaszolgálatosok –, hogy aztán 1943 január–februárjában tragikus körülmények között odavesszen a Donnál. – De most még 1941-ben járunk, július elején, nyár van, aratás-cséplés, az inség és nélkülözés átmenetileg mérséklődik, a férfiak javarészt még itthon vannak, várják – dehogy várják! – a behívóparancsot, a Volksbund egyre jobban aktivizálja magát, a nyilasok dettó, a „svábok” és a „tótok” között éleződik a feszültség, fokozódik a zsidók sanyargatása, az országban szedik össze a „hontalanokat”, köztük szép számmal romákat, és a német ellenkezés dacára a megszállt Kelet-Galíciába deportálják (ahol a sorsukra hagyott, jobbára fedél nélküli, éhező-szomjazó, csoportosan kószáló embereket, mint hajtás után az összeteretelt vadakat, augusztus utolján a németek végül is ezerszámra legyilkolják). Mindközben a PSC csupa tehetséges (sőt virtuóz) és intelligens játékosokból álló, 22-23 éves átlagéletkorú csapata az 1940/41. évi bajnokság hajrájában, a játékba belefeledkezve, elszántan küzd a bajnoki címért; már csak karnyújtásnyira van...

*

A prózai részletek a tudósításokban rejlenek, amelyeknek olvastán elsőre kétségkívül zavart okoz, hogy az írásokban különféle elnevezésű piliscsabai csapatok szerepelnek. De csak pillanatokig tart ez az állapot, mert jobban szemügyre véve, a bajnokik esetében majdnem tiszta a sor: ötször olvasható az alapszabály szerinti név, azaz a Piliscsabai SC (az utolsó i rendre lemarad) és egyszer a Piliscsabai KLSE [Katolikus Legényegyleti Sportegyesület]. Itt azért meg kell állnunk csöppet. Utóbbi elnevezést, nagy valószínűséggel, eredetileg csak „házilag” használták, az évek során mégis meggyökeresedett és el-

elfedte a hivatalos elnevezést. Aminek az lehet az egyik magyarázata, hogy a futbalcsapatot az 1935-ben alapított Piliscsabai Katolikus Legényegylet patronálta anyagilag, a játékosok zöme is tagja volt az egyletnek, ezért a csapatot lényegében vele azonosították. A Pest Megyei Levéltárban kizárólag a Piliscsabai Sport Club alapításának (1933) van nyoma, Piliscsabai Legényegyleti Sportegyesületnek nincs! Hársvölgyi Ferenc, a legényegylet hajdani pénztárosa nemrég megerősítette: mint hivatalos sportegyesület ebben az időben egyedül a PSC működött a faluban. – Egészen 1944 júniusáig, ekkor tudniillik – egy korabeli, indokolást mellőző rövid újsághír szerint – a Piliscsabai Sport Clubot a belügyminiszter feloszlatta.

Az elnevezések valóságos kavalkádja a barátságos találkozókat jellemzi. A piliscsabai formációt az öt mérkőzésen ötféle elnevezés illette, ebből egy a PSC, a hivatalos csapaté, mégpedig a Tinnye ellen 1941 szeptemberében lejátszott felkészülési mérkőzésen. A többi néven – PSC comb., Piliscsabai ifj. comb., Piliscsabai SE II., Piliscsabai Kat. Legényegylet – nem muszáj, sőt felesleges fennakadni, mivel azok ötletszerűek, és voltaképpen ilyen-olyan, változó összetételű vegyes csapatot takarnak. Persze, érdekesek a barátságos összecsapásokról készült beszámolók is; jelentőségük abban áll, hogy belőlük ismerhető meg a tehetséges futballutánpótlás hosszú lajstroma: Boósz, Schönek, Meszbauer(?), Csabai, Rock, Knapp, Binder, Naszvadi...

A tudósítások eredeti színének megőrzése végett a szövegeken alig igazítottam. Ennélfogva egy-két szakmailag vagy stílusosan kifogásolható kifejezés és mondat bennmaradt, ez azonban a megértést és az olvasás élvezetét remélhetőleg nem akadályozza. Változtatlanul hagytam az időt jelölő, régies írású szóalakot (30-ik perc), amely olykor egyetlen tudósításon belül is váltakozik a ma általánosan használt formával (30. perc). Kijavítottam viszont mindenekelőtt a játékosok hibásan írt neveit, pl. Tétényit Hetényire, Beliczet Bélikre, Broszt

Boószra, mindent(!) Binderre. A Dorogi AC-val vívott mérkőzésen Bihari néven említik az egyik fedezetet, csakhogy ilyen nevű csabai játékosra Bélik Mihály és Molenda Károly, a csapat egykori futballistái sem emlékeznek; könnyen elképzelhető, hogy a szintén fedezetet játszó vitéz Sarkadi vagy Prihisztál nevét írták el, de alaposan.

A szerkesztői megjegyzéseket, kiegészítéseket szögletes zárójelbe tettem. A tudósítások elején feltüntetett dátum a lap megjelenési idejét jelzi, amely szerdánként volt. A találkozókat többnyire a megelőző vasárnap rendezték.

Külön talány a tudósító személye, kilétére még egy monogram sem utal. Az biztos, hogy piliscsabai volt, a csabai futballistákon kívül csupán két-három tinnyi játékost nevez néven a beszámolóknak. Bélik Mihály és Molenda Károly a tudósítások anonim szerzőjében Miskey Lajos akkori sportköri elnököt valószínűsítik. Aki feltehetően jó kapcsolatot alakított ki a Szentendre–Pilishegyvidék c. lap főszerkesztőjével, s talán ez a nexus segített abban, hogy a csabai focitudósítások pár hónapon keresztül rendszeresen helyet kapjanak az újságban.

A kötet második felében főképp olyan írások sorakoznak, amelyek a piliscsabai Más Újság?! 1995–2000 között megjelent cikkein alapulnak, és a piliscsabai futball első évtizedeiről mesélnek, az 1920-as évek végétől 1960-ig. A községi csapat végső bajnoki helyezésétől hivatalos adatok 1957-től, táblázatok 1958-tól vannak. A Piliscsabai Honvéd futballcsapatának rövid krónikája teljesen frissen készült. A cikkek közül a Madisz-csapat címűt Bélik József, a Hajrá Csaba! címűt Neubrandt János (ezt formabontóan az előszó elé helyeztük), a többi e sorok szerzője jegyezte.

Az utolsó év a piliscsabai focihistóriában ehelyütt tehát 1960. Valaki majd csak kedvet kap a folytatáshoz! Akkor pedig folyt. köv.

P. S.

TUDÓSÍTÁSOK

1941. július 16.

Piliscsabai SC – Esztergomi LSE 3:2 (1:1)

Esztergom. Bajnoki. Vezette: Királdy

A hazai csapat alaposan felkészült, hogy az első [érthetőbben: az őszi] fordulóban elszenvedett vereségért revánsot vegyen a bajnokságban vezető PSC-n. Mindjárt a mérkőzés elején durva játékba kezdett, melyet az igen gyenge játékvezető nem torolt meg. Piliscsaba ezt a játékmódot nem vette át, hanem szép összjátékkal állandóan ostromolta Esztergom kapuját. A 7. percben a rendkívül gyors König lefutja Esztergom védelmét és szép gólt lő. (1:0) A gól után Esztergom fokozza a durvaságot, és rövid időn belül Piliscsaba több játékosra megsérül. Közben az esztergomi szélső egy előrevágott labdát kap, és jó 6 m-es lesről indulva, a leálló csabai védelem mellett kiegyenlít. (1:1)

A 2. félidőben Piliscsaba fergeteges támadásba kezd, és Kováts a 16-os tájékaról gyönyörű gólt fejel. (2:1) Ezután Esztergom már csak „emberre játszik”, és Piliscsaba középcsatárát egy támadás után olyan durván lerúgják, hogy úgy viszik ki a pályáról. Most Piliscsaba kissé visszaesik, és Esztergom kiegyenlít. (2:2) A gól után Eidenpenc visszatér, és ugyanő, két embert is kicselezve, a hálóba vágja a labdát. (3:2) Piliscsaba a sok sérült miatt már csak az eredmény megtartására törekszik, ami sikerül is. A mérkőzést Piliscsaba megérdemelten nyerte.

Jók: A PSC-ből Prihisztál, Spielmann, Kováts, König, Eidenpenc, Brassói. Az Esztergomból a kapus és a középcsatár volt jó. A játékvezetőről jobb nem nyilatkozni.

1941. július 16.

PSC comb. – Pilisborosjenői LSE 3:1 (3:0)

Pilisborosjenő. Barátságos. Vezette: a leveleoktató

A három öreg játékoskal megerősített PSC kombinált szép iskola-játékkal győzte le Pilisborosjenő levelecsapatát. Piliscsaba mindkét félidőben fölényben játszott.

Góllövők: piliscsabai részről Rock (2) és Knapp.

Jók: a PSC comb. csapatából Meszbauer, Huber, Rock, Knapp; ill. Borosjenő csapatából a kapus, a jobbhatvéd és a balösszekötő.

A közönség a PSC csapatát a mérkőzés végén szép és fair játékáért meleg ünneplésben részesítette.

*

1941. július 23.

Piliscsabai ifj. comb. – Pilisborosjenői LSE 4:2 (2:2)

Piliscsaba. Barátságos. Vezette: Miskey

A múlt vasárnapi látogatást viszonzta Pilisborosjenő derék csapata. A játék elején Borosjenő meglepi a csabai ifiket, úgyhogy mire észretérnek, már két gól terheli hálójukat. Majd a Csaba támad, és a félidő végéig kiegyenlít. – A második félidőben Csaba beszorítja ellenfelét és újabb két góllal simán és megérdemelten nyeri a mérkőzést. Úgy a győztes, valamint Borosjenő csapata minden dicséretet megérdemel lelkes, szép és durvaság mentes játékáért.

Góllövők: csabai részről Schönek, Rock, Knapp, Meszbauer. Miskey a mérkőzést mindkét csapat meglegedésére vezette.

1941. július 23.

Piliscsabai SC – Tinnyei FC 4:1 (2:0)

Piliscsaba. Bajnoki. Vezette: Bakos – 800 néző

A PSC derék együttese egymás után veszi a legnehezebb akadályokat. Most vasárnap Tinnyét győzte le, mely az első [érthetőbben: az őszi] bajnoki fordulóban az első helyre küzdötte fel magát, egy ponttal a PSC előtt.

Piliscsabai támadásokkal indul a játék, és már az első percekben Csabának több helyzete van, de a csatárok elidegeskedik a kínáló jó helyzeteket. A 9-ik percben Eidenpenc átadásával Kováts megugrik, az alapvonalról élesen bead, a beadásba az egyik tinnyei játékos belenyúl, és lábáról menthetetlenül vágódik a bőr a jobb felső sarokba. Öngól! (1:0) A gól után Tinnye is vezet egypár szép támadást, de a jól működő csabai védelem fölényesen szerel. A 19-ik percben egy tinnyei támadás alkalmával a balösszekötő kapura lő, a labda Hetényi kezére vágódik. A játékvezető 11-est ítél, melyet Valkó a kapu fölé lövi. A 11-es után Csaba rákapcsol és teljesen beszorítja ellenfelét, folyton támad, a gól a levegőben lóg. A 30-ik percben Kováts jó labdát kap, gyönyörű testcsellel faképnél hagyja a tinnyei védelmet, és a kifutó kapus mellett a hálóba gurítja a labdát. (2:0) A gól után is a Csaba támad, de a csatárok lövései messze elkerülnek a kaput.

A második félidő is csabai támadásokkal indul. Tinnye erősen védekezik, védelme kapkod és csak a szerencse menti meg hálóját az újabb góltól. A 17-ik percben Romhányi a 16-osról szép gólt lő. (3:0) Az újrakezdés után Szebeni egy tinnyei játékkal összecsap, mindkét játékos elterül, a játékvezető odaszalad és Szebenit túl szigorúan kiállítja. A közönség hevesen tüntet a játékvezető ellen, ami

őt teljesen megzavarja, hibát hibára halmoz, ítélezései mindkét csapatot idegesítik, úgyhogy a játék kezd eldurvulni, aminek a játékvezető szemet huny. A Csaba 10 emberrel is támad, és Kováts a 27-ik percben Eidenpenc átadását kapásból a hálóba vágja. A teljesen szabályos gólt a játékvezető nem adja meg azon a címen, hogy Kőnig lesre futott. Nem volt les! Csaba továbbra is támadásban marad, és Eidenpenc a 32-ik percben szép gólt fejel. (4:0) A gól után Csaba a győzelem biztos tudatában már nem igyekszik, és így Tinnye is szóhoz jut. Egy 11-est Török a kapufának lő, a visszapattanó labdát vitéz Sarkadi kivágja. Tinnye elkeseredetten támad, hogy az eredményen szépítsen, ami a 39-ik percben sikerül is. Egy előrevágott labdát Spielmann, a csabai kapus könnyelműen fog, kiejti, és a résen álló Török belövi. (4:1) A hátralévő időben mezőnyjáték folyik, és mindenki örül, midőn a játékvezető sípja a mérkőzés végét jelzi. Piliscsaba győzelmével a bajnokság győztesének tekinthető.

Piliscsaba csapatában Spielmann sérülten is igen jól védett, a bekapott gól azonban az ő lelkén szárad. A két hátvéd, Brassói és Hetényi jól állt a lábán. A fedezetsorban messze kimagaslott Prihisztál középfedezet játéka; ez a csupaszív, már nem is fiatal játékos állandóan tartja jó formáját. Méltó segítőtársa volt vitéz Sarkadi. Bélik gyenge még, de fejlődőképes játékos, mindössze 16 éves. Kováts a csatársor lelke; ez a kiváló játékos bármelyik nagy csapatban is megállná a helyét, lövései félelmetesek, 100%-ig észjátékos. Szebeni jó volt, kiállításáért nem lehet okolni, az öszszecsapásnál nem volt hibás. Eidenpenc intelligens játékos, labdatechnikája jó, kár, hogy önző. Romhányinak nem volt jó napja, gólja szép volt. Kőnig a neki szokatlan helyen is jól megállta a helyét. A csapat megérezte Gábor hiányát. A játékvezető nem való bajnoki mérkőzés vezetésére.

1941. augusztus 6.

Piliscsabai SC – Annavölgyi Bánya SC 4:3 (3:3)

Piliscsaba. Bajnoki. Vezette: Weinréb – 1000 néző

Hatalmas érdeklődés előzte meg a Csaba utolsó bajnoki mérkőzését. Ott volt a falu apraja-nagyja, hogy tanúja legyen kedvenc csapata győzelmének. A mérkőzés kezdete előtt nagy az izgalom Hetényi késése miatt. Spielmann intező szaladgál, hogy az öreg játékosok közül kerítsen hátvédet, mikor befut Hetényi. A játékvezető sípjelzésére Csaba a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet.

Spielmann – Brassói, Hetényi – vitéz Sarkadi, Prihisztál, Bélik–Gábor, Romhányi, Eidenpenc, Szebeni, König. Hiányzik a csapat egyik erőssége, Kováts II., többszörös délkerületi válogatott, aki augusztus 1-én bevonult katonának. A sorsolásnál a szerencse Annavölgynek kedvez, így ő választ. Csaba a nappal és széllal szemben kezd.

Eidenpenc indítja el a labdát kétszer 45 perces útjára. Romhányinak tolja át a labdát, aki keresztül megy két emberen, kiad jobbra vitéz Sarkadinak, tőle újra Romhányi kapja, ő szépen középre ível, és a résen álló Eidenpenc a félmagas labdát lehajolva, gyönyörű fejessel küldi a háló jobb sarkába. 2-ik perc, 1:0. Annavölgyet meglepi a gyorsan bekapott gól, de nem veszti kedvét, hanem középkezdés után mindjárt lendületes támadásba kezd. A 4-ik percben az annavölgyi jobbszélső szépen beívelt labdáját a jobbösszekötő a tétovázó csabai védelem mellett közélről belövi. (1:1) Spielmann a lövést nem védhette. Közben a rezesbanda is felvonul, hogy a közönséget szórakoztassa, azonban a gyorsan bekapott gólról elhallgat. Újrakezdés után a Csaba irányítja a játékot,

egymás után vezeti a szebbnél szebb támadásokat. A 7-ik percben egy támadás nyomán Eidenpenc mintegy 15 m-ről kapura lő, a gólba tartó labdát az annavölgyi jobbhátvéd a gólvonalról kézzel üti ki König elé, a játékvezető füttyül, König nem hallja, és a labdát bevágja. A játékvezető 11-est ítél. Eidenpenc áll neki a labdának és pokoli flegmával a bal alsó sarokba lő. (2:1) Nem sokáig örülhet a Csaba a vezetésnek, mert a 9-ik percben az annavölgyi középcsatár mintegy 10 m-ről szép gólt lő. (2:2) Csaba most kissé idegesen játszik és egymás után hamarkodja el a jó helyzeteket. Most jön meg a közönség hangja, lelkesen biztatja a csapatot, és a Csaba mintha szárnyakat kapott volna, olyan erővel támad. A 13-ik percben a kitörő Eidenpencet szabálytalanul szereli az annavölgyi védelem. Szabadrúgás. Eidenpenc észreveszi, hogy a sorfal hiányos, és okosan, a résen keresztül, mintegy 20 m-ről kapura lő, és a labda védhetetlenül zúg a jobb felső sarokba. (3:2) Most változatos játék folyik, mindkét csapat szép támadásokat vezet. A 35-ik percben váratlanul gólt kap a Csaba. Egy ártalmatlannak látszó labdát Hétényi érthetetlenül kirúg az alapvonalon. A szabadrúgást Csaba elhárítja, a játékvezető azonban újra rúgatja, mert nem adott jelt a rúgásra. A megismételt sarokrúgást a szélső laposan küldi be, Béli lukat rúg, és a résen álló középcsatár belövi. (3:3) Középjátékkal ér véget a félidő.

A második félidőben Csaba már szóhoz sem engedi jutni az Annavölgyet. A gól a levegőben lóg. Csaba ostromol, de nincs szerencséje. A 14. percben Eidenpenc elől az annavölgyi hátvéd kézzel üti el a labdát, vitathatatlan 11-es! Újból Eidenpenc lövi a hálóba a labdát. (4:3) A gól után Annavölgy megadja magát és teljesen beszorul. A 33-ik percben Annavölgy négy játékosa már nem bírja idegekkel, és „Éljen Csaba!” kiáltással otthagyja a játékteret. A játékvezető természetesen nem engedi őket vissza. Csaba most már

nemigen igyekszik, megelégszik a biztos győzelemmel.

Midőn a játékvezető a mérkőzés végét jelzi, a közönség tombolva ünnepli a bajnokságban győztes csapatát. Megindul a hatalmas tömeg hazafelé. A rezesbanda pattogó indulókat játszik. A 11 játékos büszkén lépdel a zene ütemére, valamennyi játékos arca sugárzik az örömtől, mintha csak azt akarnák mondani: „Lássátok! Győztünk!”

Bírálat: Spielmann válogatott formában védett, jól helyezkedik, labdabiztos, ha így fejlődik, az elsők között lehet. Brassói jobb hátvéd állandóan tartja jó formáját, jól fut, jól kezeli a labdát, a legnehezebb helyzetekben is feltalálja magát. Hetényi méltó társa. Vitéz Sarkadi jobb fedezet, tipikus fedezetjátékos, nagyszerűen fejel, labdaosztása kitűnő, fáradhatatlan. Prihisztál középfedezet: rutinizott játékos az öreg PSC-ből, a fedezetsor legjobb embere, oroszlánrésze van a bajnokság megnyerésében. Bélik balfedezet: fejlődő fiatal, lelkiismeretes, törekvő játékos. Gábor jobbszélső: rendkívül gyors, többszörös leventekerületi bajnok, jó lövő, agilis játékos. Romhányi technikás, még fiatal játékos. Eidenpenc a csapat kapitánya, negyedéves építésmérnök-hallgató, a csatársor lelke, fáradhatatlan, kitűnő lövő, a csapat góltrekor dere. Mind a négy gólt ő lőtte, minden bajnoki mérkőzésen résztvett. Szabeni jó. König tulajdonképpen fedezetjátékos, Kovátsot helyettesítette, igen jól fut, 100-as futó, erős fizikumú, fejlődőképes fiatal játékos. Kováts II.-ről csak annyit: többszörös délkerületi válogatott játékos, augusztus 1-én bevonult katonának, civilben okl. tanító. A játékvezető jó volt.

A bajnoki győzelem ünneplése

Az események kronológiáját itt kissé felborítjuk. Miután a bajnokság befejeződött, a csabai futballisták augusztus hónapban több barátságos mérkőzést játszottak. (Az ezekről készített tudósítások a 102–106. oldalon olvashatók.) A bajnoki cím megünneplésére a PSC szeptemberben kerített sort. Ezt közvetlenül megelőzve, Dévényi Antal vezető erdészt a klub alelnökévé választották. Magáról az ünnepségről, csakúgy, mint Dévényi avanszálásáról, a Szentendre–Pilishegyvidék c. lap 1941. szeptember 10-én számolt be, ún. hosszú hírben, az alábbiak szerint.

*

A Piliscsabai SC vezetősége folyó hó 7-én, vasárnap ünnepélyes keretek között osztotta ki a bajnokságban győztes csapatának a bajnoki érmeket, az ezüstserleget és a díszoklevelet.

A Schönek-féle nagyvendéglő különtermét zsúfolásig megtöltötte az ünneplő közönség. A „Hiszekegy” elmondása után az egyház részéről Fenyő főtitisztelendő úr tartott nagyhatású beszédet. Ezután Miskey Lajos elnök, a BTC egykori játékosa buzdította a játékosokat további összetartásra, fegyelemre és a mindenkori többség iránti tiszteletre. A díjakat Miskey elnök osztotta ki a játékosoknak; mindegyikhez volt egy dicsérő, de figyelmeztető szava is. A játékosok nevében Eidenpenc József mondott köszönetet a vezetőségnek, és beszédében kiemelte, hogy továbbra is keresztény, magyar alapon óhajtanak működni, a becsületes sportszellem szem előtt tartásával. A jelenlevő közönség a vezetőséget, különösen id. Spielmann Gáspár intézőt, lelkes ünneplésben részesítette.

A PSC 1940/41. évi bajnokcsapata

(A név mellett a születési év és a foglalkozás)

Bélik Mihály	1924	lemezlakatos
Brassói Ferenc	1921	bányagépész
Eidenpenc József	1919	építésmérnök
Gábor János	1920	géplakatos
Hetényi László	1913	mozdonyfűtő
Knercz József	1913	hentes és mészáros
Kováts László	1915	kántor-tanító
König György	1921	szikvízgyártó
Molenda Károly	1920	gépkocsivezető
Plank József	1919	motorszerelő
Platschek Sándor	1918	gazdálkodó
Prihisztál József	1913	hajógyári munkás
Romhányi László	1922	gépésztechnikus
Sarkadi János	1921	szerszámszerkesztő
Spielmann Gáspár	1921	géplakatos
Stribik György	1918	géplakatos
Szebeni Lőrinc	1920	postai alkalmazott

1941. augusztus 20.

Szentiváni MOVE – Piliscsabai SE II. 6:4 (4:3)

Piliscsaba. Barátságos. Vezette: Miskey

A MOVE-bajnokságban szerepelt szentiváni csapatnak váratlanul igen erős ellenfele volt a PSC négy legényegyleti játékoskal megerősített csapata.

A játék elején Szentivánt meglepi Piliscsaba lendületes támadása, és már mindenki meglepetést vár. Szentivánt teljesen megzavarja Piliscsaba erős nyomása, ideges, kapkod, úgyhogy a 7. percben a tétovázó szentiváni védelem mellett Rock, a Csaba jobbösszekötője a hálóból lövi a labdát. (0:1) Szentivánnak nem szegi kedvét a bekapott gól. Rákapcsol, és egymás után több szép támadást vezet Csaba kapuja ellen, azonban a csabai védelem jól áll a lábán. A 14. percben Szentiván jobbösszekötője mintegy 20 m-ről kapura lő, és a labda az elbáméskodó kapus mellett a jobb alsó sarokban köt ki. (1:1) A gól után hol az egyik, hol a másik kapu forog veszélyben. A 19. percben Szentiván szép, lapos összjátékkal felnyomul, és a balszélső beadását a középcsatár védhetetlenül belövi. (2:1) A közönség erősen biztatja a hazai csapatot, mely újból erőre kap. A 24. percben Eidenpenc a cselező szentiváni hátvédttől elszedi a labdát és a kifutó kapus mellett belövi. (2:2) Szentiván a gólra erősít, és némi fölényt harcol ki, de Csaba jól védekezik. A 30. percben mégis gólt kap. Egy messziről küldött labdát Müllner ügyetlenül beszed. (3:2) Csaba most nincs sehol, szinte áll a pályán, aminek meg is van az „eredménye”: a 34. percben újból gólt kap. (4:2) Szentiván most fölényeskedni kezd, iskolajátékot akar bemutatni, de vesztére, mert a 39. percben az igen ügyes Naszvadi otthagya a szentiváni védelmet a faképnél, és szép gólt lő. (4:3)

A hátralevő időben Csaba támad, de az eredmény nem változik.

A féldőben Csaba egy kis fejmosást kap, ami úgy látszik, használ, mert percekig szóhoz sem engedi jutni a Szentivánt, mégis a 11. percben gólt kap: egy félmagas labdát Müllner a saját kapujába öklöz. (5:3) Tipikus potyagól! Csaba nem adja fel a küzdelmet, és Eidenpenc a 24. percben Naszvadi átadásából igen szép gólt lő. (5:4) Most Csaba mindent belead, hogy egyenlítsen, erősen támad, de nincs szerencséje. Gábor szép beadásait a belső sorra kihagyják, na meg a Szentivánt a kapufa is segíti. Már mindenki elkönnyeli az eredményt, csak Müllner, a Csaba kapusa nem. Szentiván jobbösszekötője mintegy 25 m-ről kapura lő, és a gyenge lövést a gyámoltalan Müllner a keze alatt beengedi. (6:4) Az utolsó percben Csaba szépíthetne az eredményen: egy utánrúgásért a játékvezető 11-est ítél, Eidenpenc azonban a kapusba lövi, és ezzel vége is a játéknak.

A mérkőzést a MOVE I. osztályban szerepelt Szentiván csapata megérdemelten nyerte, és szép, fair játékáért minden dicséretet megérdemel. Szentiván csapatában jó volt a kapus, aki néhány labdát bravúrosan védett, továbbá a két hátvéd, a fedezetsor és a két összekötő. Csaba csapatában Müllner élete legrosszabb napját fogta ki, a vereség teljesen az ő számlájára irandó. Brassói klasszikus védőjátékot produkált, igen jó volt a még teljesen ifi Boósz is. A fedezetsorban csak Csabai érdemel dicséretet. A csatársorban Eidenpenc, Naszvadi, Rock volt jó. Gábor jobbszélső készített elő minden csabai gólt; szépen, bátran játszott.

1941. augusztus 27.

Gépkocsizó osztag – Piliscsabai Kat. Legényegylet 6:3 (4:0)

Piliscsaba. Barátságos. Vezette: Miskey – 600 néző

A katonai csapatban több fővárosi játékos szerepelt, és mint együttes igen szép iskolajátékot mutatott be. A legényegylet csapatában hat fiatal játékos szerepelt. A katonacsapat az első félidő 7., 11., 17. és 31. percében négy gólt rúg, aztán leáll és igen szép összjátékot mutat be. A legényegylet sehol, alig tud átjönni egyszer-kétszer a félvonalon. A közönség erősen zúgolódik, játékoscserét követel, de csak Knerczert, a PSC középfedezetét engedik játszani.

A második félidőben a válogatott Knerczert beállítása új erőt önt a csapatba, és néhány szép támadást vezetnek. A 6. percben vitéz Sarkadi átad Gábornak, a szélső megfut, az alapvonalról szépen bead, és a résen álló Eidenpenc a hálóba lövi a labdát. (4:1) A 14. percben Gábor ismét elfut, leadását Eidenpenc újból belövi. (4:2) A közönség erősen biztatja csapatát, de hiába, mert a 19. percben a két tehetetlen hátvéd mellett a katonai csapat középcsatára elhúz, és védhetetlen gólt lö. (5:2) A 27. percben König a félpályáról elfut, átmegy a védelmen, és máris (5:3). Csaba most erősít, de hiába, a 37. percben újból gólt kap. (6:3) Most már csak a katonacsapat van a pályán, de Spielmann a kapuban mindent véd, így az eredmény nem változik.

A katonacsapat minden tagja dicséretet érdemel. A legényegylet csapatában Eidenpenc, vitéz Sarkadi, König és Knerczert szívvel-lélekkel küzdött, Spielmann nagyon jól védett.

1941. szeptember 24.

Piliscsabai SC – Tinnyei RSC 6:2 (3:1)

Piliscsaba. Barátságos. Vezette: Kiss

A bajnoki idény megindulása előtt barátságos mérkőzés keretében mérte össze erejét a két örök rivális.

Mindjárt a mérkőzés elején Piliscsaba veszi át a játék irányítását. A 9-ik percben Knerczér hosszan előreadott labdáját a tinnyei hátvéd röviden menti, a kifelé tartó labdát Gábor középre íveli, és Eidenpenc a kapunak háttal állva, szép húzással a sarokba küldi a bőrt. (1:0) A 17-ik percben egy előrevágott labdát Knerczér kézzel üt el, és a megítélt 11-est Bertán belövi. (1:1) A gól után Csaba rákapcsol, és a 21-ik percben Romhányi megszerzi a vezetést. (2:1) Tinnye erősen védekezik de nem tudja megakadályozni, hogy Binder [az eredeti szövegben minden] beadását Eidenpenc góllá ne értékesítse. (3:1)

A 2. félidő 5-ik percében Eidenpenc újból gólt lő (4:1), ami után Csaba csak összjátékra törekszik. Így jut szóhoz a Tinnye, és a 14-ik percben Naszvady szabadrúgásból szépít. (4:2) A tinnyei védelem a 19-ik percben sarokrúgást véd, Gábor az elé kerülő labdát kissé csavarral lövi. (5:2) Ritkán látott szép lövés volt! Tinnyén a fáradtság jelei mutatkoznak, és Romhányi újból gólt lő. (6:2) Csabai támadással ér véget a mérkőzés.

Bírálat: A Csaba csapatában Spielmann-nak nem volt nehéz dolga, néhány labdát szépen védett. A Brassói–Hetényi hátvédpár kezdi megérteni egymást és nagyon szép védőjátékot produkál. Az öreg PSC-fedezet [valószínűleg Knerczér] szebbnél-szebb labdákat dobott frontba, és orosz-lánrésze volt a mérkőzés megnyerésében. A jobbszélső Gábor minden megmozdulása veszélyes; lendületes, igen gyors csatár. Romhányinak mindkét gólja szép volt, ide-odacsatangolása azonban kárára volt. Eidenpenc kitűnő formában van, gyors, jól helyezkedik, nagyszerűen lő. Szebenin meglátszik a tréninghiány. A 16 éves Binder a jövő embere.

1941. október 29.

Piliscsabai SC – Dorogi AC [II.] 5:1 (1:0)

Piliscsaba. Bajnoki. Vezette: Királdy

A múlt vasárnap az Augusztia SE csapatát intézte el a PSC derék együttese. Dorogi támadásokkal indul a játék. Már-már úgy néz ki, hogy bajnokverés lesz, mert Csaba nehezen lendül játékba. Azonban a csabai védelem jól áll a lábán. Mintegy félórai játék után Csaba veszi át az iramot, és kitűnő fedezetsora egymás után küldi támadásba a csatársort. A 38. percben Romhányi egy előreadott labdát szépen átvesz és védhetetlenül lövi a 16-osról a háló bal sarkába. (1:0)

Alig kezdik meg a második félidőt, egy ártatlan labdára a Csaba kapusa kifut, de a labda átugorja és a hálóba vánszorog. (1:1) Csaba most rákapcsol, és a 4-ik percben Eidenpenc megszerzi a vezetést. (2:1) A Dorog visszaesik, Csaba korlátlan úr a pályán, és vitéz Sarkadi a 8. percben 3:1-re alakítja az eredményt. A gól után is a Csaba marad támadásban, a Dorog csak védekezik, de nem tudja megakadályozni, hogy Eidenpenc a 31. percben gólt lőjön. (4:1) Csaba most kissé leáll, és szóhoz jut a Dorog is, de eredményt elérni nem tud. A 42. percben Kőnig a jobb szélen megfut, gyönyörűen beível, és a résen álló Romhányi kapásból gyönyörű gólt lő. (5:1)

Spielmann-nak a kapuban kevés dolga volt, a góltól eltekintve jó volt. A hátvédek közül Brassói volt a jobbik, Hetényi idegesen játszott. A fedezetsorban Knerczér és Bihari [?] nagyszerű játékot produkált, a fiatal Bélik szépen fejlődik. A csatársorban a Kováts–Romhányi szárny volt a jobbik. Eidenpencnek nem volt jó napja. Vitéz Sarkadi lelkesen játszott. Kőnignek jó napja volt, három gól az ő érdeme. A játékvezető jó volt.

(A tudósítás első mondata zavaros, ezért töröltem – P.S.)

1941. november 19.

Tokodaltáró SC – Piliscsabai KLSE 2:1 (0:1)

Piliscsaba. Bajnoki. Vezette: Blank

Szép számú közönség előtt folyt le a két régi rivális küzdelme.

Tokod támad egészen a félidő közepéig, azonban a két csabai hátvéd meg Spielmann mindent ment. Tokod eredménytelen támadásai után a Csaba veszi át az irányítást, és a 34. percben Kovács a szélről Prihisztal elé adja a labdát, aki kapásból bevágja. 1:0-ra vezet a Csaba. A 36-ik percben Romhányi kitör, de a biztos gólnak látszó labda a kapufáról pattan vissza. Ugyanő két perccel később 3 lépésről mellé gurítja a labdát. Nagy helyzet volt!

A második félidő elején Csaba olyan tempót diktál, hogy Tokod csak sarokrúgások árán ment. A 14-ik percben Tokod lendül támadásba, és a középcsatár a 16-os sarkáról szép gólt lő. (1:1) Csabát a gól felvillanyozza, és erősen támad. A 20-ik percben Eidenpenc egy kapu előtti kavarodásból a lábak között a hálóba vágja a labdát. Óriási meglepetésre a teljesen szabályos gólt a játékvezető nem adja meg! A 28-ik percben Eidenpenc szabadot rúg, és mintegy 20 m-ről a bal felső sarokba lövi a bőrt. A játékvezető ezt sem adja meg, s erre kitör a botrány. Alig lehet a közönséget lecsillapítani. A 32-ik percben Knerczert fejberúgják. A játékvezető, ki már nem ura a helyzetnek, ki akarja állítani a súlyosan sérült Knerczert. Újabb botrány tör ki. A játékvezető most már azt sem tudja, mit csinál, s hibáit tetézi, hogy Tokod egy lessgólját megadja; 2:1 a vége.

A SZOCDEM-CSAPAT

Hívták Lizicska-csapatnak is, többnyire szocicsapatnak, a lényeg: Lizicska József hírneves kárpitosmester, a „Ganz” Vagon- és Gépgyár nagytekintélyű főművezetője, szakszervezeti vezető, a Szociáldemokrata Párt országosan ismert tagja és helyi elnöke az 1930-as évek közepén jórészt saját pénzén felállított egy futballcsapatot, amelynek játékosai és különösen támogatói a párt tagjai és szimpatizánsai voltak.

Nem volt ez egyedülálló dolog abban az időben Magyarországon. Az 1920-as évek filmbeli Minarik Edéjének sokfelé akadt tiszteletre méltó követője és sorstársa. Piliscsabán Lizicska József mellett „Független” Lajos is magáénak mondhatott egy futballcsapatot, igaz, jóval rövidebb életűt. Becsületes családi neve egyelőre nem ismert, a „Független” név újságárusítói praxisa során ragadt rá, merthogy abból élt, hogy újságot árult, főleg a *Függetlenséget* és a *Friss Újságot* vitte, kínálta. Keresményéből fizette Maszár András Fő úti házában lévő albérletét, ebből vásárolta a futballisták felszerelését és finanszírozta a csapatot, amíg bírta. Egy idő után nem bírta tovább, és maradt egyedül az újságárusításnál...

A Szocdem-csapat, amelyről a fennmaradt csapatfotók 1935–36-ból származnak, kizárólag barátságos mérkőzéseket játszott a környékbeli települések és budapesti gyárak csapataival, egyszeregyszer a „Ganz” Gyárral és persze a helyi riválissal, a leventecsapattal. Az utóbbival nem mindig volt felhőtlen a viszony, egy ízben bírósági ügy is támadt. Ezzel kapcsolatos Horák Antalnak, a leven-

tecsapat csatárának kordokumentum értékű anekdotája, amelyet így mesélt el:

– Mihelyt a tárgyalás végetért, s az útiköltség-térítésre került a sor, a bíró rámnézett, s csak annyit mondott: – Magának nincs nyakkendője! Harmadosztály...

Jóllehet az akkori csabai főjegyző némi averzióval szemlélte a szocicsapatot, a helybeli polgárok nem tettek különbséget a két gárda között. Ugyanúgy szurkoltak nekik, s mindenekelőtt a látványosság, a vasárnap délutáni szórakozás lehetősége vonzotta őket. „Jóska bácsinak” természetesen gondja volt arra, hogy a szocik meccsén is szóljon a fúvószena, úgyszólván olykor a rezesbanda lovas kocsin kísérte a játékosokat a pályára. – Egy ízben Lizicska József elhozta Piliscsabára Toldi Gézát, a Gamma nagyhírű válogatott csatárát, aki a Plészen tartott futballbemutatót.

A szocik zöld-fehér, vízszintes csíkozású mezét és fekete klottnadrágot viselte Grósz János, Fiala Károly, Szagyilek Mihály, Grósz József, Szagyilek István, Osztheimer Pál, Tomso Bélik Ferenc, Grósz István, Maszár József, Valcsák Károly, Schönek György, Ay János, Meixner Mihály. Gyakran játszottak köztük a leventecsapat igazolt játékosai: Vida István, Schuller Franci, Schuller Gusztó, Platschek Sándor, Keresztes József, Prihisztál József, Colnár Tamás, Hetényi László, Huber János, Kassay János, Csabai Ferenc és István, Neumayer Márton, a tinnye Kiss István és Polczér Márton.

A játékosok zöme iparosfiú volt, a parasztleányok a nagyobb lekötöttség miatt ritkán játszhattak. A kivételek közé tartozott Bélik Ferenc. Ő különben a bíró engedélyével és a saját felelősségére mindig mezítláb játszott, mert szülei csak úgy engedték el, ha otthon hagyta a cipőjét. Mások csukával sem tudtak akkorát rúgni, mint Feri mezítláb. Igazi színes egyéniség volt Grósz István, a

közel kétméteres kapus, aki nyújtózkodás nélkül elérte a felső kapufát. Gyakran kiment segíteni a mezőnybe, főképp ha kiállítottak valakit, s akkor szaladt vissza a kapuba, amikor az ellenfél támadásba lendült. (Ők ketten és Maszár József elestek a fronton.)

A fiúk minden mérkőzés után összegyűltek Schönek József Csévi utcai (ma Bajcsy-Zsilinszky u.) hangulatos vendéglőjében, ahol – nyertek bár vagy vesztek – egy kis hordó sör várta őket; és ahol hosszú évekig rendszeresen találkoztak és gyűléseztek a bátor és önzetlen piliscsabai szociáldemokraták: Lizicska József, Lizicska Tamás, Boósz János, Ay János, Spielmann Gáspár, Spielmann József, Bráder János, Kassay János, Huber Adolf, Virágh János, Neubrandt János, Csabai Ferenc, Csabai István, Endresz György és még sokan mások.

A MADISZ-CSAPAT

Nem biztos, hogy mindenki szemében jó pontnak számít az, amire most emlékezem.

A MADISZ, Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség helyi szervezetét 1945 őszén alakítottuk meg Piliscsabán. Első vezetője Bíró Ervin lett, később Kollár Pál váltotta őt fel. Klubhelyiségünket a Kálvária utcai Jely-házban, majd a Bajcsy-Zsilinszky utcai Baják-házban rendeztük be, ahol hetente-kéthetente jöttünk össze.

Táncmulatságokat, farsangi és szüreti bálakat rendeztünk, a König- és a Krajcsirik-vendéglőben színdarabokat adtunk elő. Színjátszó csoportunkat a háború végén Csabára költözött Máhr János, a Budapesti Nemzeti Színház társulatának egykori színművésze tanította be, és sokat segített nővére, Irénke is. A jelmezeket magunk csináltuk. A színpadon a lányok közül főleg Truszka Maris és Bélik Kati aratott nagy sikert.

Egyébként az első bálokra a bort Sós-kútról hoztuk, fáért cserébe. Bizony-bizony megtörtént, hogy a fa fuvarozásáról szóló bírói engedélyt Truszka István bácsi helyett Kollár Pali barátunk állította ki, szerencsére az igazoltatáskor ezt nem vették észre. – Egy alkalommal a sós-kúti emelkedő közepén a lovak megálltak. Partizán, a kicsi orosz ló nem akart curikkolni, a másik nem akart húzni, ezért kénytelen-kelletlen kifogtuk őket, a kocsit kézi erővel engedték vissza, és kerülő úton vittük el a fát a gazdákhoz. A lényeg, hogy a bor időben bekerült Stohlék pincéjébe...

Az csak természetes, hogy focicsapatot is összehoztunk. A legügyesebb fiú, Midling Sanyi volt a csapatkapitány, rajta kívül ját-

szott még például Bélik Tomi, Stohl János, Stohl József, Bíró Ervin, Szigetvári Feri, Kovács Imre, Kozák István, ifj. Truszka István, Bélik József. Boros Sanyi védett. Néha beállt közénk Paxián Jancsi, a későbbi kiváló jobbösszekötő. Akkor még csak 16-17 éves volt.

Kizárólag barátságos mérkőzéseket játszottunk, a hazai meccseket persze a Plészen vívtuk. De kirándultunk Tinnyére, Keszölcire, Solymárra, Leányvárra, Pilisszántóra és Szentivánra is. Biciklivel, lovaskocsival, néha gyalog mentünk vidékre. – A szerelésünk nagyon szegényes volt. Mez nem mindenkinek jutott. Itt-ott heverő rossz csukákat szedtünk össze, néhányat pedig a régi játékosoktól kaptunk. Egyszóval, ezek olyan cipők voltak, hogy jobb lett volna inkább mezítláb játszani.

Labdát úgy szereztünk, hogy kiszimatoltuk: Kassai Ferencnek van egy használt focija. Egy nyúlért megkaptuk – abban a hiperinflációs, millpengős világban ez így ment. Előfordult azonban, hogy a kopott foci meccs közben leeresztett. Nekiálltunk megfoltozni, utána folytattuk a mérkőzést...

Két-három évig játszottunk együtt, aztán megszűnt a Madisz-csapat. Ma már csak egy érdekes színfolt a falu sporttörténetében. Kevés eredményre emlékszem. Keszölcön például 1:1-et játszottunk, a visszavágón a Plészen 2:1-re győztünk. Nekünk, akkori 16-19 éves fiataloknak nem ez volt a legfontosabb, hanem a mozgás, a játék, a szórakozás. És ebben nem is szenvedtünk hiányt.

Bélik József

A PILISCSABAI HONVÉD

A Pestmegyei Népújságban és a Népsportban néhány éven keresztül elég jól nyomon követhető a Piliscsabai Honvéd futballcsapatának szereplése.

A Népújság 1951. március 25-i számában arról tudósít, hogy a járási bajnokságokat aznap, vasárnap nyitják meg ünnepélyes külsőségek között Kiskunlacházában, Nagykátán, Sződligeten, Szobon, Szigetszentmiklóson és Piliscsabán, s ezeken a helyeken egy pályán két járási bajnoki mérkőzést bonyolítanak le. Az újság következő számából megtudható: „Az ünnepségek jól elő voltak készítve, a pályák szépen fel voltak dekorálva, csak a mostoha időjárás következtében kevesebb volt a néző, mint azt jó időben várni lehetett volna.” A piliscsabai futballpálya ebben az időben még a Plészen volt; lehet, hogy a megnyitón mindkét csabai csapat – a KSK és a Honvéd – pályára lépett, és ha a megnyitón nem is, később a bajnokság során kétszer is összecsaptak. Eredményeket azonban az újság sem ekkor, sem az egész szezon folyamán nem közölt. Piliscsaba egyszer azért felbukkan a lap hasábjain, nem éppen eminens szerepben, ugyanis a szerkesztő – a népi demokrácia körülményei között magától értetődő módon – a tavaszi munkák kapcsán megrója a községi tanácsot, mondván: „Úgy nem lehet jó munkát végezni, hogy egy községben két vetéstervezet is legyen, mint pl. Piliscsabán, hol a községi tanács nem tudja, hogy a két vetéstervezet közül melyik is a helyes.”

Míg a községi tanács gondokba merülve a vetéstervezet volt

elfoglalva, a Piliscsabai Honvéd futballozott. Hogy milyen nagyszerűen, az az egyszerű, pusztán az újsághírekre hagyatkozó olvasó számára csak október 11-én derült ki (a csabai szurkolók előtt persze nem volt titok), amikor is a Pestmegyei Népújság hírt adott a járási küzdelmek befejeződéséről. Eszerint a Piliscsabai Honvéd csoportbajnok lett, s jogot nyert arra, hogy öt másik csoportbajnok társaságában osztályozót játszhasson a megyei bajnokságba jutásért. Két héttel később a csapatok túl voltak a negyedik(!) fordulón, a tabellát a csabai piros-fehérek vezették 6 ponttal, 12:4-es gólaránnyal, szoros versenyben Csömör, Törökbálint és Hévízgyörk csapatai előtt. Az osztályozó pontos végeredménye nem ismeretes, csak a tény: a Piliscsabai Honvéd bejutott a megyei bajnokság Északi csoportjába. Nagy szó, hiszen ezekben az években NB III-as osztályt nem szerveztek, a megyei bajnokok sikeres osztályozó mérkőzésekkel egyből az NB II-be kerülhettek.

A Piliscsabai Honvédnak saját pályája nem volt, a Plészen lévő a megyében nyilván nem fogadták el, ezért „hazai” mérkőzéseit Pilisvörösváron játszotta. Mindjárt az első meccsén, Vörösváron 4:1-re győzött Felsőgöd ellen. Ezután a csapat váltakozó sikerrel, de újonchoz képest jól muzsikált. Igaz, a Pilisi Bányásztól, a Szentendrei Honvédtól és a Péceltől egyaránt 5:1-re kikapott, viszont a Fót együttesét 6:2-re, Budakalászt 10:0-ra, a Csömöri KSK-t pedig 15:0-ra (!) legyőzte. A tizennégyes mezőnyben végül is a 7. helyet szerezte meg 12 győzelemmel, két döntetlen és 12 vereség mellett, 69:52-es gólaránnyal, 26 ponttal. (Az első helyen a Pestmegyei Dózsa, a másodikon a Váci Lokomotív, a harmadikon a „szomszédvár”, a Pilisi Bányász végzett.)

Időközben megkezdődtek a Magyar Népköztársasági Kupa direktkieséses küzdelmei, és a Piliscsabai Honvéd egyre-másra aratta győzelmeit. Példának okául a Bagi KSK-t 7:0-ra, a Tápiószelei

Traktort 4:0-ra verte, míg a Váci Lokomotív ellen 1952. november 30-án elért 2:1-es győzelem azt jelentette, hogy bejutott a megyei döntőbe és egyben az országos selejtező első fordulójába. – A megyei döntő eredménye nem számított a sorozatba, ezt a mérkőzést „műsoron kívül”, 1953 februárjában játszották le. Egyébként pedig a versenybizottság jóvoltából a Pest megyei elődöntők vesztesei is folytathatták szereplésüket a kupában...

Az országos selejtező első fordulójában a csabai honvédeknek az NB II-es Kelenföldi Textilművek csapatával kellett volna játszaniuk, a Keltex Vörös Lobogó azonban lemondta a mérkőzést, így a Piliscsabai Honvéd játék nélkül ment tovább. A második fordulóban, december 15-én aztán ismét összetalálkozott az egyszer már legyőzött Váci Lokomotívval; ezúttal 3:2-re nyert. – „Egyenlő erők küzdelme” – kommentálta tömören a Népsport tudósítója. A Honvéd góljait Pothorszki és Kosztolányi szerezte, a harmadik találat öngólból született. A következő fordulóban ismét NB II-es csapatot, mégpedig a Budapesti Vörös Meteor Magyar Nemzeti Bank együttesét sikerült kifogni. (Ebben a körben már csak három megyei csapat maradt állva.) A tét – nem tévedés! – a tizennyolc közé jutás volt. 1952. december 22-én a Bp. Vörös Meteor Somfa utcai pályáján, 100 néző előtt, a Piliscsabai Honvéd 2:1-re nyert, az alábbi összeállításban: Deli – Gurtig, Endrész, Sztraka – Szlovicsák, Magyar – Szabó, Podhorszki, Bédi, Hering, Szabadkai.

A Népsport szerint „A Bp. Vörös Meteor 1:0-ra vezetett, és szünet után is többet támadott, de nem bírt a lelkes piliscsabaiakkal.” Akik – nem csekélység, és ezért tegyük hozzá – még az első félidőben megfordították az állást, és a másodikban megőrizték egygólos előnyüket. Podhorszki ismét gólt szerzett, mellette a balösszekötő Hering volt még eredményes.

Itt most kis korrekció következik. Utóbbi győzelmével a Pilis-

csabai Honvéd nem a 18, hanem a 32 közé jutott, ti. a harmadik forduló után bekapcsolódott a küzdelmekbe a 14 NB I-es csapat. A következő játéknapi a csabai katonák megkaphatták volna pl. az Orosházi Kinizsit, a Váci Vörös Lobogót, a Veszprémi Bástyát, a Gyulai Építőket, az első osztályúak közül a Dorogi Bányászt, a Bp. Dózsát (Újpest), a Bp. Vasast vagy éppen a Kinizsit (Ferencváros); de nem, mert a sorsolás szeszélye folytán a 32-ek „Hamupipőkéjét” egyenesen az aktuális, tehát az 1952. évi magyar bajnokkal, Európa akkori egyik legjobb csapatával, a Budapesti Honvéddal párosították össze. A kedvezőtlen időjárás miatt a mérkőzéseket elhalasztották, és 1953. február 22-re tűzték ki.

Előtte egy héttel, február 15-én Vácott rendezték meg az MNK Pest megyei helyosztó mérkőzéseit. A 3. helyért a Szentendrei Honvéd 5:0-ra nyert a Váci Lokomotív ellen. A döntőn a Piliscsabai Honvéd, Virágh bíró játékvezetése mellett, 1:1-es félidő után 3:1-re legyőzte az esélyesebb Pilisi Bányászt, és ezzel elhódította az MNK Pest Megyei Kupagyőztese címet. Egy teljes hétig tarthatott a csabai piros-fehér csíkosok virágos jókedve...

Február 22-én a Budapesti Honvéd és a Piliscsabai Honvéd a legjobb összeállításában érkezett Vörösvárra. Több tucat csabai szurkoló, felnőtt és gyerek is átment a nagy eseményre. A mérkőzést 1500 néző látta, Rajtár bíró vezette. A találkozóról szóló tudósítást a Népsport másnap az első oldalon, közvetlenül a fejléc alatt hozta. A csapatok így álltak fel:

Piliscsabai Honvéd: Deli – Gurtig, Endrész, Sztraka – Szlovicsák, Nagy – Szabadkai, Iskun, Bédi, Pothorszki, Szabó.

Budapesti Honvéd: Grosics – Rákóczi, Lóránt, Kovács – Bozsik, Bányai – Budai II., Kocsis, Budai I., Puskás, Czibor.

A tudósítás szerint a homokos talajú pályán a magyar bajnok játékosai szemlátomást kímélték magukat. A csabaiak nem álltak

be védekezni, lelkesen játszottak, ügyes, ám eredmény nélküli támadásokat vezettek. A második féldőben a Piliscsabai Honvéd kiulladt, s a budapesti csillagok tetszés szerint érték el góljaikat. Különösen Budai II. csillogott, öt gólt szerzett, míg Kocsis és Pusás kettőt-kettőt jegyzett. A végeredmény 12:0. (A tudósítás egy részlete az 53. oldalon olvasható.)

Pihenésre, a súlyos vereség kiheverésére nem maradt idő. A Bp. Honvéd elleni derbi után egy héttel kezdetét vette a megyei bajnokság. A Piliscsabai Honvéd nehezen kapott lábra. Az első fordulóban 3:3-at játszott a Pomázi Vörös Lobogóval, majd kikapott a Kistarcsától és a Pestmegyei Dózsától, ezután 6:0-ra győzött a Dunakeszi Kinizsi ellen. A 16 csapat között (kettővel felemelték a mezőny létszámát) a 14. fordulót követően még a 8. helyen állt – hat győzelemmel, két döntetlen és hat vereség mellett, 30:32-es gólaránnyal, 14 ponttal. Az őszi szezonban viszont, érthetetlen módon, igazi vesszőfutásban volt része, sorra szenvedte el a vereségeket, csupán egyszer támadt fel: a 21. fordulóban 7:0-ra nyert a Váci Vörös Lobogó II. ellen. Az utolsó mérkőzéseken a Pomázi Vörös Lobogótól 12:0-ra, a Dunakeszi Kinizsától 5:0-ra, a Kistarcsai Vörös Lobogótól 8:0-ra kapott ki. (Két mérkőzésre nem állt ki.) Végül hét győzelemmel, három döntetlen és tizennyolc vereség mellett, 44:103-as gólaránnyal és mindössze 17 ponttal – a bentmaradó helytől hét ponttal leszakadva – csak a 13. helyet szerezte meg, és ezzel kiesett a megyei bajnokságból.

Arról, hogy a Piliscsabai Honvéd hirtelen visszaesését mi okozhatta, a sportsajtóban nem esett szó. Lehetséges, hogy a játékosok egy részét elvezényelték; erre vonatkozó adatokat a Hadtörténelmi Levéltárban, amely a piliscsabai katonai egység személyi anyagait is őrzi, nem sikerült találni. A csapat körül más természetű nehézségek is támadhattak. A következő években mindenesetre az ala-

csonyabb osztályú – területi, járási– bajnokságban az együttes nem indult el, csak barátságos mérkőzéseket játszott. Egy ízben, 1955 körül, már az új csabai pályán, a Pilisi Bányással találkozott. A mérkőzésen a játékvezető szarvashibája miatt óriási botrány kerekedett, tömegverekedés tört ki, amelyben a kimenős csabai katonák állítólag derékszíjjal aprították az ellent. Az összetűzés során a Bányász egyik vezetőjét megszúrták.

1956 decemberében a piliscsabai katonai tábort, a Magyar Néphadsereg 8. Gépesített lövészezredének állomáshelyét szovjet katonai egységek foglalták el. Az ezredet áthelyezték.

A FÜSTI-CSAPATTÓL A PILISCSABAI KSK-IG

1995–1997 között és 2012-ben együttvéve több tucat valamikori játékossal és szurkolóval beszélgettem a piliscsabai futball kezdeiről. A helyenként egymásnak ellentmondó visszaemlékezések, korabeli fotók, újságcikkek és néhány levéltári adat alapján az alábbi kép állt össze, amely egypár részletében bizonynyal pontosításra szorul.

*

(?)1927–1944 Az első generáció – az első bajnoki cím

Piliscsabán az első nagypályás futbalcsapatot két 1909-es születésű jó barát, Füsti Pál szobafestősegéd és Huber Adolf kárpitósszegéd alapította az 1920-as évek vége felé. Zöld mezt és fekete nadrágot viseltek. Pályájuk a Bécsi út mentén volt, s kizárólag barátságos mérkőzéseket játszottak. Az alapítókön kívül Moser Pál és Szőnyi „Frenk” Ferenc neve maradt meg többek emlékezetében. Háber Ferenc cipészmeister azonban további érdekes részletekkel szolgált. A vele készített interjúban így vallott a Más Újság?! 1996. májusi számában.

– „Az inasévek után elkezdtem futballozni. Én voltam az első kapus Piliscsabán...

– Nem a Berkes?

– Nem, én voltam. Együtt játszottam Füsti Palival, Huber Adolf-fal, Szőnyi Ferencsel, Petrő Pistával, a fiatal Kassay Jánossal, Horák Toncsival. Mi állítottuk fel a kapukat, kaszáltuk a fűvet, vonalaztuk a pályát. Füsti Pali és Petrő Pista vásárolta a mezeket, mi magunk pedig a cipőt. Az öreg Miskey Lajos patronált bennünket.”

Az első „valódi” csabai futballisták mégsem ők, hanem – legalábbis a jelenlegi ismeretek szerint – Klein Ignác, ifj. Miskey Lajos és Spielmann Gáspár voltak, akik az 1910-es években budapesti egyesületekben kergették a labdát. Miskey történetesen az NB I-es BTC színeiben védett. Klein Ignác – Grünfeld Fáni vásároló és Klein Mór lókereskedő elsőszülött fia – 1921-ben került ki Hollandiába, és ott az Eindhoven első osztályú csapatában játszott, majd edzősködött. 1943-ban, Auschwitzban elpusztították.

Az ún. Füsti-csapat néhány év múltán megszűnt, ám 1933. május 13-án a Fő úti állami elemi iskola egyik termében, alighanem a tágas „üveges”-ben, huszonkilenc piliscsabai férfi megalakította a Piliscsabai Sport Clubot (PSC). Elnöknek dr. Kalajkovich Imre orvost, intézőnek Miskey Lajost, klubszíneknek a kék-fehéret választották. A PSC leendő játékosai közül az alakuló közgyűlésen résztvett Kassay János, Gáspár János, Kováts László, Moser János, Prihisztál József, Szőnyi Ferenc és Drexler Antal. Ugyancsak résztvett a nagy eseményen Huber Adolf, a Füsti-csapat társalapítója, néhány hónappal később azonban huszonnégyévesen vakbélgyulladásban meghalt.

Az egyesület alapszabályát a hatóság 1934 júliusában hagyta jóvá, ettől az időtől vált hivatalossá a Piliscsabai Sport Club működése. Elindulhatott a bajnokságokban.

A futballpályát a leventék gyakorlóhelyén, a Plészen, azaz a felhagyott kőporbánya és a festői Kálvária-hegy között, a Mária-park utcai házsor frontja előtt jelölték ki. Az együttest, amely lé-

nyegében a Füsti-csapatra épült, a falubeliek leventecsapatnak nevezték el. Először is feltehetően azért, mert a játékosok felerész leventekorúak, 21 év alattiak voltak, másodsorban pedig azért, mivel a legalsó szinten, a leventebajnokságban szerepeltek (amelyben egyébként a max. életkort huszonhárom évben szabták meg).

A piliscsabai leventecsapat bő keretét a kezdeti esztendőkből a következő futballisták alkották, a teljesség ismerete nélkül. Kapusok: Berkes István, Grósz Ferenc, Schuller Gusztó. Mezőnyjátékosok: Drexler Antal, Gáspár János, Gulácsi János, Hauck József, Horák Antal, Huber János, Huber László, Kassay János, Klein Sándor, Knercz József, Kovács Öcsi, alias Kálmán, Kovács László, Melczér András, Moser János, Neumayer Márton, Petró István, Platschek Sándor, Prihisztál József, Schuller Ferenc, Spielmann György, Szőnyi Ferenc, Tittenberger József, Vida István és a vörösvári illetőségű, de Piliscsabán péksegédként dolgozó Wippelhauser (utóneve sajnos nem ismert).

A csapat legtöbbször így állt fel: Berkes – Hauck, Huber – Prihisztál, Knercz, Vida – Kassay, Petró, Szőnyi, Horák, Klein. – Gyakran szerepelt Grósz Ferenc, Drexler, Spielmann György, Wippelhauser és a két Kovács testvér is, utóbbiak hamarosan az együttes standard tagjai lettek.

1936-ban két 17 éves, jóvágású srác került be a csapatba. Az egyik magas, izmos, arányos felépítésű; Colnár Tamásnak hívták, s a védelemben és a csatársorban egyaránt hasznosan játszott. A másik 163 cm-es, vékonydongájú, 50 kilós, kitűnő eszű, jólnevelt és finom modorú gimnazista, fejjel és mindkét lábbal uralta a labdát, és úgy cikázott, olyan szemtelenül, kiismerhetetlenül és veszedelmesen, egyszóval otthonos könnyedséggel a szigorú bekkek és halfok között, minden pillanatban a „gólfrászt” hozva rájuk – mintha focipályán, labdával született volna. Eidenpenc Józsefnek

hívták. És nem mást, a nála hat évvel idősebb anyai unokatestvérét, a népszerű, emblematikus, markáns arcú, robosztus alkatú, igazi férfias megjelenésű Szőnyi „Frenket” szorította ki – kisvártatva – a középcsatár posztjáról. Nem volt semmi! 1937-ben Berkes kapus megsérült, s Grósz Ferenc – nősülése és munkahelyi elfoglaltsága miatt – szintén ekkortájt hagyta abba a védést. (Néhány évvel később egy esős, hűvös hajnalon biciklivel volt kénytelen munkába menni Újpestre, a Wolfner Cipőgyárba. Súlyosan megfázott, tüdőgyulladást kapott, és 1942-ben meghalt. Huszonhat évet élt.) Megint egy „kiscserkész”: a 16 éves ifj. Spielmann Gáspár állt a háló elé. Megismételhetetlen jelenség a csabai focikapuban! (Lesz még órára szó.)

A fiatalítás, részint kényszerből, jószerével a kezdetektől zajlott a PSC-ben, de üteme az 1930-as évek végén felgyorsult. A „nagy öregek” (23–28 évesek!) némelyike visszavonult, Hauck Józsefnek Tinnyén eltört a lába, Kováts Öcsi elvégezte a jogi egyetemet, állást vállalt és visszaköltözött Pestre. Mások ritkábban szerepeltek, s inkább barátságos meccseken játszottak. Az első generációból végtére csak Huber László, Prihisztál, Knerczér és Kováts Laci tartották a frontot, akikhez – és a maguknak nemrég helyet követelőkhöz – rohamtempóban csatlakozott az „ifjúgárda”, a még ifjabb nemzedék, az 1920–1922-es korosztály (ha úgy jobban tetszik, korcsoport): Brassói Ferenc, Sarkadi János, Gábor János, Romhányi László, König György, Szebeni Lőrinc és a tartalékkapus, Molenda Károly. 1940-ben az alig 16 éves Bélik Mihály is bemutatkozott a fedezetsorban.

Az 1930–1940-es évek magyarosítási hullámai nem hagyták ki a csabai futballisták családjait sem. Példának okául Hauck József családi neve Hámorira, Huber Lászlóé Hetényire, Drexler Antalé Dévényire, Stribik Györgyé Szikraira, Petró Istváné Petróre,

Knercz József Keresztesre, Eidenpenc József Erdősire, Spielmann Gáspár Sarkadira változott. (Szebeni Lőrincé eredetileg Schönek, Brassói Ferencé Bráder, Sarkadi Jánosé Spielmann, Romhányi Lászlóé Ruisz, a később szerephez jutó Kőhalmi Jánosé Kőnig, Csabai Istváné pedig Olp volt.)

Közben, a harmincas évek végén – az erősödő nacionalizmus és antiszemitizmus légkörében – a klub színeit megváltoztatták: az immár snassz kék-fehéret zöld-fehérré cserélték. Id. Spielmann Gáspárt választották intézőnek (ezt bölcsen tették), Miskey Lajost klubelnöknek. A futballcsapat patronálását nagyrészt a Katolikus Legényegylet vállalta magára, s a mindennapi beszédben az együttest legényegyleti csapatnak nevezték.

Hársvölgyi Ferencnek, a legényegylet egykori pénztárosának visszaemlékezése:

A piliscsabai legényegyletnek 30-35 tagja volt, köztük a játékosok zöme, akik havi 50 fillér tagsági díjat fizettek. A mérkőzéseken belépőjegy nem volt, a nézőktől „tányérozással” gyűjtöttünk pénzt, fejenként 20–50 fillért. Már aki fizetett, merthogy sokan a fizetés „veszélye” elől fölmentek a köporbánya peremére, és inkább onnan, messziről figyelték az eseményeket. De én oda is utánuk mentem a tányérral... Ezzel együtt is megesett olykor, hogy nem jött össze annyi pénz, amennyi a játékvezető és a két partbíró tiszteletdíjának a kifizetéséhez szükség volt, és ideiglenesen a saját pénztárcámból pótoltam ki az összeget. Nagyobb bevételi forrásnak számítottak a jótékonyági előadások, színdarabok, amelyekből évente többet is rendeztünk, 1 Pengő – 1 Pengő 50 filléres helyárazon. Az előkelőségeknek – mint pl. a főjegyző, a bíró, az iskolaigazgató, Bráder hentes, Schönek Mátyás vendéglős – tiszteletjegyet adtunk, amit ők alaposan felülfizetve, 5–10 Pengővel honoráltak. Előfordult, hogy egy színdarab háromszori előadásából

(szombaton egyet, vasárnap kettőt tartottunk) 800 Pengő is összegyűlt. A tiszta haszon persze ennél kevesebb volt. Közel 70 pengőt könyvelhettünk el a legényegylet zászlajának felszentelésekor, ugyanis a jelentkezők a szögek ünnepélyes beütéséért darabonként 1 Pengővel adakoztak. És az emberek szívesen jöttek a szögekért...

A patronálás ellenére a körülmények a játékosok számára rendkívül viszontagságosak voltak. Eleinte otthon, a pálya szélén, később vendéglőben öltöztek, s a felszerelés jó részét is maguk vásárolták. Mérkőzés előtt, a szentmise után ők húzták meg a pálya vonalait. Háló jó ideig nem került a kapukra. Edzés nem volt, legfeljebb páran néha összeverődtek, de nem is értek volna rá. – A vilámgyors csatárnak, Kassay János asztalosmesternek az özvegye azonban elmondja, férje mégiscsak „edzett”: ha csak tehetett, munka közben is futott, a lépcsőket is futva szedte...

A pálya a Plészen mindkét irányban erősen lejtett, legmélyebb és legmagasabb pontja között a szintkülönbség 12 m volt! E különös sajátosság miatt, ahogy az egykori játékosok büszkén és kis túlzással mondják – itt az ellenfél nem nyerhetett! A lejtőn-emelkedőn zajló játék ezernyi fortélyát csak a csabaiak ismerték, s persze azt is, milyen „svungot” kell venni, hogy a futás végén az ember ne az árokban kössön ki. A pálya egyik részén a szögletűgásoknál feltétlenül ügyelnie kellett arra a játékosnak, hogy lapos ívben küldje be a labdát (kivéve, ha nem gurult le időnek előtte), máskülönben az a kapu elé érve, már a felhők fölött járt... A szélen történő hosszú szöktetéskor a csabai szélső pontosan tudta, hogy meddig érdemes futnia, és ott hirtelen a kapu irányába vette az útját, ti. a 16-os magasságában egy huncut emelkedő befelé „dobta” a labdát – az ellenfél gyanútlan és ezért többnyire hoppon maradt védőjének legnagyobb ámulatára. – Sarkadi János abba avat be, hogy a tinnyeiek viszont a kút körüli játék trükkjeit ismer-

ték, lévén hogy náluk a kút a partvonalon belül volt... – Bélik József elmondja, hogy nagy esőzésekor a Plészen széles és mély vízmosások keletkeztek, s a pálya játékra alkalmatlanná vált. Ezen úgy segítettek, hogy a közeli árokban megrekedt tonnányi hordalékot az eső után lovas kocsira rakták, és a vízmosásokat újra és újra feltöltötték.

A játékosok éltek-haltak a fociért, s a leglelkesebbek között is kiemelik Petrő Istvánt. Ugyancsak szinte dicshimnuszokat zengenek Sarkadi Gáspár és Keresztes József játékszeretéről. Nem alaptalanul. Sarkadi Gazsi egy időben szüleivel Budapesten lakott, ami nem akadályozta meg abban, hogy a csapat minden mérkőzésén résztvegyen. Mellesleg, a havas teleken sítalpon közlekedett pesti otthona és a piliscsabai nagyszülők háza között. Keresztes József Piliscsabán Thomas (Tamási) Henriknél tanulta ki a hentes és mészáros mesterséget. Itt beleszeretett a faluba, valamint a szép Wieszt Katalinba, s feleségül vette. Fialat segéd korában vasárnap délelőttönként biciklire pattant, hogy meglátogassa Csepelen lakó szüleit. De délután, miután 80 km-t lekerekezett, már a Plészen rúgta a bőrt. Amikor pedig hazaköltözött, autóstóp és vonat hiányában, képes volt akár órákig gyalogolni, hogy együtt játszhasson a csabai fiúkkal.

A visszaemlékezések szerint az első generációt „a nagy rohanás” jellemezte, később a csapat játéka sokat csiszolódott. A legtechnikásabb és leggőlerősebb játékosoknak Kassay János, Eidenpenc József és Kováts Laci számítottak. Keresztes József az alapokat kisfiúként a Csepeli Vasművek csapatánál sajátította el, mindig kirobbanó erőben, nagy önbizalommal játszott, kitűnően fejtelt és „oxizott”. Bíbok Imre meséli, hogy 1950 körül néhányszor együtt játszhatott vele (huszonegy év volt a korkülönbség köztük, a veterán futballista a jobb hátvéd posztján szerepelt akkor), és testközel-

ből látta, hogy a csabai kapu felé előrevágott labdákat, a rátámadó csatár mellől természetes mozdulattal, sarokkal a feje fölött küldte vissza a mezőnybe. – A 11-eseket is Keresztes József meg a holcentert, hol balösszekötőt játszó Horák Antal rúgta, utóbbi „mindig ballal, egy kis ’falssal’ a jobb felső sarokba.” Később Eidenpenc lett a 11-es specialista, lazán, „pokoli flegmán” végezte el a büntetőrúgásokat. – Vida Istvánt kitűnően osztogató, jól passzoló, Klein Sándort apró léptű, igen fürge, Hetényi Lászlót kemény és gyors, Prihisztál Józsefet rendkívül ruganyos és fáradhatatlan, Sarkadi Jánost fifikás, jól fejelő játékosként tartották számon, aki akár a feldobott kalapácsba is belefejelt volna. Colnár Tamás bődületes erejű rúgásaival rémisztgette az ellenfelet (kezdetben a nagy lövések, „gyertyák” váltották ki a legnagyobb tetszést a piliscsabai nézők körében). A hegynek felfelé való futásban König György volt az első. Brassói Ferenc a roppant ügyességet kívánó előre olózásokkal színesítette a maga és a csapat játékát. Weisz Jánost sebesen szaporázó lábairól a közönség Motollának nevezte el. Sarkadi Gazsi merész lábra vetődéseivel és robinsonádjaival vált hallatlanul népszerűvé, „szerette a vinkliből kiszedni a labdát”. Ha éppen nem akadt munkája, parodisztikus-akrobatikus mutatványokkal szórakoztatta magát és a közönséget. Védést imitált, vetődéseket mutatott be, cigánykereket hányt, kézenállásban végigment a gólvonalon, nyújtózkodott a keresztlécen, és felült rá... Azt mesélik, ha csapata szerezte meg a vezetést, ez annyira feldobta, hogy a mérkőzés folyamán alig lehetett neki gólt löni. Bezzeg, amikor összeveszett menyasszonyával, a szép és finom Schottek Elivel, „a hét fájdalomnak sem akart védeni”. Megtörtént, hogy játék közben, a kapuban az édesapja szedte ráncba szigorúan. A futballon kívül másban is kitűntek a játékosok. Vida István pl. kiválóan sakkozott, Colnár Tamás tehetségesen boksolt, Gábor

Piki jó helyezéseket ért el sík- és mezei futóversenyeken, Romhányi László művészien rajzolt, Kováts László szépen énekelt és zongorázott, Sarkadi Gazsi műkedvelő színpadi alakításait Honthy Hanna is megcsodálta. Gazsi pechje, hogy nem lehetett egyszerre futballista és színész is, habár...

Egy időben Horák Antalt a BVSC, Eidenpenc Józsefet, Kováts Lacit és Sarkadi Gazsit az NB III-as Dorog csábította, a fiúk azonban ragaszkodtak Csabához.

Nemcsak a játékosok, hanem a szurkolók is nagyon lelkesek voltak. Szinte mindenki elismeri, hogy – Endresz György és a már többször emlegetett Füsti Pál mellett – Fenyő László lazarista misszionárius érdemelte ki a „vezérszurkoló” címet, aki Ferenczi nevű lelkész társával rendszeresen látogatta a mérkőzéseket. Sőt, a csapatot vidékre is elkíserte, és hangosan biztatta. – „A gyerekek azon szórakoztak, hogy folyton jár a lába, mintha focizna, annyira beleélte magát a játékba.” Egyik szokásos, lelkésztől különösnek ható beszólása így hangzott: „Ne sajnáld, nem a menyasszonyod!” Fenyő László azt a véleményét hangoztatta, hogy a templomon kívül a pap ugyanolyan ember, mint a többi.

König György meséli, hogy a mérkőzések idején a falu szinte elnéptelenedett, még a sokszoknyás idős asszonyok is kimentek a meccsre, a Plész feketéllett az ezer-kétezer fős nézőközönségtől, zúgott a Tempó Csaba! (később a Hajrá Csaba!), a vendéglősök pedig mérgelődtek az – átmenetileg – megcsappant forgalom miatt. A csapatot nemegyszer rezesbanda kísérte az öltözőtől, pl. a König-vendéglőtől a pályára, a szünetben is játszott, azonkívül a gólok nál rázendített a Pizskáld ki, pizskáld ki kezdetű nótára.

Félideőben a játékosok kezdetben egy szelet citromot, később szódavizet kaptak. Mérkőzések után előfordult, hogy a vendéglős öt liter bort és tíz liter szódát adott ki a nála összegyűlt játékosoknak.

Hársvölgyi Ferenc szerint a bajnokság megnyerésekor, 1941-ben az édesapja tizenöt liter bort rendelt a csapat részére a Schönek-vendéglőben.

A vidéki mérkőzések különösképpen viszontagságosak voltak. Általában Fürst Jenő és Fürst Arnold (Arnus) vagy Csókás Boldizsár (Poldi) személykocsijával utaztak, tizenketten–tizenöten úgy, hogy két, az elemekkel is dacolni kész, mindenre elszánt vagány: Wippelhauser és Keresztes kiült a sárhányóra... Dorogra, Esztergomba vonattal dőcögött el a kompánia, de a gyér vasárnapi közlekedés miatt már fél nappal korábban fel kellett kerekedniük. Jópárszor viszont stráfkocsival (pl. Augusztára), biciklivel (Sárisápra, Annavölgyre) vagy gyalog (Tinnyére, Nagykovácsiba) mentek a fiúk. Esetenként, mivel késésben voltak, a szekéren öltöztek át, mégpedig oly módon, hogy míg a csapat egyik fele felöltötte a dresszt, addig a másik fele gyalogolt; aztán váltottak... Miután 1938-ban a Felvidéket visszacsatolták Magyarországhoz, a PSC néhányszor barátságos találkozót játszott ottani csapatokkal (amelyek aztán viszonozták a látogatást): Lévára elvonatoztak, Párkányánára elbicikliztek.

Akik kijártak a Plészre, nem ritkán paprikás hangulatnak, parázs jeleneteknek lehettek tanúi. A játékosok, nézők nekimentek a bírónak vagy egymással tűztek össze, aminek folytán a mérkőzés botrányba fulladt. Egy visszaemlékezés szerint, ha a Csaba kikapott, mindannyiszor a bírót okolták, s a meccs végén a drukkerok egy csoportja haragosan és fenyegetőzve kísérte őt a vasútállomásra. Volt rá eset, hogy megkergették a kerteken keresztül menekülő játékvezetőt.

Idegenben forró légkörű, időnként tömegverekedéssel, közáporral végződő csatát vívott a csapat Annavölgygel, Augusztateleppel, Tokodaltárával, a Tokodi Üveggyárral és Sárisáppal.

Annavölgyre egy ízben felöltözve mentek, és a hármas sípszó elhangzásakor is úgy, felöltözve, futva menekültek le a pályáról a közönség bosszúszomja miatt. Emlékezetes mérkőzés volt – mondják – a Sárísáp elleni 6:5 (féldőben az ellenfél 5:0-ra vezetett), az Annavölgy elleni 5:2 és 4:3, vagy az akkor erős Tinnye elleni 11:1. Előfordult persze, éppen Annavölgyön, 8:0-ás vereség is.

Sarkadi János, Bélik Mihály és Sarkadi Gáspár egyes jelenetekre is visszaemlékszik. – Sarkadi János felidézi, hogy egy ízben miként csavarta szögletből, érintés nélkül a labdát a hálóba. Máskor pedig a testes Szőnyi „Frenk” vállal, labdástól belökte a kapust a hálóba, és a bíró gólt ítélt. – Bélik Mihály mosolyogva meséli, hogy az egyik mérkőzésen egy váratlan és lövésszerű beadásból a 16-os környékén a labda úgy találta őt homlokon, hogy onnan bombaként vágódott az ellenfél kapujába. Másik története így szól: – Egy alkalommal Sarkadi Gazsi, aki mint kereskedősegéd dolgozott a csabai Hangyában, nem tarthatott a csapattal Augusztá-telepre, tudniillik az üzletben vasárnap leltároztak. Ezért a 195 cm-es Molenda Károly helyettesítette a kapuban. Amikor az augusztai nézők a kivonuláskor fekete mezében Karcsit megpillantották, hűledezni kezdtek; talán még sosem láttak ilyen magas embert. Aggodalmaskodva mondogatták, hogy ennek a kapusnak képtelenség lesz gólt rúgni, mert ha széttárja a karját, az egész kaput betakarja... Mégis úgy esett, hogy egy ártalmatlannak látszó lövésből az Augusztá szerezte meg a vezetést. A második féldőben sikerült fordítanunk, és ettől olyan tűzbe jöttünk, hogy folyamatosan nyolc-kilenc emberrel támadtunk, csak Kováts Laci maradt hátul, ez az igazi klaszsis játékos, de újabb gólt már nem tudtunk elérni. – Sarkadi Gáspár krimibe illő jelenetet elevenít fel. Tokodaltárón játszottak, jól ment neki a védés, és talán éppen emiatt egy örült férfi kést emelt rá, szerencsére azonban barátja, Molenda Karcsi gyorsan ott

termett és leszerelte a támadót.

A PSC együttesében zsidó vallású fiatalember is játszott. A kifogásokra Eidenpenc József csapatkapitány állítólag kijelentette: „Nem számít, hogy milyen vallású, közénk tartozik!” Egy akkor 14 éves szem- és fültanú, nem ugyanazon a napon, mást is tapasztalt: – Mérkőzés előtt a pálya szélén vitatták meg a játékosok az összeállítást. Ahogy a zsidó fiú neve szóba került, egyikük megjegyezte: „Ha ez játszik, akkor én nem játszom...”

1940-re a csapat beérett. Nem akadt gyöngye pontja. Gazsi a leopárd ügyességével és egy egész állatövoda játékosságával őrizte a kaput, középen Knerczér, elől pedig Eidenpenc, Romhányi és Kováts Laci csillogtatta virtuóz technikáját – megyeinél okvetlenül magasabb szinten. A többiek sem maradtak el társaiktól.

Az 1940/41. évi őszi-tavaszi rendszerű bajnokságnak 22 éves átlagéletkorú, ambiciózus társaság vágott neki, a legfiatalabb játékos 16, a legidősebb 27 éves volt. Colnár Tamás sorkatonai szolgálata miatt hiányzott. A tudósítások és a visszaemlékezések alapján a mérkőzéseken név szerint a következők szerepeltek:

Spielmann Gáspár, Molenda Károly (kapusok), valamint Bélik Mihály, Brassói Ferenc, Eidenpenc József, Gábor János, Hetényi László, Knerczér József, Kováts László, König György, Plank József, Platschek Sándor, Prihisztál József, Romhányi László, Sarkadi János, Stribik György, Szebeni Lőrinc (mezőnyjátékosok). A legerősebb összeállítás, amely a játékosok különböző elfoglaltságai és sérülései miatt nem feltétlenül jelentette egyúttal a leggyakoribbat, ekként festhetett: Spielmann Gáspár – Brassói, Hetényi – Prihisztál, Knerczér, Sarkadi János – Gábor, Romhányi, Eidenpenc, Kováts, König.

Az őszi szezont a PSC a 2. helyen zárta. A téli szünetet tragikus esemény zavarta meg. 1941 új év hajnalán Stribik Györgyöt egy

részeg magyar katonatiszt, aki előzőleg feleségével a König-ven-déglőben szilveszterezett – a tisztt Kálvária utcai lakásán lelőtte. Az eset kapcsán felzaklatott kedélyek még ma sem csillapodtak le teljesen. – Mindemellett a csapat tavasszal ellenállhatatlanul játszott, sorozatban aratta a győzelmeket, és megnyerte a Dunamenti Liga Levente és Ifjúsági Egyesülete csoportbajnokságát.

Egy-két hónap múltán az ünnepelt id. Spielmann Gáspártól Schweifer Antal fényképésszmester vette át az intézői tisztséget. Sok változás nem történt egyelőre. Colnár Tamás leszerelt, és időnként helyet kapott a fiatal Köhalmi János. A csapat 1941 őszén szép sikereket ért el, legyőzte például az Augusztát, Sárisápot, Nyerges-újfalut és a Dorog II.-t, ellenben játékvezetői hibák miatt a Plészen vesztett a Tokodaltárával szemben. 1942 tavaszán a csapat zömét kivitték a keleti frontra. Spielmann Gazsi elárvult helyét a kapuban a tehetséges, 18 éves Boros Sanyi foglalta el. Eidenpenc, Prihisztál, Sarkadi János, Hetényi László, Bélik Mihály itthon maradtak, ezzel együtt a csapat nagyon meggyöngült. Hauck János szerint (Tschawa – Piliscsaba, 2001., 137. o.) az 1942/43. évi bajnokságra a PSC vezetősége visszavonta a nevezését. Ez bizonyosan így történt. Egy visszaemlékezés arról tanúskodik, hogy 1943/44-ben a PSC újra elindult a bajnokságban. 1944. augusztus 20-án Tokodaltárára utazott a csapat, de a bombázások miatt a dorogi vasútállomáson rekedt, és onnan visszafordult. Ennek ellentmondani látszik, hogy a belügyminiszter 1944 júniusában a klubot feloszlatta.

Ebben az időben Gábor Piki, a bajnokcsapat kedves és kiváló jobbszélsője már nem élt. Társai közül sokan még a fronton tartózkodtak, hadifogságban sínylődtek, vagy még ezután estek fogságba, és csak évekkel később térhettek haza. És mihelyt hazatértek, folytatták ott, ahol '42-ben abbahagyták – a futballpályán.

De előbb haza kellett érni.

1945–1956 Új csapat formálódik

A visszaemlékezések szerint a felszabadulás után egy vagy két évig csupán barátságos mérkőzéseket játszottak a csabai focisták: egymás között, a szomszédos falvak csapataival és a helyi Madisz-csapattal. 1945 kora tavaszán az első meccs a Plészen egyenesen nemzetközi volt: ezen az ún. fiatalok csapata, néhány rutinosabb játékossal kiegészítve, 2:1-re legyőzte a községben állomásozó szovjet katonai egységek csapatát. Rá egy évre, 1946-ban, a „sváb kitelepítéskor” számos ígéretes ifjat is kitelepítettek családjukkal Németországba. Az elsőcsapathoz tartozó tapasztalt Plank Józsefnek és Szebeni Lőrincnek ugyancsak mennie kellett.

Az 1940/41. évi bajnokcsapatból Kováts László 1945. március 31-én, König György 1945. április elején jött meg a frontról, előbbi pontosan Nagyszombat napján. – „Piszkosan, rongyosan, éhesen toppant be pilisszántói lakásunkba, ahol akkoriban szüleimmal együtt éltem; éppen a vacsoránál ültünk, nem ismertük meg” – meséli Kováts László felesége, Rucska Margit. – Kováts Laci még az év nyarán, pályázat útján, Ártándon kapott tanítói állást, és feleségével elköltözött Piliscsabárról. A csabai szurkolók többé nem élvezhették pompás alakításait.

Szükségből meg labdaszeretéből, újra pályára lépett néhány régi „levente”: Hámori József, Dévényi Antal, Petrő István és Vida István. A hadifogságba esett, illetőleg elhurcolt csabai futballisták sokára indultak haza. Elsőnek a kapus, Sarkadi Gáspár érkezett meg, 1946-ban, őt követte 1947-ben Colnár Tamás, 1948-ban Keresztes József, Brassói Ferenc és Romhányi László. Itthon, a „névszorolvasáskor” kiderült: az 1940/41. évi bajnokcsapat a fronton egy embert veszített, a jobbszélső Gábor Pikit. Az ügyes és tehetséges fiatal sportember huszonhárom évesen esett el. Ehelyütt is megilleti őt

néhány emlékező sor (fia, ifj. Gábor János szíves szóbeli közlései alapján).

Nagyszebenben született, 1920-ban. Erdély elcsatolása után szülei elutasították a román állampolgárság felvételét, ezért a családot 1924-ben átzsuppolták Magyarországra. Dorogon telepedtek le, az apa mint mozdonyfűtő kapott állást a dorogi fűtőházban. 1936-ban költöztek Piliscsabára; előbb az Új utcában, majd a Csévi úton (ma Bajcsy-Zsilinszky u.) laktak. Piki a géplakatos szakmát tanulta ki, a MÁV Istvántelki Főműhelyében szabadult fel. Később a „Csonka” Gépgyárban dolgozott. A PSC csapatában 1938-tól játszott. Egyik legjobb barátja és „összekötője” Romhányi László („Romesz-Ruisz”) volt, ők alkották a remek Gábor – Romhányi jobbszárnyat. Emellett futóversenyeken is résztvett. 1939-ben feleségül vette a csabai Engler Katit, s hamarosan kisfiuk született. 1942-ben kivitték a keleti frontra. 1943 karácsonyán a Vöröskereszt arról értesítette a családot, hogy egy partizántámadás során, Sztalino és Kaprino között eltűnt. A háború után egyik bajtársa az eltűnés részleteiről is beszámolt. Eszerint Piki a trénnel, egy tiszt vezetésével vételezni ment, de nem tért vissza. Keresésekor a szánt üresen, lovak nélkül, felborulva találták. Azóta nincs nyoma.

A csapat, amely 1948 kora őszén alapjában véve ismét összeállt, nélkülözni kényszerült Colnár Tamást, aki „élete legszebb nyolc évét” sorkatonáskodással, a fronton, valamint hadifogságban töltötte, és ott szerzett betegségét itthon még sokáig kezeltetnie kellett. Bélik Mihály ugyanúgy nehezen gyógyuló betegsége miatt hagyta abba a játékot. – A védelemben mindenki, a támadók közül viszont egyedül Erdősi maradt a helyén. Bekerült a csatársorba két 18-20 éves fiatalember: Paxián Jancsi, az együttes későbbi „örökös jobbösszekötője”, azonkívül Preiszler Pali balszélső, a szögletrugásból kapura csavart labdák specialistája. König György átment

a jobbszélre, Romhányi László pedig a balösszekötő posztjára. A bajnoki cím évéhez képest átlagosan hat esztendővel „öregebben”, ilyenképpen futottak ki a pályára: Sarkadi Gáspár – Brassói, Hetényi – Prihisztál, Keresztes, Sarkadi János – König, Paxián, Erdősi, Romhányi, Preiszler.

Egy év múltán Hetényi László, az alkatában és játéktílusában Mandl Gyulára hasonlító kiváló védő visszavonult. Egyhuzamban tizenöt évig játszott a csabai futball élvonalában. Az „utódlási harcban” előbb főként Sarkadi János, aztán Dunai Tamás játszott a helyén.

Közben egyre többször kaptak helyet a csapatban a Csehszlovákiából áttelepített, 19-20 éves „felvidéki fiúk”: Tóth Feri, Danczi Vili, Nagy Ernő. – Danczi Vili viszonylag rövid ideig játszott a csatársorban. Tóth Feri (Totyi) tíz évig volt az együttes meghatározó tagja, kezdetben a centerhalf, később főképp a balösszekötő posztján. (Hátul „áttörhetetlen bástya”, elől „megállíthatatlan T-34-es”.) Néhány esztendőn keresztül párhuzamosan az NB III-as Tipográfiaiban is szerepelt, ott általában vasárnap délelőtt, a Csabával – Németvölgyi Józsefnek és motorkerékpárjának köszönhetően – délután. Hasonlóan Paxián Jancsihoz, aki a Budapest I. osztályban versengő Oxigéngyár csapatát is erősítette, mindezzel rendszeresen megkeserítve a későbbi intéző, szegény Sarkadi János (Gadi) életét... – Tóth Feri egyik megmozdulására Spielmann József még ma is élénken emlékszik: – Vörösváron játszottunk, 2:1-re vezetett a helyi Tanács csapata. Totyi rendszerint a baloldalon vagy középen szokott játszani, de akkor kikeveredett a jobboldalra, s a 16-os és a partvonal közötti területről váratlanul elemi erejű lövést küldött a kapura, s a labda a kapufáról vágódott a hálóból. A látványtól hirtelenjében a játékosok és a szurkolók alig kaptak levegőt. – Maszár István Nagy Ernőről: Ernő mint középhátvéd azon kevés védő közé tartozott, aki szándékos szabálytalanságot

sohasem követett el. A pályán az ellenféllel udvariasan, úriemberhez méltóan viselkedett; na jó, azt nem engedte, hogy elvigyék mellette a labdát...

A negyvenes évek végén, az ötvenes évek legelején többször játszott Bűszke Hanzi és Domonkos Sándor a védelemben, Brassói András és Brassói Antal a balszélén, Némethy Béla hosszabb ideig a jobbszélén. Brassói András nagy ígéretnek indult, futballista pályafutását a katonai tábor kútjának mélyítése közben elszenvedett súlyos sérülése szakította félbe. A negyvenes évek vége felé igazolt Tinnyéről Csabára Kiss István és Mester Sándor. Schweifer Antal intéző kezdte azt a gyakorlatot, melynek alapján a helyi honvédségi laktanyából egy-egy futballistát meghívtak a községi csapatba. Ilyenformán került sor 1949–1954 között például Tiba Lajos, Sárvári, Hruszbek és Kubik játékára (az utóbbiak személyneve sajnos nem ismert).

Ha a csapat összetétele módosult is, egyvalami nem változott: a játékosok hatalmas lelkesedése, a fantasztikus labdaszeretet. Jó példa erre Sarkadi Gáspáré. A háború befejezésekor tizenegy hónapig utazott, bumlizott, gyalogolt az Uraltól hazáig – és másnap pályára lépett.

A játékot a háborút követően még évekig nagyon mostoha körülmények jellemezték. Továbbra is az inkább lesiklásra alkalmas, öltöző nélküli Plészen, ormótlan, agyontaposott csukákban, elnyűtt mezekben, fűzős, kopott focival játszottak. Vidékre vonattal, alkalmi autóval, motorral, néha stráfkocsival utaztak; sokszor ki így, ki úgy. Előfordult, hogy a játékosok Szentivánról gyalog vágtak át a hegyen Nagykovácsiba, és a meccs után vissza. Az itthoni mérkőzések után még mindig a szomszédos Szebeni-ház udvarán mosakodtak. Igaz, már nem kellett a pálya szélén öltözni, viszont öltözőről-öltözőre vándoroltak, ha egyáltalán annak lehet nevezni

azokat a kuckókat, amiket például a König-vendéglő színpada mögött, Schuller Kati néni kocsmáépületének végében, a Varga-házban vagy a legényegylet szuterénhelyiségében kapott a csapat. Ez utóbbiban szerezte egyik apró, de maradandó élményét Gáspár István, az 1954–1956 közötti időszak erőtlő duzzadó jobbfedezete: „1948 körül a legényegyletben intéztem valamit, segítettem a szervezésben. Éppen öltöztek át a focisták edzésre. Keresztes József váratlanul odadobott elem egy pár öreg csukát: – Vedd fel – mondta –, és gyere velünk játszani...”

Kiképzett edzője a csapatnak még egy darabig nem volt, a fiatalokkal Erdősi József és néhány idősebb futballista foglalkozott. Magát a csapatot a mérkőzésekre szintén ő állította össze, miután konzultált Schweifer Antal intézővel, valamint Hámori Józseffel és Dévényi Antallal – beleszóltak azonban más játékosok is. Erdősi (Eidi, barátoknak Stimfli) főleg centert játszott, nagy játékinelligenciával rendelkezett, gimnazistaként szerepelt a középiskolás (KISOK) válogatottban. Sokra vihette volna, azonban a tanulást a futballnál is fontosabbnak tekintette; kiváló építésmérnök lett belőle. A 11-es rúgás finom trükkjeit tőle, Erdősitől tanulta el a későbbi büntetőspecialista, Gáspár Feri.

A visszaemlékezések szerint az 1940-es évek második felében Piliscsaba nagyjából ugyanazokkal a csapatokkal tartozott egy csoportba, mint '45 előtt: pl. Tokoddal, Sárissáppal, Tinnyével, NyerGESÚjfaluval, Annavölgygyel. Az első emlékezetes eredmény Szentendre itthoni, 6:1-es legyőzése 1947-ben. Gólgazdag mérkőzésen ugyancsak szép, 5:2 arányú győzelmet aratott a csapat Annavölgy ellen a Plészen, 1949. május 22-én. Erről a mérkőzésről fennmaradt a csapatfotó. Piliscsaba a következőképpen állt föl: Sarkadi Gáspár – Sarkadi János, Dunai Tamás – König, Tóth, Messter – Némethy, Paxián, Sárvári, Erdősi, Preiszler. Ezen a meccsen

lőtte legendás gólját Sárvári őrmester ballal, a felpályáról az annavölgyi kapuba.

Futball berkekben ebben az időben a szabálytalanság még falt volt, a les ofszájd, bekknek hívták a hátvédet, halfnak a fedezetet (középpályást), centernek a középcsatárt, taccsbírónak a partjelzőt (asszisztenst), jó spílernek az ügyes játékost. Persze, a Csaba is öt csatárral játszott. A játékot a szélen vezetett lendületes elfutások, beadások, helycserés támadások, gyors rövidpasszok, cselezések („driblizés”) jellemezték, gyakoriak voltak a távoli lövések és a felhőfejesek – legalábbis így emlékeznek a régiek. Azt is mondják, hogy sok volt a törés és a súlyos sérülés, a kemény foci dominált, némely védők vagy a labda, vagy a baba felfogásban játszottak. A szemüveget a bírónak! bekiabálás komoly inzultusnak számított, csakhogy a „finomabb szöveg” korántsem képezte akadályát a még komolyabb inzultusnak, hogy történetesen időnként agyba-főbe verjék a bírót. Olykor a rend helyreállítására és a bíró védelmére ki kellett hívni a katonai járőrt. Egy esetben a játékvezető félbeszakította a mérkőzést, erre levonuláskor rátámadtak a felbőszült és magukból kivetkőzött drukkerok, kirántották a földből a partzászlót, annak a nyelével is ütötték, a bíró a zuhogó ütlegek között, kezével a fejét védve, próbált bemenekülni az öltözőbe.

Az 1950-es évek eleje a jelentős, intenzív változások időszaka. Megszüntették az alszövetségeket, természetesen a KÖLASZ-t is (Közép-Magyar Labdarúgó Alszövetség), amelyhez korábban Piliscsaba tartozott. Kiépítették a megyei és járási bajnokságok rendszerét, ezen belül megszervezték a tartalékcsoportok bajnoki tornáját is. Piliscsabát – amely Községi Sportklub néven új nevet és az eredeti kék-fehér színt vette fel – 1951-ben a budai járási bajnokságba sorolták be. Némethy Béla nem hivatalos játékos-edző helyett a futballcsapatok irányításával Hammerschlag Ferencet

bízták meg. (Némethy Béla ebbe sohasem nyugodott bele. A visszaemlékezések szerint a klubban a viszálykodás, civódás, furkálás az 1930-as évektől szinte szünet nélkül folyt.) – Ekkoriban változott a játéksisztéma: a középfedezet a háttvédek vonalába húzódtott. 1951-ben a katonai táborban létrehozták a Piliscsabai Honvéd SE futballcsapatát. Az első évben mindkét csabai együttes a járásban szerepelt, a rákövetkező két esztendőben a Honvéd a megyei osztályban; de akár bajnoki, akár barátságos meccsen találkoztak, mindannyiszor nagy presztízscsatát vívtak egymással. – Az ötvenes évek elején az MHK-mozgalom (Munkára, Harcra Kész), majd a községi, járási, megyei és országos spartakiádok rendszere a fél országot mozgásra, sportolásra serkentette. Tízezernyi helyen zajlottak a különféle üzemi- és műhelybajnokságok. Leginkább persze a labdarúgásban. A csabai footballisták nagy része a vasárnapi járási bajnokin kívül legalább egy mérkőzést hétközben is játszott. A negyvenes-ötvenes évek fordulóján a csabai általános iskolában vérre menő focicsaták dúltak az úttörők és nem úttörők csapatai között. Évente kétszer-háromszor összecsapott a ligeti és a csabai ministránsok csapata. A gyerekek Németh Gyula és Karádi György tanítók óráin egyébként is rengeteget fociztak a Plészen, ahol „Bíró néni” (Bíró Sándor felesége) jóvoltából rendszeres vendég volt a Finomposztó- és Szövőgyár futballcsapata. Időközben, a sokoldalú sportolási lehetőség jegyében, a Piliscsabai KSK-n belül megalakították a sakk-, pingpong-, kerékpár- és röplabda szakosztályt. Egy visszaemlékezés szerint a Templom téri régi községháza („Midling-ház”) egyik hátsó helyiségében boxolni lehetett.

S talán az egyik legfontosabb mozzanat: 1952-ben Csete József plébános mellé a faluba érkezett egy 27 éves, halkszavú, szerény, vékony ember, Barna János sekrestyés, vagy ahogy faluszerzte ismerték és hívták: Janibá. Új szint, elevenséget, élénkséget, kultúrát

hozott a falu életébe. (Volt, és még lesz róla szó.)

1950 körül még játszott a bajnokcsapatból Brassói Ferenc, Prihisztál József, Romhányi László, Keresztes József, Platschek Sándor, König György, Sarkadi János, Erdősi József és Sarkadi Gáspár. Az utóbbi négy játékos rendszeresen, a többiek ritkábban. Néhányszor Petrő István is pályára lépett. 1951-ben Sarkadi Gazsi ismét átadta helyét a kapuban Boros Sanyinak. Ezúttal nem ment olyan messzire, mint '42-ben. Sőt, alig távolodott el a kaputól: egyszerűen jobb-bekk lett. Új posztján hű maradt önmagához, bár szolidabb formában, továbbra is előadta „magánszámaint”, és ha a szükség úgy hozta, egy-egy mérkőzésre visszaállt a kapuba, de a keresztlécre már nem ült fel...

Kicsit előre szaladtunk. 1950-ben vagy 1951-ben a középcsatár Erdősi egy sorral hátrébb vonult, és Tóth Feri ment a helyére. A laktanyából Sárvári, ahogy a helyzet adta, középhátvédet vagy balösszekötőt játszott. Gádorosi Jóska, Bíbok Imre és Dunai Puci személyében fiatal, harcos és gyors játékosok mutatkoztak be az együttesben, amely 1951-ben többször így állt fel: Sarkadi Gazsi – Keresztes, Sárvári, Sarkadi János – Erdősi, Bíbok – König, Paxián, Tóth, Romhányi, Preiszler.

1951-ben Keresztes József visszavonult, a következő egy-két évben némelykor még játszott Brassói Ferenc, Platschek Sándor, Prihisztál József, sőt Petrő István is. Újabb 16-17 éves fiatalemberek kaptak sanszot. Maszár Pista középhátvédben, fedezetben és középcsatárként is; Balogh Jóska, Malárik Pali és Spielmann Jóska a széleken mutatta meg tehetségét, egyelőre azonban többnyire a kettőben játszottak. (Maszár Pista magas szintű fejtelő tudományát VII-VIII. osztályos kisdíákként az általános iskola udvarán kezdte kifejleszteni, ahol minden tízperces szünetben fejtelőmeccset játszott Szabó Pityuval, a későbbi kapussal.) – Az 1950–1953 közötti

időszakból csapatfotót nem sikerült fellelni, az összeállítás az egykori játékosok emlékei alapján is nehezen követhető; 1952–53-ban valószínűleg az alábbi együttes szerepelt gyakran: Boros – Sarkadi Gáspár, Nagy Ernő, Dunai Tamás – Erdősi, Sarkadi János (Dunai Puci) – Kőnig (Malárik), Paxián, Gádorosi, Tóth (Romhányi), Preiszler (Spielmann).

1953-ig a csabai futballisták „kísértéses helyeken”, vendéglőkben és azok közelében öltöztek. Többen mérkőzés előtt rendszerezen ott itták meg a maguk sörét vagy fröccsét; két-három deci bor felhajtása nélkül Boros Sanyi be sem állt volna a kapuba. Nem titok, Romhányi László, a nagytehetségű csatár szintén kedvelte az italt, ugyanakkor fanyar humorát is meg-megcsillantotta. – Játékos társa, Spielmann Jóska meséli: Egy vidéki mérkőzésre menet Lacit szalonspiccesen vettük fel az autóra. A meccsen bágyadtan mozgott, egyszer csak leguggolt vagy leült a fűbe, és láthatólag nem is akaródzott neki onnan felkelni. Rászóltam: Laci, mi van veled, mit csinálsz? – Mire ő rezignáltan: – Kamillát szedek...

1953-ban az idény befejeztével visszavonult két veterán játékos, két sógor: Erdősi József és Sarkadi János. A futballpálya közvetlen közelében maradtak. Előbbit klubelnöknek választották, utóbbit intézőnek nevezték ki. – Az utolsó években a rezesbanda ritkán szólt a Plészen. A jó hangulatról – persze a csabai focistákon kívül – többek között egy a táborban szolgáló katonatiszt gondoskodott folyamatosan úgy, hogy a partvonalról, mikrofon nélkül, de jól hallhatóan, Szepesi stílusában „közvetítette” a hazai mérkőzéseket.

1953-ban különös találkozóra került sor a kies, faluszéli pályán. Két frissen alakult mezőgazdasági termelőszövetkezeti csoport, azaz „téeszcsé” csapata játszott egymással, soraikban egyfelől az 53 éves Ay Mátyás kapuvédővel, másfelől a 43 éves Kriston Pál mezőnyjátékosslal: az évtized végén megalakuló 1600 holdas

Haladás TSZ első, illetve harmadik sorszámú elnökével. (Egyébként mindketten nímándok voltak, gyalog vagy biciklivel jártak, gyakran gumicsizmában...)

A figyelem már 1949-ben ráirányult a „38-as fiúkra”. Gáspár Feri, Molenda Gabi, Gollob Feri, Bélik Imre, Ferenczi Feri és Lizicska Csöpi V. osztályos csapata ugyanis kis híján megnyerte az iskolabajnokságot. Az östehetségnek okkal elkönyvelt Csöpi 1953-ban, különengedéllyel játszott először a felnőtt csapatban, s 1954-től kihagyhatatlan lett a csatársor baloldalan. Átlagon felüli ügyessége részben abból fakadt, hogy kisgyerek korában rendszeresen labdázott a ház falánál; a falról visszapattanó labdát fejgel, lábbal és testének minden más részével naponta órákig szelidítgette. – Ugyancsak tehetséges osztálytársai még egy ideig többnyire a kettőben játszottak, amely az 1955. évi járási tartalék bajnokságban száz gólt szerzett. Mellesleg az egymás közötti mérkőzéseken a kettő néhányszor legyőzte az egyet! („– Ha hagytuk...” – teszi hozzá némi ironikus éllel Gáspár Pityu.)

Az egyesület működését, az új elnökön és intézőn kívül, az ötvenes években többek között a következők segítették különböző tisztségekben, társadalmi munkában: id. Sarkadi Gáspár, Schweifer Antal, Mélán István, Peregovics János, Krajcsovics János, Barics András, Muszbek Zoltán, Hamar Sándor, Karádi György, Simon István, Füsti József, Lizicska László, Szijártó József, Csáky Lajos, Micheller Károly, Visztável Zoltán, Hámori József, Dévényi Antal, Janibá (Barna János).

A sportkört évekig kisebbrészt a meccsjegyekből, nagyobbrészt a színjátászó gárda bevételeiből tartották fönt. Czigány József tanácselnök „kalapozásai” a pályán – elsősorban a „maszekok” körében gyűjtötte a pénzt – arra szolgáltak, hogy mérkőzés után a csapatot a vendéglőben kis hordó sörrel és Szőnyi Rézi néni pogá-

csájával megvendéglelhessék. (Egy visszaemlékezés szerint a régi Miskey-féle vendéglőben a kocsmárosnak olykor ellenérték nélkül kellett kiszolgáltatnia a hordó sört, cserében a hivataloshoz képest két órával tovább, éjfélig tarthatott nyitva...)

A színielőadásokon a focisták zöme szerepelt. A darabokat nagyrészt Janibá és Tóth József (*a Tóth kéményseprő!*) rendezte. Jó néhány előadásra a jelmezeket, díszleteket maga Janibá készítette. A Cigánybárával, a Néma leventével, a Csárdáskirálynővel és a Luxemburg grófjával vidéken is nagy sikerrel lépett fel a társulat. Ez utóbbi darab színreviteléről a Pestmegyei Népújság bő terjedelemben számolt be. És éppen ebben nyújtotta egyik legemlékezetesebb alakítását Sarkadi Gáspár (jobbhatvéd), Sir Basil szerepében. A bírót Gáspár Pityu (jobbfedezet), a címszerepet Dunai Tamás (balhatvéd) játszotta. – A Mária főhadnagyot 1958 táján az új sporttelepen felállított szabadtéri színpadon is eljátszották, miközben a környékbeli falvakból lovaskocsival érkező vendégek lovai békésen legelésztek a pálya szélén...

A községi tanács 1951. márciusi döntése nyomán az erdőgazdasági fatelep felső részén megépítették az új, kissé még lejtős, de azért a Plészen lévőnél mégiscsak jobb, 92 x 46 m-es pályát. Játékosok, szurkolók, úttörők lapátolták a földet, és hordták lovaskocsival, csillével, talicskával a mélyebb területekre. Torna óra helyett a felsőtagozatos fiúk az épülő futballpályán segédkeztek. A csilléket és a kb. 100 m hosszúságú sínpart a Dorogi Szénbányák kölcsönözte a falunak, és speciális lovaskocsiján a futballista Bélik Márton hozta el két híresen erős lovával: Buhóval és Partizánnal. A szakmunkát, a talaj egyengetését Benkó Sándor egykori kubikus munkás irányította. A sporttelephez a Csévi út felőli oldalon a depó portaépületéből kialakítottak egy apró szertárat (itt öltözött a bíró), az egykori pajtából pedig egy két helyiségből álló, betonpadlós já-

tékosöltözöt építettek. Kint kút, vályúval és egy budi. A pálya körül vagonnyi hárs- és akácfából az erdőgazdaság munkásai korlátot ácsoltak. A bejárat fölött három és fél méter magasan öles tábla hirdette kék-fehér alapon: PILISCSABAI KÖZSÉGI SPORT-KLUB.

Az új létesítményt 1954-ben adták át. A pályavetítés Csaba 9:1-re nyert a jó képességű Bia ellen. Gádorosi Jóska (Bobrov) bombafarmában játszott, négy gólt lőtt; Gáspár Feri egyik beadását kapásból vágta a hálóba. Feri ezen a mérkőzésen játszott először a felnőtt csapatban, 1955-től aztán szinte folyamatosan, főképp a jobbszélen, szükség esetén balszélsőt vagy középsatárt is.

Hammerschlag Ferenc edző 1954-ben megfiatalított, bajnokaspiráns csapatot hozott össze. A háború előtti együttesből Sarkadi Gazsi maradt hírmondónak, bár néha-néha még beszállt Romhányi László és König György. A kapuba a szálfaegyenes Szabó Pityu állt, a jobbfedezet posztját Gáspár Pityu kapta, aki katonáskodása három éve alatt kijárta a futballiskolát. A csatársorba az edző Paxián Jancsi, Maszár Pista, Malárik Pali, Lizicska Csöpi, Spielmann Jóska, Gádorosi Jóska, Balogh Jóska, Tóth Feri és Gáspár Feri közül válogathatott. Elvileg. Az összeállítást azonban sérülés, katonáskodás és munkahelyi elfoglaltság miatt meg-meg kellett bolygatni. Ugyanaz a csapat háromszor egymást követően ritkán szaladt ki a pályára. 1953-tól egymás után vonult be katonának Gádorosi Jóska, Bíbok Imre, Dunai Puci és Spielmann Jóska, s ők csak eltávozás vagy szabadság alkalmával játszhattak az együttesben. 1954-ben a visszaemlékezések szerint többször így állt fel a csapat: Szabó Pityu – Sarkadi Gazsi, Nagy Ernő, Dunai Tamás (Bíbok Imre) – Gáspár Pityu, Dunai Puci – Gádorosi Jóska, Paxián Jancsi, Tóth Feri, Maszár Pista, Lizicska Csöpi. A katonáskodó Gádorosi Jóska feltehetően kényszerből játszott jobbszélsőt, a

posztot ebben az időben főképp Malárik Pali birtokolta, de játszott a jobbszélen Bíbok Imre és Balogh Jóska is. Spielmann Jóska a balszélen robogott Maszár Pista kitűnő szöktetéseire. Spilu szívesebben tekert a kettőben, mert „ott több gólt lehetett szerezni”. Kívánsága azonban nem talált megértésre, kivéve ha Hami bácsi úgy döntött: „kicsit felhozzuk a kettőt.” (De ez biztosan nem 1955-ben volt!) – Ha nem is egyszerre, ekkortájt jött át újra Tinnyéről Mester Sanyi, valamint Bak Laci, Kladek Karcsi és a „Vörös” Török. Utóbbi hiába hogy remek csatár, egyesek szerint NB I-es kvalitásokkal, csupán hónapokat töltött Piliscsabán: vagy nem akart, vagy nem tudott beilleszkedni.

Az után, hogy Erdősi József kivált a csapatból és klubelnöknek választották, a továbbiakban Tóth Feri, Gádorosi Jóska és Paxián Jancsi vitte a prímet. Gyakorlatilag azonban – és nemcsak nagy játéktudásával, hanem megjelenésével és habitusával is – Totyi „uralta” az együttest, a mérkőzéseken folyamatosan instruálta, csipkedte és kritizálta játékostársait. Lizicska Csöpi meséli, hogy kezdetben néha rászólt: „Csöpi, nem látom, hogy vizes lenne a mezed...” – Kétségkívül hajtós csapat volt a Csaba, távol a kisaszuszonyfutballtól, vasárnap délutánonként 400–500 szurkoló buzdította, és megjelentek a „futball-mamák” is, akik ha úgy látták vagy érezték, hogy bántás érte fiaikat, drámai hangon, magyarul és svábul nyomban bekiabáltak a pályára: „Lost die net! Ne hagyj magad, kisfiam!...” Időnként néhány zaftosabb „buzdító” szó is elhagyta a szurkolók száját, persze nem a mamákét, egyértelműen az ellenfél legkényesebb testrészére célozva, azaz: „Rügd t...kön!” A csinos bakfisok közül Hetényi Masa, Midling Margit és Gádorosi Marika triójának messzehangzó koloratúrszopránja a legzordonabb bírói szíveket is meglágyította... A lányok egy része ebben az időben, 1954 körül, kifejezetten a Tiba Lajos nevű, szép szöke

hadnagy kedvéért járt meccsre.

Hammerschlag Ferenc edzőt igazi higgadt úriembernek ismerték. Jó pedagógiai érzékkel, időnként erélyesen tartotta fenn a csapategységet. Megkülönböztetett figyelemmel bánt a debütáló játékosokkal. Edzéseken a jól ismert alapgyakorlatokat végeztette. Korszerű edzésmódszereket nem alkalmazott, nem is alkalmazhattott; kellő számú labda (mindössze kettőt-hármat számláltak a szer-tárban) és segédeszközök hiányában ilyen tréningekre nem is nyílt volna módja. Az összeállítás sokszor közvetlenül a mérkőzés előtt, az öltözőben dőlt el. Szerencsére a tartaléks csapatban ez idő tájt még számos tehetséges fiatal futballozott, ennél fogva többször játéklehetőséghez jutott az elsőcsapatban Balogh Jóska, Bélik Imre, Földi Pali, Priegl Sanyi, Bíbok Imre, Berecz Tomi, Nagy Jóska, Spielmann Jóska, Bélik Márton, Maszár Feri. – Egy ízben elszakadt nála a cérna. Valamelyik mérkőzés szünetében a csapat üdvöskéje, Lizicska Csöpi az edző ismételt kérésére sem volt hajlandó az öltözőbe vonulni, hanem a pályán maradt a gyerekekkel játszani. Erre Hami bácsi a nézők szemeláttára jobbról, balról meglegyintette, és bezavarta az öltözőbe. A renitens ifjú csatár a második félidőben négy gólt rúgott. (A történet hőse ma azt mondja, jókor érkezett számára a feddés, mivel a közönség szeretétől és a gyorsan jött dicsőségtől már majdnem elszállt.)

A sorozatos győzelmek természetesen kitűnő hangulatot teremtettek a csapat körében. Mérkőzések után a Jakab- vagy a Miskey-féle vendéglőben se szeri, se száma nem volt az ugratásoknak, a játékosok különféle vaskos tréfákkal viccelték meg egymást, s ebbe alkalmasint az is belefért, hogy például Gádorosi Jóska egy kedvező pillanatban az átizzadt zokniját észrevétlenül beleáztatta barátja korsó sörébe... – 1954 nyarán azért is emlékezetes a Borosjenő elleni meccs (idegenben nyert a Csaba 4:2-re), mert ezen

a napon játszották a magyar – nyugat-német világbajnoki döntőt, amelynek a közvetítését a csapat az ürömi Schäffer-vendéglő rádióján hallgatta végig. (Azon a mérkőzésen, Jenő Szarvas-csárda melletti pályáján, Maszár Pista két gólt szerzett; csak gyanítható, hogy legalább az egyiket fejjel küldte a hálóba. Termete, kitűnő rugói, kétéves tornásmúltja és csiszolt technikája révén Pista az ötös környékéről fejjel nagyrészt a földre, a gólvonal mögé helyezte „Szunya milliméter pontosságú szögleteit és beadásait”; a keresztléc magasságáig felugorva jól látta a kaput s a kapus mozgását és pontosan tudta irányítani a labdát. A tartalékc csapatban, amely a játékosok korát tekintve voltaképpen ificsapat volt, az egyik évben ötvenhat gólt szerzett, ebből közel negyvenet fejjel. A nyári rekkenő hőséget kevésbé bírta, mint a többiek. Egy ízben, amikor az edző élénkebb játékra serkentette, panaszos hangon viszszaeszo: – „Hami bácsi, meleg van, nem tudok szaladni...””) A Borosjenővel szemben győztes együttes összeállítása a következő volt: Szabó Pityu – Sarkadi Gáspár, Nagy Ernő, Dunai Tamás – Gáspár Pityu, Dunai Puci – Malárik Pali, Lizicska Csöpi, Maszár Pista, Tóth Feri, Spielmann Jóska. – Gádorosi Jóskával, Paxián Jancsival Gáspár Ferivel, Mester Sanyival, Bak Lacival, Fekete Jancsival és Golob Ferivel kiegészítve, ők alkották a szűkebb keretet 1955-ben is.

Spielmann József, az egykori balszélső visszaemlékezése szerint 1955-ben Piliscsaba és a törökbálinti PRÉKÓ Vasas sokáig fej-fej mellett haladt a budai járási bajnokságban. A két csapat őszi rangadóját 1955. búcsú vasárnapján rendezték. A csabai pálya még sohasem látott annyi nézőt, ahányan akkor kilátogattak. Folyamatosan zúgott a hangorkán úgy, hogy a pályán a játékosok nem hallották meg a sípszót, sokszor a nézők „tolmácsolták”, mutatták a bíró ítéleteit. Az volt az általános vélemény, hogy amelyik csapat

győz, az fogja megnyerni a bajnokságot is. A találkozó döntetlennel zárult, a bajnokságot végül a PRÉKÓ Vasas nyerte meg. Piliscsábanak ezúttal is, mint ahogy az előző esztendőben, a dobogó alsóbb foka jutott. Vigaszul és gyógyírképpen a 18 éves átlagéletkorú tartalékcsoport, száz lőtt góllal, kategóriájában az első helyen végzett.

Az elsőcsapat csatárait, hajdani játékostársait Gáspár István ma röviden így jellemzi:

Gádorosi Jóska sok bombagólt lőtt, jelentős részét kapásból. Harcosan, erőszakosan játszott, nem hagyta magát.

Tóth Feri kihasználta testi erejét, emellett nagyon képzett futballista volt, jól irányított, szinte oda tette a labdát, ahova akarta; nem véletlenül játszott az NB III-as Tipográfia csapatában is. Ha olykor mégsem sikerült a passza, megmagyarázta: „Nem én tettem hosszan a labdát, te nem futottál utána...”

Paxián Jancsi kitűnően érezte a kaput, csaknem minden mérkőzésen meglőtte a maga gólját. Lendületesen játszott, és jól kezelte a lasztit. Bő tíz évig ő volt a csapat legfixebb pontja.

Lizicska Csöpit gyakran zrikáltuk, mondogattuk neki: Csöpi, te úgy imádod a labdát, hogy talán aludni is vele mész... Csöpi gyors volt, technikás és kombinatív, mindkét lábbal jól lőtt. Alacsony termete ellenére, a védők között ügyesen kibújva, sok gólt fejt. Nagy játékos lehetett volna belőle.

1956-ban Némethy Béla – ha hinni lehet a rossznyelveknek – „kitúrta” a helyéről Hammerschlag Ferencet, és átvette az edzői tisztséget. (Javára legyen írva, hogy élt-halt a fociért.) Az új tréner a kapuban Szabó Pityu helyett Gollob Ferit részesítette előnyben. Sarkadi Gazsi „magánszámai” nem nézte jó szemmel, de más oka is lehetett, hogy a jobbhátvéd posztján inkább Molenda Gabi szerepeltette. (Molenda Gabi volt az a játékos, aki minden mérkőzés után odament a felső kapunál szurkoló gyerekekhez, és külön meg-

köszönte nekik a biztatást.) A hátvédsor baloldalán Dunai Tamást Mester Sanyi váltotta többször. A halvesorban Dunai Puci 1955 őszén bevonult katonának, Gáspár Pityu nősülése és a Sóskút ellen itthon elszenvedett súlyos sérülése miatt 1956 nyarán gyakorlatilag visszavonult. Helyükre a Bak Laci – Fekete Jancsi páros került. (Fekete Jancsi 1954-ben az ún. Cigánycsapatban futballozott, amelyben többek között Magyar Dezső, Heló, Horváth Géza, Baris Szimon, Zsédely Laci, Krumplis /Matusek/ Jóska, Berecz Tomi és a menedzser-balösszekötő Csordás János is játszott. Boros Sanyi védett. Az együttes egy ízben a községi nagycsapattal is megvívott. Ezen a találkozón tetszett meg Hami bácsinak Fekete Jancsi játéka, és Berecz Tomival együtt leigazolta. A Dorogi Szénbányák hatszoros „Kiváló Dolgozó” csapatvezető-vájára a futballpályán sem ismert lehetetlent.) A támadók közül úgyszintén behívták Spielmann Jóskát, Maszár Pista viszont megházasodott, Vörösvárra költözött, munkája mellett esti főiskolára járt, emiatt eleve kevesebb-szer játszhatott. (Feleségül vette szíve hölgyét Gádorosi Jóska is, ő azonban nem mozdult a faluból és a csatársor közepéről...) A változások ellenére újból ütős, jó csapat állt össze, amely – immár négy „38-as fiúval” – 1956 őszén legtöbbször így festett: Gollob Feri – Molenda Gabi, Nagy Ernő, Dunai Tamás (Mester Sanyi) – Bak Laci, Fekete Jancsi – Gáspár Feri, Paxián Jancsi, Gádorosi Jóska, Tóth Feri (Maszár Pista), Lizicska Csöpi.

A piliscsabai együttes a bajnoki mezőny első felében tanyázott, amikor 1956 szeptemberében, búcsú vasárnap délutánján az egyik pilisvörösvári csapatot – a Tanácsot vagy a Tárnát – fogadta barátságos mérkőzésen. Gollob Feri védte a csabai kaput. Guli azonban hiába vetődött, röpködött hol jobbra, hol balra gyönyörű, esztétikus ívben, mindannyiszor férfiasan enyhén nyekkenve a földetéréskor – a vörösvári csatárok közelről leadott lövései mindig gyorsabbnak

bizonyultak nála. Potyogtak a gólok az után is, hogy 9:1-nél Szabó Pityu állt be a kapuba. 12:1-re nyertek a vörösváriak, a csabai szurkolók nagy-nagy bánatára. A bánatot csakhamar szomorúság követte. Októberben felkelés robbant ki az országban, a bajnokság félbeszakadt, a csabai futballisták közül hatan „disszidáltak”: külföldre távozott a tartalékcsoportból Hauck Ottó, Radványi Sanyi, Gádorosi Pötyi, Nagy Jóska, az elsőcsapatból Nagy Ernő, s elment Gollob Feri is, magával vive a 16 éves, tűzről pattant, szépséges Simon Rózsikát. – Mindezt megelőzően drámai esemény játszódott le az egyik csabai játékossal.

Bélik Márton visszaemlékezése: A futballcsapat szélsője, Balogh Jóska, aki éppen sorkatonai szolgálatát teljesítette Pesten az ÁVO-nál, de senkinek sem ártott, 1956. október vége felé három csabai bajtársával egy autón megszökött a laktanyából. Amint Piliscsabán, a Templom téren kiszálltak a kocsiból, többen észrevették őket és dühödten a felakasztásukat követelték. Hogy a lincselést elkerüljék, a fiúkat sietve átkísértük az Uradalmi Ház udvarára, majd egy hétig, amíg a hangulat lecsillapodott, az erdőgazdaság loistállójának padlásán bújtattuk, s titokban hordtuk nekik az ennivalót.

1957–1960 Fönt, majd lent

A Magyar Labdarúgó Szövetség határozata értelmében 1957-től a bajnokságokat az addigi tavaszi-őszi rendszer helyett a továbbiakban őszi-tavaszi rendszerben bonyolították le. Ebből következően 1957 tavaszán mindenütt „egyfordulós” bajnokságot rendeztek.

1957-ben régi-új edző, Hammerschlag Ferenc vette át a Piliscsabai KSK futballcsapatainak irányítását. A „disszidálások” miatt természetesen változtatnia kellett. Az elsőcsapatban a középhátvéd

Nagy Ernő helyére a jobbszélről visszavonta Gáspár Ferit (régebben a tartalékcsoportban egyébként is sokszor játszott centerhalfot), az ő posztjára viszont a katonaságtól leszerelt Balogh Jóska állította. Gollob Feri a kapuban Maszár Ferivel váltotta fel. Bíbok Imrét (a „Cigánybáró”-t), aki 1956 őszén ugyancsak letöltötte soros katonai szolgálatát, balhátvédnek tette. Hami bácsi valamennyi változtatása jó húzásnak bizonyult. – Gáspár Feri magabiztosan, ritkán látható eleganciával és könnyedséggel „sepregetett” a kapu előtti térségben, s a szereléssel egyidejűleg általában mindjárt indítani is tudott. Viszonylagos lassúságát kitűnő ütemérzéssel és nagyszerű helyezkedéssel ellensúlyozta. Leheletfinom és pontos 11-esi élményszámba mentek, a 16-os környékéről küldött szabadrúgásai pedig mindig góllal kecsegtettek. Ezenkívül fejjel is veszélyeztette az ellenfél kapuját. – Balogh Jóska felhagyott korábbi, sokszor öncélú „trinyózásával”, az ördögös előre-hátracselezéssel; játéka leegyszerűsödött. Viharos elfutásaival a jobboldalon felgyorsította a támadásokat. – A bohókás, edzésen olykor kék parasztkötényben védő Maszár Feri képesség dolgában nem sokkal maradt el Gollob Feri mögött. Emlékezetes produkciói közé tartozik, ahogyan egy sarokra tartó, erős és lapos lövést spárgázva hárított a gólvonalon. Bármikor bevetésre készen állt a halvesorban Priegl Sanyi, a becsúszószerelések piliscsabai pionírja. Maszár Ferit többször Hamar Pityu helyettesítette a kapuban; neki egy ízben eltörött az ujja, de végigjátszotta a mérkőzést.

A csapat 1957 tavaszán legtöbbször így állt ki: Maszár Feri (Hamar Pityu) – Molenda Gabi, Gáspár Feri, Bíbok Imre (Mester Sanyi) – Bak Laci, Fekete Jancsi – Balogh Jóska, Paxián Jancsi, Gádorosi Jóska, Tóth Feri (Maszár Pista), Lizicska Csöpi. Néhány-szor szerepelt Szabó Pityu, Sarkadi Gazsi, Bélik Imre, Priegl Sanyi.

A Budai járás 1957. évi egyidényes bajnokságát a Piliscsabai

KSK nyerte. Tizenhat év elteltével ülhett újra diadalt a huszon-nég éves átlagéletkorú társaság. Meneteléséről kevés adat van. A visszaemlékezések szerint a csapat rosszul kezdett, de aztán hosszú győzelmi szériával folytatta, s néhány nagy gólarányú győzelmet aratott. Érd-Ófalu ellen például idegenben nyert 6:2-re, ezen a találkozón Lizicska Csöpi két gólt rúgott, pontosabban az egyiket fejelte az érdiak hálójába. Piliscsabán az együttes úgy verte Borosjenőt 3:0-ra, hogy a második féldőben Maszár Feri megsérült, s helyette, cserére annak idején nem lévén mód, Lizicska Csöpi állt a kapuba. A bajnoki elsőség megszerzésével Piliscsaba közvetlenül feljutott a megyei II. osztályba, ahol némi bürokratikus huzavonát követően az osztály négy csoportja közül a Zrínyi-csoportba osztották be – Szob, Kartal, Zebegény, Visegrád, a Fóti Vasutas, a Váci Forte, a Pilisvörösvári KSK stb. csapatai közé.

Piliscsabai szempontból jelentős sporttörténelmi esemény zajlott le 1957. július 1-jén. Ezen a napon hagyta jóvá az MLSZ illetékes bizottsága Lizicska József átigazolását az NB I-es Dorogi Bányászhoz.

*

A megyei bajnokság augusztusban indult, Janibá ezt megelőzően kéthetes edzőtáborozást szervezett a Balatonon az elsőcsapat számára. A kitűnő hangulatot csak az rontotta, hogy a lellei – általában legelőnek használt – futballpályán Maszár Pista vaskampóba rúgott, és egyik lábujján nyílt törést szenvedett. Néhány napra lerándultak a táborba a vezetőség prominens tagjai is. Csodálatosan szabadnak érezték magukat! Egy-két órát azért szívesen kihagytak volna az életükből. Az történt, hogy az utolsó éjszaka, a nem is olyan közeli vendéglátóipari egységekből hazafelé tartva, a jóféle balatoni boroktól mámorosan a Ha megcsalsz is, imádlak én című népszerű slágert fennhangon énekelve tértek meg tóparti sátraikba,

és rögtön mély álomba merültek. A focisták pontosan erre vártak, és Bagarollal akkurátusan bekenték őket, kivéve a játékosok számára jó okkal legfontosabb embernek számító szertárost, Micheller Karcsit... Akinek hajsza híján a kivételezés lett a veszte. A reggeli ébredéskor azonban pillanatok alatt felmérte a helyzetet, a rá leselkedő veszélyt, s kétségbeesett kérésére sebtiben őt is bekenték. És már szaladtak is a fiúk az illusztris tisztségviselők várható haragja elől, amerre láttak. Futtában hallották, amint amazok hüledezve és döbbsen, de egyelőre még kárörvendően vigyorogva egymást kérdezzgetik: Hogy nézel ki?! – Hát te hogy nézel ki?!...

*

Amennyire büszkélkedtek a csabai szurkolók, hogy az NB I-es Dorog leigazolta Lizicska Csöpit, annyira fájlalták is, mert távozásával nagyon meggyöngült a csapat. Ráadásul olyan játékos hagyta el a klubot, akivel mindenki szívesen játszott. Helyére Hami bácsi – egyenesen az egyik ligeti grundról! – a 17 éves, gyors, magas és kitűnő felépítésű, Adonisz-külsejű Bartal Gabit szemelte ki. (Pár perccel a mérkőzés kezdete előtt, bemelegítés közben Hami bácsi kivonta őt, gyöngéden átkarolta a vállát, átsétált vele a pálya túlsó oldalára, s biztató szavakat mondott neki.) Gabinak azonban nem ízlett a szélsőjáték, úgyhogy végül Szőke Tibi viselhette huzamosabb ideig a 11-es számú mezt. Bartal Gabi pedig gyorsasága, fizikai ereje, legendás lelkesedése és speciális szerelőkészsége révén idővel a védelem egyik oszlopa lett, talán a legbátrabb közpályás csabai játékos. Sodró lendületéről kapta beceneveit: „Csikó”, „Paripa”, „Ló”, „Táltos”. (Állítólagos különleges pedantériáját a gyerekek kuncogva tárgyalták.)

Lizicska Csöpi átigazolásától kívül, 1957 nyarán és őszén további

érvágás érte az elsőcsapatot. Mester Sanyi és Bak Laci hazatért Tinnyére, Maszár Feri visszavonult, Molenda Gabi és Hamar Pityu bevonult katonának. Ilyen érzékeny veszteséget a tartalék- és ifjúsági csapatból nem lehetett pótolni. Visegrádon és Vácott, a Forte ellen még Hamar Pityu védett, utóbbi helyen oly jól, hogy a megyei I. osztályú Váci Hajó le akarta igazolni. Gáspár Dani (hivatalos utóneve Ferenc) lett az első számú kapus, s apró termete ellenére, 16 évesen bravúros alakítások sorát mutatta be. (Egy bal felső sarkos, erős lövésre valósággal felúszott, a labdát megfogta, és vele zuhant le a földre. Megsérült, ápolásra szorult, de a labdát még akkor is magához szorította...) Baják Tomi személyében Hami bácsi egy minden tekintetben ügyes, ballábas fiatalot rakott be a hátvédsorba; szükség esetén a jobboldalon szintén hasznosan játszott. (Tominak volt a legszebb csukája, a szomszéd Lali gyerek glancolta-suvickolta minden mérkőzés előtt tükörfényesre, párját két forintért.)

A megyei II. osztályban a csapat az első három mérkőzését elvesztette; a Váci SE II.-től 10:1-re, Dunabogdánytól itthon 7:2-re kapott ki. Ezután biztató, hatos veretlenségi sorozat következett, két győzelemmel és négy döntetlennel: Alsógöd ellen 4:2-re, Visegrád ellen, idegenben 3:1-re nyert a csabai együttes. A 9. fordulóban Vácott, a Forte ellen majdnem meglepetés született. Piliscsaba már 2:0-ra vezetett a listavezető otthonában, s innen egyenlítettek a vendéglátók. A szezon második felében nem sikerült pontot szerezni. (A Tahi elleni meccsről nincs adat, a 2 pontot valószínűleg a csabaiak kapták.) December 1-jén a Piliscsaba – Fóti Vasutas mérkőzés a vendégek 3:1-es vezetésénél félbeszakadt. Egy héttel később, az utolsó fordulóban: Pilisvörösvári KSK – Piliscsabai KSK 4:2. Csaba a 13. helyen zárta az őszt a 16 csapatos mezőnyben.

A téli szünet után tovább romlott a helyzet. A rutinos, gólerős csatárok már csak ritkán játszottak. Igaz, Spielmann Jóska leszerelt és újra csatásorba állt, és Hami bácsi a tehetséges, technikás, 16 éves Richter Tibit szintén beállította a csatársorba, sőt kipróbált két egészen fiatal spílert: Katona Zolit és Kakó Sanyit – mindez nem segített. Az első tavaszi fordulóban: Piliscsaba – Nagymaros 1:1 (a Pest Megyei Hírlap tudósítása szerint a csabai jobbszélső lerúgása miatt a hazai szurkolók betódultak a pályára), a második fordulóban: Nógrádverőce – Piliscsaba 7:1, a harmadikban: Piliscsaba – Zebegény 4:0, a negyedikben: Piliscsaba – Visegrád 1:1. Ezt követően – március 30-tól – a csapat a pályán nem szerzett pontot. A Váci Forte elleni itthoni visszavágón a vendégcsapat szoros, nagy meccsen nyert 4:3-ra. Kartalon a hazaiak 5:1-es vezetésénél a második féldő 30. percében a piliscsabai együttes levonult a pályáról. Három alkalommal a szövetség úgy könyvelt el a szabályok értelmében 2-2 pontot Piliscsabának, hogy két ellenfele lemondta a mérkőzést, a harmadik pedig – Pilisvörösvár – a tavaszi idény elején visszalépett a bajnokságtól.

A klub és a futballcsapat körüli feszültségekről szólt Gáspár Ferenc írása, amely Piliscsabai válasz egy névtelen levélre címmel 1958. március 22-én jelent meg a Pest Megyei Hírlapban. Ebben az együttes csapatkapitánya először is felemlítette, hogy a községi tanácsnál egy névtelen levélben igaztalanul megrágalmazták a sportkör egyes vezetőit. Majd a lényegre térve elismerte: Az őszi sorozatos vereségek elkedvetlenítették a játékosokat, s ebből kifolyólag többen fegyelmezetlenségre ragadtatták magukat. Ámde a játékoshiány miatt mégsem lehet őket megbüntetni, a csapatból kihagyni, „inkább a lelkére beszélnek egy-egy játékosnak.”

Két héttel később, április 6-án rendezték meg a Dunabogdány – Piliscsaba (5:0) mérkőzést. A fennmaradt csapatfotó tanúsága sze-

rint ezen a találkozón az egy évvel korábbi bajnokcsapatból csupán négyen szerepeltek. Így állt fel a csapat. Kapus: Gáspár Dani, mezőnyjátékosok: Fekete Jancsi, Baják Tomi, Richter Tibi, Spielmann Jóska, Bíbok Imre, Farda István [Csévről], Gáspár Feri, Gádorosi Jóska, Szőke Tibi. (Egy játékos az öltözőben, vagy otthon maradt...)

Az utolsó tördőfést a Szentendrei Építők adta a csapatnak, amely június 1-jén a csabai pályán nyert 6:0-ra. (Farkas néni pályán árusított finom pirított tökmagja és pattogatott kukoricája megkese-redett a szurkolók szájában.) Összegezve: a Piliscsabai KSK az 1957/58. évi megyei II. osztályú bajnokság Zrínyi-csoportjában hét győzelemmel, hat döntetlen és tizenhét vereség mellett, 32:81-es gólaránnyal, 20 ponttal a 13. helyen végzett, és visszaesett a járási bajnokságba. Ez történt volna akkor is, ha néhány hellyel előrébb végez, ugyanis a bajnoki idény befejezésekor a megyei II. osztályt egy időre megszüntették.

A piliscsabai sportrajongók bánatát némileg enyhíthette, hogy a júniusi budai járási spartakiádon jól szerepeltek a falubeli férfiak. A röplabdacsapat a 3., magasugrásban Lénárt 160 cm-rel a 3., 1000 m-en Edőcs 2 perc 53,9 mp-cel az 1. helyet szerezte meg. Edőcs egy hónappal később, a megyei spartakiádon sem talált legyőzőre, 2 perc 47 mp-es kitűnő időt futott.

1958 júniusában Fekete Jancsi szög-re akasztotta a futballcipőket, vele megint kidőlt egy bajnok a csapatból. Spielmann Jóska megnősült a nyáron, és lényegében visszavonult. Súlyos sérülése miatt a fess Priegl Sanyi hónapokra harcképtelenné vált. Ízületi bántalmakkal bajlódott az 1957-es bajnokcsapat további játékosa, a gyors és sziklakemény Bíbok Imre is. Viszont néhányszor „bejátszotta magát” a védelembe Gáspár Jóska (Dani bátyja), valamint Radványi Tibi. Ezenkívül a klub leigazolt néhány játékost a helyi mezőgazdasági és gépészeti szakiskolából: név szerint Petruska

Zolit, továbbá egy Ádám nevű és egy „Paraszt” gúnynevű, egyébként jóképű, barna, bajszos hallgatót. Petruska Zoli igazolta a várakozásokat, technikásan, reménykeltően futballozott, másik két társától eltérően rendszeresen szerepelt a védelemben, s feltalálta magát a középcsatár posztján is. (A szöke, göndör-hullámos fürtű, jó felépítésű és megjelenésű Ádámot Hami bácsi ezekkel a szavakkal biztatta, mielőtt bajnoki mérkőzésen először lépett a csabai pályára: Neked jobb alkatod van, mint Lórántnak volt az Aranycsapatban; rajtad senki sem mehet keresztül!...)

1958. augusztus 20-án a csapat edzőmérkőzést játszott Piliscsában az NB I-es Dorogi Bányász ifjúsági csapatával. Tizenegy nappal később biztatóan kezdett a budai járási bajnokságban. Az első három mérkőzésből kettőt megnyert, ezután azonban fokozatosan visszaesett. – A Pest Megyei Hírlap jóvoltából az őszi szezont szinte teljes eredménylistája ismert. (A Piliscsaba – Érdi Építők mérkőzés eredményét a tabellából „számoltam vissza”).

1. forduló	Piliscsaba	– Törökbálinti Honvéd	3:1
2. forduló	Sóskúti Traktor	– Piliscsaba	1:0
3. forduló	Piliscsaba	– Solymár	5:2
4. forduló	Bia	– Piliscsaba	2:0
5. forduló	Pátyi Traktor	– Piliscsaba	4:0
6. forduló	Piliscsaba	– Érdi Építők	3:1
7. forduló	Piliscsaba	– Üröm	5:1
8. forduló	Tárnok	– Piliscsaba (Csaba nem állt ki)	
9. forduló	Piliscsaba	– Pilisi Bányász II.	0:0
10. forduló	Piliscsaba	– Torbágy	1:3
11. forduló	Pilisvörösvár	– Piliscsaba	3:0
12. forduló	Pilisszentiván	– Piliscsaba	2:1
13. forduló	Piliscsaba	– Érdi Traktor	0:2

1958. november 28-án a Pest Megyei Hírlap beszélgetést közölt Valcsák Károllyal, a piliscsabai községi tanács vb-titkárával, a községi sportklub elnökével, Piliscsabai helyzetkép címmel. A csabai tanácsis és sportvezető elismerte, hogy gyöngye lábakon áll a sportkör, amely kizárólag a belépődíjakból és tanácsai támogatásból tartja fenn magát. Ám az utóbbi időben a nézőszám megcsappant, és a bevétel a korábinak a negyedére csökkent, a faluban működő vállalatok viszont a sportlapjukat nem a községnek fizetik be, mivel a központjuk másutt székel. Felpanaszolta, hogy nincs megfelelő edző, ellenben a futballcsapat játékosállományát jónak, bár technikailag nem elég képzettnak ítélte. A csapat legjobbjai között Gáspár Ferenc, Gáspár József, Bíbok Imre és Baják Tamás védőket, illetve Szőke Tibor csatárt említette.

A tavaszi folytatásról hiányos a tájékoztatás. Annyit tudni, hogy a csapat Páty ellen 4:1-re győzött, Tárnokon és a Pilisi Bányász II. otthonában 2:0-ás, ill. 2:1-es vereséget szenvedett. Egy fennmaradt fénykép szerint az Érdi Építők ellen idegenben az alábbi csapat állt ki. Kapus: Gáspár Dani, mezőnyjátékosok: Balogh Jóska, Radványi Tibi, Gádorosi Jóska, Szőke Tibi, Gáspár Feri, Bíbok Imre, Petruska Zoli, Baják Tomi (ketten az öltözőben vagy otthon maradtak...). 1959. április 12-én Piliscsaba a 11. helyen állt hat győzelemmel, egy döntetlen és tizenegy vereség mellett, 13 ponttal, 24:31-es gólaránnyal. Közben Üröm visszalépett. Április 22-én a Pest Megyei Hírlap közzétette azoknak a kluboknak a listáját, amelyek a megyei sporttanácstól működési jogot kaptak. Piliscsaba nem szerepelt közöttük. Az egyesület vezetősége nyilvánvalóan nem küldte be határidőre a tisztújító közgyűlés jegyzőkönyvét. A lap május 5-én, a 20. fordulót követően közölte, hogy Piliscsabát törölték a bajnokságból. Ekkor a csapatot közvetlenül a visszalépett és utolsó helyezett Üröm elé, a 13. helyre sorolták.

Időközben a vezetőség pótolta mulasztását. Az 1959/60. évi bajnoki szereplésre engedélyt kapott a csapat. Elindult, de Petruska Zoli nélkül, merthogy a nyári szünetben leigazolta őt az NB III-as Pilisi Bányász. Gáspár Daninak eltörött a kulcscontja, mihelyt – sokára – felépült, mezőnyjátékosként folytatta pályafutását. Hami bácsi reaktiválta a 34-35 esztendő, még mindig jó alakú, nyurga Boros Sanyit, aki 1942 óta immár a harmadik periódusban védte a csabai hálót. Maszár Pista, Tóth Feri visszavonult, Paxián Jancsi talán hébe-hóba még játszott. Vészesen megfogytakozott a játékosok száma, olyannyira, hogy az előmérkőzésről, az ifjúsági csapatból a befejezés előtt 5-10 perccel az edző rendszeresen lehívott egy-két játékost, hogy legyen idejük átöltözni az elsőcsapat mezébe... Hami bácsi egy-egy mérkőzésen bedobta a mélyvízbe az egyaránt 15 éves Ay Karsit, Valcsák Karsit és Tiborcszegi Kálmit, pályára küldte a tornász Szőke Endrét, a testes, vidám szakácsot, Siklóssy Sanyit, valamint Vári Emilt (Rozoga) és Weszelovszky Palikát (Csáky, Kis Titi). Utóbbi kettő bent is ragadt az együttesben. Emilke, egyáltalán nem spórolva a pózokkal, nagyszerűen kezelte a labdát, jól passzolt, cingár alkata dacára néha erős lövéseket eresztett meg a kapura, kissé körülményes stílusa azonban meggátolta az eredményesebb játékban. – Villódzó, higanyszerű mozgásával, hihetetlen munkabírásával üde színfoltot jelentett a pályán Weszelovszky Palika (rendszerint őt hívták le az ifi meccsről). Játékában – ritka adomány! – jól megfért a kérlelhetetlen harcosság és a kedvesség. Nem csoda, hogy a csabai közönség egy csapásra a szívébe zárta. Mint elsősorban védőjátékos a góllövés nem az ő feladata lett volna... – A kapus Ay Karesz (Öcsi, Pute, Vajas) szerzett néhány derűs pillanatot a közönségnek. Egy ízben, védést vagy hazaadást követően, váratlanul megiramodott a labdával, átszlamozott az ellenfél „lassú reagálású hadtestként” viselkedő játékosain, eljutott egészen a 16-osig, ahol nagy nehezen szerelték.

Hiába azonban egy sor nagyon ügyes tinédzser a néhány tapasztalt játékos mellett, hiába az igyekezet – összeszokottság, rutin, „tűz” és góllövő futballisták hiányában a csapat egészében nem bizonyult ütőképesnek, csak vergődött. Megesett ismét, hogy vidéki mérkőzésére – az Érdi Építők ellen – nem tudott kiállni. 1959 őszén első nyolc mérkőzéséből mindössze egy 0:0-ás döntetlenre futotta Solymáron. A reménytelen helyzetben az egyesület október végén visszalépett a további küzdelmektől.

Az 1960/61. évi budai járási bajnokság rajtjára, a Pest Megyei Hírlap szerint, tizenhárom csapat készülődött: Bia, Budaörs, Tárnok, Torbágy, Páty, Diósd, Nagykovácsi, Pilisszentiván, Pilisvörösvár, Érdi Építők, Törökbálinti TC, Törökbálinti Honvéd. Piliscsaba nem volt közöttük.

Egy fennmaradt, dátumozott csapatfotó és néhány visszaemlékezés azt tanúsítja, hogy egy piliscsabai csapat 1960 őszén mégis résztvett valamilyen tornán, talán a járási II. osztályban, amelyben külön ifjúsági együttest nem kellett kiállítani, vagy csupán barátságos meccseket játszott. De maga ez a csapat is valójában ifjúsági, „csikócsapat” volt, a játékosok átlagos életkora épphogy elérte a 18 évet. A fotón Hammerschlag Ferenc edző mellett – aki csak kitartott addig! – a következő játékosok láthatók, feltűnően elegáns fehér szerelésben, a mellrészén két vékony kék csikkal. Kapus: Ay Karcsi, mezőnyjátékosok: Kakó Sanyi, Valcsák Karcsi, Bartal Gabi, Weszelovszky Palika, Vári Emil, Veér Balázs, Jakab Zoli, Gáspár Dani, Tiborcszegi Oszkár és Tiborcszegi Kálmán. A csapat 1960 szeptemberében Ürömon játszott és 3:2-re győzött. Ezek lehettek az „utolsó rúgások”, mert az együttes még abban az évben, vagy a következő év tavaszán feloszlott.

A csapat nélkül maradt futballisták zömmel Pesten és Tinnyén folytatták pályafutásukat. Valcsák Karcsit leigazolta az NB I-es Dorog, Gáspár Ferit a Fonógép együttese szerezte meg. Többben az üzemi

bajnokságokban futballoztak tovább. A „csabai különítménynek” is köszönhetően, 1962–64 között Tinnye mindannyiszor az elsők között végzett a járási bajnokságban. Ha úgy tetszik, a csabaiak ezekben az években viszonozták Mester Sanyi, Bak Laci és más tinnyeiek játékosok szorgálatait.

1965-ben újraalakult a piliscsabai sportkör és a futballcsapat. Nagyrészt az egykori és leendő játékosok, ifisták, valamint lelkes szurkolók munkájával, a községi tanács támogatásával felújították a sporttelepet. Némethy Bélát, a csupaszív, de korántsem makulátlan trénerként nevezték ki a futballisták edzőjének. Gáspár Feri, Lizicska Csöpi és Molenda Gabi visszatért a régi sikerek színhelyére. Újra csabai színekben játszott Bartal Gabi, Szabó Jani, Vári Emil és Weszelovszky Palika. A jobbszélen Gáspár Dani, a balszélen az új kedvenc, Radványi Béla (Pamacs) száguldozott. A védelmet erősítette – hatalmas staffjaival – Földi Pali. Előbb-utóbb helyet szerzett a csapatban Leki (Balogh Karsci), Foci (Horváth Józsi), Csőrös (Payer Imi), Sityila (Horváth Laci), aztán Virágh Feri, az egész pályát a hátára vevő Juhász Jancsi, és Csabára költözött a nagyon technikás, nagyon rokonszenves Oláh Józsi. A kapus poszton/posztért Szabó Jani (Mahó) és Anyalai Béla (Brazil; Bunkó; Bunyec) között kezdődött ádáz rivalizálás. De mindez már egy másik fejezete a piliscsabai futballtörténetnek...

*

Néha mintha megelevenedne előttem egy kissé látomásos, gyerekkori kép. Hami bácsi karjait a mellén összefonva a partvonalról, André a kapuból figyel, Balogh Jóska hogy’ szalad a szélen. S a szurkolók biztatják: – Add be, Jóska! – A kapu előtt pedig már folyik a helyezkedés... És puhán, lágyan hull a labda; nem csak a pályát – éveket, évtizedeket ível át, mígnem egy láb, talán épp a Csöpié, egy csel után könnyedén a hálóbba pofozza. S ezzel nyer a Csaba.

A PSC ÉS A PKSK JÁTEKOSAI

1934–1960

(A jelenleg ismert névsorban azok szerepelnek, akik igazolt vagy feltehetően igazolt játékosok voltak. A hiányzó utónevet rövid vízszintes vonal jelzi.)

Ádám –	Brassói Antal
Ay Károly	Brassói Ferenc
Baják Tamás	Büszke János
Bak László	Colnár Tamás
Balogh József	Csabai Ferenc
Bartal Gábor	Csabai István
Bartl László	Danczi Vilmos
Bélik Imre	Dévényi Antal
Bélik Márton	Domonkos Sándor
Bélik Mihály	Dunai István
Berecz Tamás	Dunai Tamás
Berkés István	Erdősi József
Bíbok Imre	Fabula János
Binder Ferenc	Farda István
Boós –	Fekete János
Boros Sándor	Ferenczi Ferenc
Brassói András	Földi Pál

Fürst József	Kiss István
Gábor János	Kladek Károly
Gádorosi József	Klein Sándor
Gádorosi Mátyás	Knapp –
Gáspár Ferenc („Szunya”)	Knyazovits Imre
Gáspár Ferenc („Dani”)	Kormos Tibor
Gáspár István	Kovács János
Gáspár János	Kováts Kálmán
Gáspár József	Kováts László
Gáspár József („Juszu”)	Kőhalmi János
Gáspár Károly	König György
Gollob Ferenc	Kretz István
Grósz Ferenc	Kubik –
Gulácsi János	Lizicska József
Gyarmati József	Malárik Pál
Hamar István	Maszár Ferenc
Hammerschlag Károly	Maszár István
Hámori József	Melczer András
Hauck Ottó	Mester Sándor
Hetényi István	Meszbauer –
Hetényi László	Midling Károly
Ifj. Hetényi László	Mizerák Béla
Horák Antal	Molenda Gábor
Hruszbek –	Molenda Károly
Huber János	Moser György
Jakab József	Moser János
Jakab Zoltán	Müllner –
Kassay János	Müllner Károly
Katona Zoltán	Nagy Ernő
Keresztes József	Nagy József

Naszvadi –	Spielmann József
Némethy Béla	Stribik György
Neumayer Márton	Szabó György
„Paraszt” (gúnynév)	Szabó István
Paxián János	Szabó János
Petrő István	Szabó Sándor
Petruska Zoltán	Szagyilek Mihály
Plank József	Szebeni Lőrinc
Platschek Sándor	Sziklay Antal
Preiszlér Pál	Szőke Endre
Priegl Ferenc	Szőke Tibor
Priegl Sándor	Szőnyi Ferenc
Prihisztál József	Tiba Lajos
Radványi Béla	Tiborcszegi Kálmán
Radványi Tibor	Tiborcszegi Oszkár
Richter Tibor	Tittenberger József
Rock –	Tóth Ferenc
Romhányi László	Török János
Sarkadi Gáspár	Valcsák Károly
Sarkadi János	Vári Emil
Sárvári –	Veér Balázs
Schönek –	Vida István
Schönek János	Weisz János
Schuller Ferenc	Weszelovszky Pál
Schuller „Gusztí”	Weszelovszky Zénó
Siklóssy Sándor	Wippelhauser –
Spielmann György	„Zatyári” (gúnynév)

A Más Újság?! felhasznált cikkei

- Szunya, Guli, Totyi, Csöpi, Gádorosi Jóska és a többiek, 1995. szept.
- A Füsti-csapattól a PLSC-ig, 1995. december
- Sportmúzeum, 1995. december
- A Szoci-csapat, 1996. február
- „Mindig csak dolgoztam...”, 1996. május
- Nagyszerű játékosok – helyes menyasszonyok, 1997. december
- A Madisz-csapat, 1998. április
- Sarkadi Gazsi Honthy Hannának is tetszett, 1999. december
- Összecsapás a csabai és a ligeti ministránsok között, 2000. január
- Guli, 2000. szeptember

TARTALOM

Hajrá Csaba!	9
Melléklet	13
Előszó	89
Tudósítások a mérkőzésekről	93
A bajnoki győzelem ünneplése	100
A PSC 1940/41. évi bajnokcsapata	101
A Szocdem - csapat	108
A Madisz - csapat	111
A Piliscsabai Honvéd	113
A Füsti-csapattól a Piliscsabai KSK-ig	119
A Piliscsabai SC és a Piliscsabai KSK játékosai	161

Technikai szerkesztő

Frech' Miklós

2081 Piliscsaba, Szent István kir. út 59.

Borítótervező

Kőhalmi Ottilia

Decotti Bt.

2081 Piliscsaba, Zrínyi u. 18.

Nyomda

Rózsadomb Contact Kft.

1022 Budapest, Balogvár u. 1.

Ügyvezető: Messinger Miklós

Készült 150 példányban

ISBN 978-963-08-6159-5